

Skupščina je tokrat bila . . .

Poslanci vseh treh zborov skupščine občine Ptuj so se spremenili. Na skupni seji v torek so bili stoodstotno za predlagani dnevni red, tudi nadaljnje odločitve so sprejemali z vsemi ali pa z veliko večino glasov. Kljub temu pa se niso prebili do konca dnevnega reda: po sedmih urah in pol so omagali pred sedmo uro dnevnega reda.

Precej pa so razširili tudi svoja pooblastila. Tako bo za sprejema li odklonitev predlogov potrebna le večina prisotnih poslancev, kar je potuha skupščini, ki v zadnjem času ni več popolna — v torek je manjkalo kar 37 poslancev.

Osnovna tema je bila ocena gospodarjenja v prvem polletju z informacijo za julij in avgust. Slika ptujskega gospodarstva je črna: izguba pesti kar 27 podjetij s 6.712 delavci, blokade žiro računov so tako rekoč stalne. Poslanci so očitali vladi, da ne dela dovolj učinkovito in ji naložili dve nalogi: da pripravi analizo razvojnih možnosti, da poglobi stike z gospodarstvom in izdela socialni program. Več o seji v naslednji številki Tejnika.

J. Bračič

POSVET V PTUJU, PIKNIK V HALOZAH

Haloška zahvala Sloveniji

Predsednik predsedstva republike Slovenije Milan Kučan je imel v soboto v Ptuj posvet s predsedniki vseh slovenskih občinskih skupščin. V viteški dvorani ptujskega gradu jih je pozdravil predsednik ptujske občinske skupščine Vojteh Rajher, pozdrav s pesmijo jim je pripravil nonet ptujskega Obrtnega združenja. Kristina Šamperl-Purg je predstavila zgodovino Ptuja, Janez Lah, predsednik IS SO Ptuj, pa sedanjost s poudarkom na težki gospodarski situaciji.

Milan Kučan, ki sta ga spremljala tudi člana predsedstva Ciril Zlobec in dr. Dušan Plut, je slovenske občinske predsednike seznanil z aktualnim dogajanjem v Sloveniji in Jugoslaviji. Govoril je o konfederalni pogodbi, o možnostih za rešitev sedanje jugoslovanske krize. Razumljivo se je najdlje zadržal pri incidentu, ki se je zgodil v noči od četrtka na petek, ko je nekaj vojakov JLA zastražilo stavbo dotedanje republiške teritorialne obrambe.

Menil je, da gre za poskus vzemiranja slovenske javnosti in da lahko pričakujemo še več takih dogodkov. »Če kdo v vodstvu Slovenije ni pričakoval česa podobnega, potem ne pozna razmer znotraj Jugoslavije,« je menil Milan Kučan. Slovenski mediji so menda pripisali omenjenemu dogodku prevelik pomen in s tem pripravili teren za to da je 16 vojakom uspelo razburiti slovenski narod.

Kar se tiče kofederalne pogodbe, ki jo je Slovenija že predložila zveznemu predsedstvu, bo po Kučanovem mnenju minilo še nekaj časa, preden bodo v Jugoslaviji zaživele konfederalne odnose. Možnosti za to so med Slovenijo in Hrvaško, v drugih republikah pa bo potrebno počakati na demokratične volitve.



Sicer pa slovenskega predsednika bolj skrbi dejstvo, da bi rade nekatere sile Slovenijo na hitro izrinile iz Jugoslavije. Tega nikakor ne smemo dovoliti, saj smo v Jugoslavijo vstopili prostovoljno in bomo tako iz nje odšli — če bomo tako odločili sami. Preden pa bomo sprejeli tako odločitev, moramo temeljito razmisliti o naši prihodnosti. Tako usodne odločitve, kot je odcepitev od Jugoslavije, ne moremo sprejeti kar tako, si čez nekaj dni premisliti in znova vstopiti v sedanjo skupno državo.

Predsedniki slovenskih občin, člana in predsednik slovenskega predsedstva so si popoldan ogledali Haloze. Tiste, ki so se vozili z avtobusi, je bil omenda na ozkih in vijugastih haloških cestah posteno strah. Zaključek njihovega bivanja v ptujski občini je bil Kstanjev piknik v Žetalah pri tamkajšnjem lovskem domu. Pripravile so ga vse haloške krajevne skupnosti in se tako prek njihovih predsednikov zahvalile vsem Slovincem, ki so Haložanom pomagali po lanskoletni katastrofalni ujmi. S tem, da so predstavnikom Slovincem razkazali Haloze in življenje na njihovih strminah, pa so znova potrkali na vest Slovincem:

Haložani smo potrebni in vredni tudi v prihodnje večje solidarnosti. Če je Slovenija doslej prevečkrat pozabila na svoje najmanj razvite Haloze, naj ta odnos v prihodnje popravi. Po besedah člana predsedstva Cirila Zlobca sodeč lahko zapišemo, da so gostje ta namig razumeli. Haložani torej pričakujejo rezultate!

Jože Bračič

UVODNIK

Pravi čas?

Tako, pa so tudi ptujski novinarji našli temo, ki jo ima po malem že vsak časnik. Iščejo senzacionalne zgodbe, odkopavajo kosti, računajo na velik odmev . . .

Vse to morda utegnute pomisliti, ko boste nekaj prihodnjih števil lahko zasledili v tem časniku nadaljevalko o povojnem taborišču v Stermthalu.

Morda porečete, da ni pravi čas za to, da je novinarski pristop pomanjkljiv, da naj pustimo preteklost že pri miru . . .

Upam pa, da so med vami tudi taki, ki zaradi izkušnje povojnih časov razumejo, zakaj se je o tem le šušljalo, zakaj je še danes od prič dogodkov slisati: »Veste kaj, saj ni, da bi govoril o tem, časi so taki, da nikoli ne veš, kaj se pride!«

V ljudeh, ki so grozote tega taborišča preživeli, je nek strah, strah pred tem, da so še živi »ta glavni«, da bodo nekega dne ponovno v imenu neke velike resnice postavljeni na zatožni klopi. Pa ne uradno, temveč na tisto tiho medsebojno obtoževanje, obsojeni na moralni linč, ker so govorili o rečeh, za katere je bilo že zdavnaj rečeno, da so pozabljene. In ravno medsebojno obtoževanje užalosti in pohabi največ človeških duš.

Za popotnico nadaljevalki o Stermthalu le želja, da tudi tokrat ne bi koga pohabili. Še kako je res, da za pisanje o grozotah nikoli ni pravi čas. Še bolj pa to, da tudi za grozote nikoli ne bi smeli biti pravi čas.

Darja Lukman

Udeležba srednješolcev porazna

Na občinskem krosu, ki ga je organizirala ZTKO občine Ptuj 4. oktobra, je teklo 306 učencev in učenek osnovnih in srednjih šol v 12 starostnih kategorijah. Osnovnošolci so se kot vsa leta doslej krosa udeležili množično, le OŠ Cirkovce in OŠ Majšperk nista sodelovali. Veliko bolj, tudi prvih mest so odnesle nemestne šole. Osnovnošolski mentorji so svoje tekmovalce bodrili in se veselili njihovih rezultatov. Videti je bilo, da na osnovnih šolah »ne spijo«.

Povsem drugače pa je s srednješolci. Teško je verjeti, da med približno 2500 dijaki in dijakinjami ni več kot 30 takih, ki so pripravljene udeležiti se krosa. Le strojno-metalurška šola je dala popolne ekipe v vseh treh kategorijah. Največja luknja se je pokazala pri dekletih, kjer so v skupini mlajših mladink tekmovalle le tri, za skupino starejših mladink pa ni bilo prijavljene nobene.

Zadnji podatek, ki smo ga dobili, obljublja, da se bodo najboljši iz SSC kljub neudeležbi na občinskem krosu udeležili republiškega.

Kljub temu da SSC uspešno organizira odprta rokometna prvenstva za

srednje šole, tam s športom, kot kaže, ni vse, kot bi lahko bilo. Tako na primer ptujski srednješolci ne bodo mogli sodelovati na atletskem pokalu srednješolcev, ker ni bilo ne občinskega ne področnega tekmovanja. Atletski strokovnjaki zatrjujejo, da bi dosegli kot šola zelo dobro uvrstitev, celo zmago. Ptujski SSC namreč obiskujejo skoraj vsi najboljši ptujski atleti, republiški in državni prvaki. Samo prevoz bi bilo potrebno organizirati . . . Tudi lanskop razpisano občinsko prvenstvo v odbojki, s katero se v SSC ukvarjajo tudi pri pouku, je ostalo brez udeležencev, ker »aktivni« ravnateljev ne dovolijo izvesti tekmovanja med poukom od 13. do 16. ure (po arhivu ZTKO).

Nehote se vprašam, kaj je narobe s srednješolci oziroma njihovimi pedagogi. Res je, da je zunajšolsko delo profesorjev povsem neurejeno, tako z učnim načrtom kot gmotno. Kljub vsemu v vsakem od nas lebdijo predstava o požrtvovalnem učitelju, ki tudi vzgaja. (Rezultate krosa objavljamo na 11. strani.)

Mc Zupanič

Olga Meglič je v stečajju

Po dolgih letih agonije, začasnih dvigov in vnovičnih padcev je podjetje Hiko Olga Meglič dočakalo stečaj. Sodišče je stečajni postopek uvedlo 8. oktobra. Prva pravna posledica stečaja je prenehanje delovnega razmerja vsem zaposlenim. Na dan uvedbe stečaja je bilo v Olgi Meglič zaposlenih 397 delavcev.

Na torkovem zboru celega kolektiva v Dolanah so vsem vročili sklepe o prenehanju delovnega razmerja, dodatno pa še osemdeset delavcem, ki bodo nadaljevali delo, sklepe o nadaljevanju dela.

Stečajni upravitelj Mirko Žagar, nekaj časa je bil tudi delavec Olge Meglič, je delavcem obrazložil vse, kar morajo vedeti o stečajnem postopku. Dodatno pojasnilo o tem, kakšne so njihove pravice po prenehanju delovnega razmerja, pa je dal Milan Osterman iz ptujske skupnosti za zaposlovanje. Pomoč v mejah možnosti je obljubil tudi Boris Horvat, član izvršnega sveta, odgovoren za industrijo. Delavcem so v torek izročili tudi pisne informacije o tem, kakšne so njihove pravice v času brezposelnosti.

Stečajni upravitelj v torek ni mogel odgovoriti, kako dolgo bodo delavci, ki so dobili sklepe o nadaljevanju dela, še delali. Za nekatere bo dela še za deset dni, za druge mesec, tretje tri mesece, za nekatere pa velja, da bodo morali delati do konca stečajnega postopka. Delavce seveda zanima, koliko bo znašala plača, če bodo še naprej delali. Mirko Žagar je povedal, da načeloma naj ne bi nihče dobil manj, kot je zaslužil do sedaj.

Delavci so v hudi stiski, osebnega dohodka niso dobili še za avgust. Stečajni upravitelj

se dogovarja z republiškim komitejem za delo, da bi delavcem izplačali vsaj delno nadomestilo v višini zajamčenega osebnega dohodka. Sicer pa si bo prizadeval, da bi dobili polni osebni dohodek. Za izplačilo dejanskih osebnih dohodkov za avgust in september ter sedem dni oktobra pa bo potrebno napisati terjatev in jo pripraviti stečajnemu sodišču. Delavci so se organizirali tako, da jih zastopa odvetnica Ivica Čas, ki bo tudi prijavila vse njihove terjatve sodišču.

Predstavniki skupnosti za zaposlovanje je v torek tudi povedal, da lahko delavci prvo denarno nadomestilo pričakujejo med 5. in 10. novembrom. Na predlog Milana Križeta, dosedanjega vršilca dolžnosti direktorja Olge Meglič, so imenovali petčlanski odbor upnikov, da ne bi izgubili stikov z nekdanjo firmo oziroma da bi zavarovali zdrave programe, da ne bi propadli oziroma ali da se z njimi ne bi okoristili tisti, ki za podjetje niso naredili ničesar.

Mirko Žagar je delavcem tudi povedal, da obstaja realna možnost, da delo v sedanjih prostorih nadaljujejo kot podjetniki. S kapitaliziranim deležem pomoči v enkratnem znesku lahko naredijo veliko. Samo pravilno se je treba organizirati. Povedal je tudi, da je veliko zanimanje za nadaljevanje dela v Ptuj in Dobrini, za Dolane pa doslej še nihče ni pokazal zanimanja. V Dobrini v proizvodnji za zdaj ne bo nihče delal, drugod pa le toliko, da bodo končali začeto delo, da škoda ne bi bila še večja.

Delavci so imeli v torek vrsto vprašanj. Zlilo se veliko žolča na občino, predvsem pa na bivšega direktorja, ki je po njihovem mnenju

največji krivec, da je slo podjetje v stečaj. Povedali so, da bodo ponovno napisali petico, tokrat OŠ Olge Meglič, ki ga je bojda zaposlila. Pred tem so jo napisali že Srednješolskemu centru, kjer se je bivši direktor prvotno nameraval zaposliti.

Mirko Žagar je vztrajal pri mirni in strpni obravnavi, nekoliko pa je duhove pomiril, ko je povedal, da je v zapisniku SDK vse natančno napisano. Proti dvema delavcema pa naj bi bil uveden kazenski postopek. O imenih na zboru delavcev ni govoril.

Osemdeset delavcev, ki so v torek prejeli tudi sklep o nadaljevanju dela, je pričelo delati včeraj. Precej dela pa v naslednjih dneh čaka tudi računovodstvo. Do konca meseca je treba sestaviti periodični obračun, zaključni račun bo gotov v tridesetih dneh, prav tako pa je potrebno sestaviti začetno stečajno bilanco.

Upanje v bodočnost se je za mnoge z uvedbo stečajnega postopka podrlo. Nekateri so pred leti, ko je v Dolanah nastala politična tovarna, naselili obljubam politikov, da bodo z vlaganjem deviz zagotovili delo sebi in svojim potomcem. Še posebej je bil v torek ogorčen Franc Valenko. Mirko Žagar mu je lahko samo odgovoril, da do 11. decembra lahko prijavi terjatev sodišču.

Lepe besede, pa naj bodo še tako iskreno izrečene, v teh trenutkih delavcem Olge Meglič zelo malo pomagajo. Njihova želja je le ena: da bi znova lahko delali in normalno zaslužili.

MG

● PRODAJA OZIMNICE (možnost plačila na dva obroka) PO 330,00 DIN

● PRI NAKUPU NAD 800,00 DIN PONUJAMO MOŽNOST PRODAJE NA DVA OBROKA!

TRGOVSKO PODJETJE
LIPA

Stojnici
776-568

Odpri: ob delavnikih od 7. do 19. ure, v soboto od 7. do 14. ure in v nedeljo od 9. do 11. ure

SPOŠTOVANI ČLANI, SIMPATIZERJI IN SOMISLJENIKI ZELENIH PTUJA
OBVEŠČAMO VAS, DA SMO SE IZ KREMLJEVE 2 PRESELILI V DOM KRAJANOV BRATJE REŠ, ŠTUKI 1 (pri samopostrežnici Emone)

OGLASITE SE ALI POKLIČITE: VSAK DAN OD 8. DO 12.; V TOREK IN ČETRTEK OD 12. DO 17. ure.

NAŠA TELEFONSKA ŠTEVILKA JE SEDAJ: 773-816.

Naši občani o bodoči ureditvi Slovenije

Dogodki zadnjih dni so naše ljudi še bolj utrdili v prepričanju, da se je potrebno osamosvojiti. Pri tem pa poudarjajo, da je potrebno poskusiti ohraniti sodelovanje z drugimi republikami — v obliki konfederacije.

Slakvo Gojčič, dipl. ekonomista: »Sem za konfederalno ureditev, v skrajnem primeru pa tudi za popolno samostojnost, če



Slakvo Gojčič

se z drugimi republikami ne bi mogli dogovoriti. Želim si demokratično, svobodno in pluralno deželo, v kateri bomo lahko uresničevali svoje delovne ambicije in živeli človeka polno življenje. Pustimo preteklost preteklosti in se z vso močjo usmerimo v bodočnost — v odpravljanje razlik z gospodarsko razvito Evropo!«

Ivan Žuran, delovodja: »Težko je odgovoriti, kakšna bo bodoča ureditev Slovenije. Veliko govorimo o konfederaciji, vendar se mi zdi, da si še nismo popolnoma na jasnem, kaj je in kaj prinaša takšna ureditev. Vse bolj so glasni tudi tisti, ki so prepriča-



Ivan Žuran

ni, da je konfederacija možna samo v stabilnih razmerah. Laidno razmišljam o tem, da bi z drugimi jugoslovanskimi republikami imeli skupno tržišče, denar in obrambo. Prepričan pa sem tudi, da čez noč ne moremo odiditi iz sicer preživele federacije. Potreben je načrt — republiška vlada ga še ni razgrnila — in postopnost v dejanjih. Podpiram pa samostojno in suvereno Slovenijo.«

Janko Repič, upokojenec: »V prvi vrsti gre za samostojnost in suverenost Slovenije. V nadaljevanju pa bi si morali prizadevati za konfederalno ureditev iz preostega razloga, ker v tem trenutku naša podjetja svoje proizvodnje niso sposobna v celoti prodati v tujini. Če se z drugimi republikami ne bomo mogli dogovoriti, nam ne preostane drugo, da gremo v nujno in sicer boleče prestrukturiranje gospodarstva ter se ob tem odločimo za popolno samostojnost. Prepričan sem tudi, da nima smisla vztrajati pri nečem, če drugi niso za to.«



Janko Repič

Jože Tomažič, veterinar: »Trg Slovenije je zaenkrat še premajhen, da bi prevzel vse, kar proizvede naše gospodarstvo. Realno ni pričakovati, da bi v kratkem svojo proizvodnjo tako posodobili, da bi lahko uspešneje konkurirali na tujih trgih. Zato je konfederacija v tem trenutku še najbolj sprejemljiva. Nisem prišlaš skrajnosti, zato se nam lahko vsaka nepremišljenost zelo maščuje. Mislim, da bomo sčas-



Jože Tomažič (Fotografije: M. Ozmec)

ma videli, da moramo sodelovati, ob tem pa nekatere zadeve skupno urejati, četudi trenutne razmere ne kažejo na to.«

MG

PRESEDNIK REPUBLIŠKE VLADE V SENCI EMIL MILAN PINTAR NA OBISKU V PTUJSKI OBČINI

»Lepo je, če upate v trg — pa ni tako enostavno...«

Emil Milan Pintar, predsednik republiške komisije za strategijo nacionalnega in regionalnega razvoja Slovenije, sicer pa predsednik republiške vlade v senci, se je prejšnji četrtek pogovarjal s člani ZKS-stranke demokratične prenov v Ptuj in njenimi simpatizerji. Sodelovali pa so tudi drugi, med njimi predsednik ptujске občine in občinske vlade.

V več ur trajajočem pogovoru so bila v ospredju aktualna vprašanja glede bodočnosti Slovenije in Jugoslavije, uresničevanja Markovičevega programa, dela vlade v senci in načrtih Stranke demokratične prenov, ki se po neuradnih podatkih spreminja v stranko socialdemokratske prenov.

Kaj lahko pričakujemo v tem trenutku? Emil Milan Pintar je povedal, da prav vse. »Dokler bodo procesi pod kontrolo, lahko pričakujemo dve temeljni usmeritvi. Prva je iskanje možnosti, da Jugoslavija ostane ozelejsko nedotakljiva, da pa se bistveno spremenijo notranji odnosi: da vsak narod dejansko razvije svojo državnost, da pa iste stvari, za katere se bo dogovoril, uresničuje na ravni federacije. V tem primeru bi konfederacija pomenila, da v Beogradu obstaja avtonomna struktura; zvezni parlament kot zakonodajalec ni potreben, potrebni so samo organi, ki usklajujejo. Ti so tudi brez lastnih virov prihodkov, sedaj jih imajo. Denar je eden glavnih vzrokov za sedanje spore. S tem bi dobili konfederacijo, ki jo v Sloveniji pojmujejo kot Benelux, v Hrvaški pa so za konfederacijo tipa Evropske skupnosti. V obeh primerih gre za to, da v tako konfederacijo vstopajo samostojne in suverene države z lastnim jezikom, kulturo in notranjo zgradbo.

To je prva opcija. Mislim, da se plača zanjo boriti, ker omogoča, da nekatere zadeve rešujejo na jugoslovanskem območju: na primer kontingent vojske, diplomacije, zvezne administracije... S tem bi si lažje pridobili mednarodno priznanje. Evropa se razmer v Jugoslaviji upraviče-



Emil Milan Pintar: »Markovičeva reforma je pripeljala podjetja v položaj, ko več ne razmišljajo o sanaciji razmer, temveč le še o stečajih. Markovič je sicer obljubil spodbude, svež kapital, pa tega ni od nikoder...«

no boji; dvakrat je že počilo na tem območju.

Drugo pa je, če se izkaže, da dogovarjanje ni možno. Nekatere reakcije kažejo, da Srbije ne zanima tak tip Jugoslavije, saj od njega zelo malo dobi, ima pa veliko problemov. Velik del Srbije že razmišlja o tem, da je potrebno Slovenijo izriniti iz Jugoslavije, da bi lahko oblikovali centralizirano državo. Druga opcija torej ne vodi v federacijo. Nekateri se še vedno prepričani, da je realna.

Tretja opcija je opcija »spontanih trendov«, ki vodi v razsulo. Ta je na žalost v tem trenutku najbolj verjetna.

Gospodarski rezultati so v tem trenutku zelo neugodni. Fizična rast je za enajst odstotkov nižja kot lani v enakem obdobju. Markovič sicer obljublja spodbude, obenem pa grozi, da jih bodo dobili le tam, kjer bodo sprejeli večji proračun. Po nekaterih ocenah dobiava Markovičeva reforma značaj ekonomske katastrofe.

Vlada v senci nekaterim sicer ni po volji, vendar jo poznajo v vseh razvitih državah, kjer imajo večstrankarski sistem. Pomagala naj bi h kvalitetnejšemu političnemu življenju Slovenije. Za

zdaj ni dobila nobene finančne podpore, še vedno pa išče svoj prostor pod soncem. Dokler ga ne dobi, je prisiljena delovati v prostori Stranke demokratične prenov, kar pa ni dobro, saj jo nekateri radi poistovetijo z njo. Vlada v senci pa želi biti koalicijska.

Udeleženci pogovora so imeli za Pintarja precej vprašanj. Poskušal jim je kar najbolj konkretno odgovoriti, pri tem pa je obljubil, da se v Ptuj še vrne, ko je ugotovil, da imamo vrsto vprašanj glede bodočega razvoja manj razvitih območij. Povedal je, da ne odstopamo od policentričnega razvoja, da pa v bodoče denarja ne bodo več dobile občine, temveč ga bodo dajali za posamezne razvojne projekte.

MG

Ptuj želi postati regijsko središče

Ptujská občinska delegacija, v kateri sta bila poleg nekaterih članov izvršnega sveta tudi predsednika občine in izvršnega sveta, se je konec septembra sestala z mariborsko županjo Magdo Tovornik in mariborsko vlado.

Na pogovoru, ki je bil v prvem delu spoznavnega značaja, v drugem pa izrazilo delovnega, so Ptujčani predstavili svoje načrte v zvezi z regijskim središčem. Ptuj v tem delu Stajerske več ne želi imeti drugega mesta, vsaj v tistih delih, v katerih je v ospredju. To so povedali tudi simbolično: mariborski županji so poleg sopka rož izročili dve buteljki: letnik 57, ko je Ptuj prenehal biti okraj, in letnik 90, s katerim so »povedali«, da želijo izgubljeno nazaj.

Mariborčani so jim povedali, da jih načeloma podpirajo zavestno, da je Ptuj v resnici pomembno središče. Povezava med obema pe bi v bodoče bolj temeljila na gospodarskih kot političnih stikih.

V pogovoru so načeli tudi nekatera odprta vprašanja tega trenutka. Pri povezavah z republiško vlado oboji ugotavljajo enako: ni pravočasnih informacij, gradiva in drugega. Ptujčani in Mariborčani soglašajo, da je potrebno razbiti nekatere monopole; predvsem imajo v mislih televizijo, radio in poštarje. Prav tako menijo, da bo potrebno skupno reševati nekatere skupne težave, kot sta na primer Dravsko polje in Drava. Tudi proti republički vladi bodo poskušali biti kar se da enotni. Ta trenutek zelo intenzivno razmišljajo o avtocesti; prepričani so, da mora priti v ta prostor. Precej glasni pa so tudi Dolenjci, ki jo prav tako želijo, predvsem pa potrebujejo.

V Mariboru je bilo povedanega še veliko drugega. Pričakovati je, da bodo dogovori veljali in da bosta mesti v bodoče lažje uresničevali posamična in skupna prizadevanja.

Ne gre prezreti tudi, da so se Ptujčani vključili tudi v pogovore okrog uresničevanja turističnega razvoja. Neka avstralska korporacija je zelo zainteresirana za tovrstno vlaganje pri nas. V ptujski vladi so prisluhli in v teh dneh že pripravljajo konkretne projekte.

V prihodnjih dneh bodo Ptujčani nadaljevali obiske sosednjih občin, v katerih se bodo prav tako pogovarjali o svojih načrtih glede regijskega središča. Načrtujejo obisk Ormoža, Ljutomerja, Lenarta in Slovenske Bistrice.

MG

Slovenski kirurgi v Ptuj

V jedilnici ptujске bolnišnice so se v petek zbrali slovenski kirurgi in strokovnem posvetu, ki ga je organizirala stanovska sekcija pri Slovenskem zdravniškem društvu. Podobno kot druge sekcije se tudi kirurška vsako leto srečuje v drugem mestu. Letos so si izbrali Ptuj.

Zbrane — posveta se je udeležilo okrog šestdeset slovenskih kirurgov — je najprej pozdravil dr. Lojze Arko, vodja ptujске bolnišnice. Oglasila pa sta se tudi dr. Morela in dr. Toš. Zatem pa so udeleženci prisluhli strokovnim prispevkom dr. Ljuba To-

ša, dr. Branka Babica, dr. Alojza Krajnc in dr. Andjela Maračiča. Dr. Stare iz Varaždina pa je predstavil kirurški oddelek varaždinske bolnišnice. Srečanja slovenskih kirurgov se je udeležil tudi predsednik kirurške sekcije pri Hrvaškem zdravniškem društvu.

Kirurgi so srečanje izrabili še za delovni sestanek odbora kirurške sekcije. Ogledali pa so si tudi znamenite ptujске kleti in pokusili naša vina.

MG

(Posnetek: M. Ozmec)



Slovenski kirurgi v jedilnici ptujске bolnišnice.

SPET NEKAJ NOVEGA



SKUPAJ SVA CENEJŠA — NAJCENEJŠA

TRGOVINA LES VAM PONUJA:

- **AKTUALNO:** — NAGROBNI PESEK V DVEH GRANULACIJAH
- **POCENI:** — CENTRALNE PEČI — CISTERNE ZA OLJE — FASADNE OMETE — EL. MATERIAL V POSLOVALNICAH BREG IN GRAMAT — STAVBNO POHIŠTVO — VSE VRSTE PREMEOGA — MLINE CEKICARJE — KERAMIKO IN KOPALNIŠKO OPREMO

- **PRAKTIČNO IN KORISTNO:** — 6-MESEČNI KREDIT — ČLANSTVO V STANOVANJSKI ZADRUGI KOCKA z 2% PROVIZIJO ZA MATERIAL, KUPLJEN PRI LES-u
- PLIN ZA GOSPODINJSTVO OB PETKIH IN SVETKIH OD 7. DO 22. URE
- **SKRATKA:** — LES Z VAMI, KOCKA ZA VAS!
- **POSLOVALNICE:** — KIDRIČEVO, BREG, PTUJ, LOGAROVCI-LJUTOMER, CESTICA

LES Z VAMI, KOCKA ZA VAS!

SVET V STOLPCU

ZALIV — Razmerje sil je na mrtvi točki. Američani se krepijo svojo vojsko v Zalivu, hkrati pa jih v mednarodnih organizacijah opozarjajo, da bi krizo morali rešiti na miren način.

Sadam Husein, iraški predsednik je zvito začel naseljevati v Kuvajtu iračane in izseljevati Kuvajtčane, da bi vnaprej zagotovil izid plebiscita, ki ga namerava izpeljati v Kuvajtu. Doslej mu je uspelo od 800 tisoč Kuvajtčanov izseliti že 500 tisoč.

Američani pa se kljub koncentraciji svojega orožja v Zalivu še ne čutijo sposobne napasti Kuvajta, saj je v njem in v južnem Iraku 400 tisoč iraških vojakov.

• • •

ZDA — Minuli petek je tam izbruhnila proračunska in tudi politična kriza. Ameriški predsednik Bush je predložil predlog proračuna, ki je predvidel uvedbo novih davkov in občutno omejevanje vojaških in socialnih stroškov. S tem predlogom naj bi zmanjšal kronični primanjkljaj v ameriški državni blagajni. Vendar je predstavniški dom kongresa z veliko večino zavrnil njegov predlog. Bush pa je na to reagiral tako, da ni hotel podpisati ukaza o začasnih določilih delovanja zveznega kabineta v nastalih razmerah. In tako je ameriška vlada od sobote brez proračuna. Politična kriza se je razvila predvsem tudi zato, ker je Bush snel svojo predvolilno obljubo, da ne bo uvajal novih davkov. Velikanski proračunski primanjkljaj Američanom grozi, da bo potisnil gospodarstvo v nazadovanje.

• • •

AVSTRILIJA — Na nedeljskih volitvah so presenetljivo visoko zmagali socialisti. Ljudska stranka je doživela poraz. Svobodnjaki so dobili 16 %, obe zeleni politični organizaciji (Zelena alternativa in Združeni avstrijski Zeleni) pa so dobili skupno 9 %. Socialisti so torej ponovili uspeh izpred štirih let. Ljudska stranka je z 41,3 % prišla na 34 %, svobodnjaki pa so dobili dobrih 6 % več kot pred štirimi leti.

• • •

SOVJETSKA ZVEZA — JAPONSKA — Japonski časniki te dni sporočajo, da je Gorbačov Japonski ponudil vrnitev dveh od štirih Kurilskih otokov, ki jih je sovjetska vojska okupirala po drugi svetovni vojni. To naj bi stori aprila prihodnje leto. Dokončna vrnitev pa bi bila v tleh do petih letih. Državi bosta o tem podpisali mirovni sporazum. Se en znak, da se svetovna razdelitev, narejena po logiki zmagovalcev po drugi svetovni vojni, spreminja.

• • •

RIM — Minuli konec tedna so se na neformalnem sestanku zbrali zunanji ministri Evropske skupnosti. Dogovorili so se, da bodo ekonomsko sodelovanje razširili tudi na skupno zunanje in obrambno politiko. Dokončne sklepe bodo sprejeli decembra v Rimu. Kaže, da se bo organizacija poenotila, saj bodo namesto sprejemanja odločitev s konsenzom v prihodnje najbrž odločali s preglasovanjem. Odločilno vlogo pri nastajanju skupne obrambne zveze bo po napovedih imela Francija.

• • •

ŠVICA — Pregovorno nevtralnici Švicarji bi radi v Evropsko skupnost. To je zahtevala v svoji pobudi skupina poslancev in zveznih svetnikov. Tudi švicarski časniki napovedujejo, da bodo omenjeni predlagatelji sprožili to pobudo 23. oktobra in predložili referendum o tem.

• • •

ROMUNIJA — Nedavno smo po televiziji lahko videli grozljivo posnetke nečloveškega odnosa do romunskih otrok. Znak, da v Romuniji še dolgo ne bo vse tako, kot bi moralo biti. Demonstracije se v Bukarešti vrstijo skoraj neprenehoma, zadnje so bile protivladne, še posebej pa so na njih zahtevali izpustitev iz zapora vseh tistih, ki so zaprti zaradi požiga romunske televizije in vdora v romunski parlament spomladi leta.

Prilpavlja: D. Lukman

10 NE PREZRITE kreditna banka maribor

POSLOVNA ENOTA Ptuj
Vaš svetovalec v denarnih zadevah

NOVO IN LE PRI KREDITNI BANKI MARIBOR — PREMIJSKO VARČEVANJE

LB — Kreditna banka Maribor, d.d. je številnim storitvam, ki jih opravlja za svoje varčevalce, dodala še eno — PREMIJSKO varčevanje.

Ta oblika varčevanja je idealna za vse, ki želijo svoje želje in cilje uresničiti z varčevanjem v daljšem časovnem obdobju. Odločite se lahko za 12- ali 14-mesečno varčevanje na posebni hranilni knjižici PREMIJSKO varčevanje. Varčevati morate redno vsak mesec. Najnižji znesek je 300,00 din. Varčujete lahko tudi več in večkrat mesečno. Varčujete lahko z mesečnim pologom gotovine na knjižico PREMIJSKO varčevanje ali s trajnikom s tekočega računa.

PREDNOSTI PREMIJSKEGA varčevanja

- **premijske obresti** za vsak polog, če ste redno varčevali vseh 12 ali 24 mesecev. Banka obrestuje sredstva premijskega varčevanja po obrestni meri, ki velja za vlogo na vpogled, povečani za celotne obresti v dvajsetih mesecih. Obresti za vlogo na vpogled in premijske obresti so letne in se spreminjajo z vsakokratnim sklepom banke o višini obrestnih mer.
- **kredit po ugodni obrestni meri** po poteku 12- ali 24-mesečnega varčevanja. Pri 12-mesečnem varčevanju vam bomo odobrili kredit v višini privarčevanih sredstev v devetih mesecih, povečanih za celotne obresti v dvajsetih mesecih. Pri 24-mesečnem varčevanju so osnova za kredit privarčevana sredstva v enajstih mesecih ter celotne obresti za štirindvajset mesecev. Doba odplačila kredita je enaka dobi varčevanja.

Povprašajte v Kreditni banki Maribor, poslovna enota Ptuj.

V vojašnici slovesno

Vojašnica Dušana Kvedra Ptuj je v soboto slavila dan topništva, ki ga JLA obhaja v spomin na uspešen napad Čačanskega partizanskega odreda na Kraljevo 7. oktobra 1941. leta. Hkrati so se slovesno zaobljubili novi pripadniki JLA.

Približno 250 svojcev in prijateljev iz raznih krajev Jugoslavije je ob 10. uri pozdravil poveljnik slovesnosti podpolkovnik Stojanović in slavnostni govornik polkovnik Daković iz mariborskega korpusa. Ob tej priložnosti so objavili napredovanje dveh starešin ter imena pohvaljenih in z dopustom nagrajenih vojakov.

Na vprašanje Kako se počutite na Ptuj so obiskovalci odgovorili:



Radka Stanojković iz Vranja: »Všeč mi je in zelo vesela sem, da sem lahko prišla. Na pot smo šli včeraj ob 12. uri, danes zjutraj ob 6. uri smo prišli v Maribor. Ne, napeta situacija v državi me nič ne vznemirja.«



Semska Krličević iz Doboja: »Prišla sem k vnuku skupaj s sinom in snaho. Moram videti vnuka. Lepo je tu.«



Borislav Vujasinović iz Prijedora: »Ravnokar sem prisel. Prvi vtis je zelo dober. Armada je še vedno stabilna in mislim, da bomo politično krizo rešili po mirni poti. Ne bojim se za sina, če bi se bal, ga ne bi pustil v vojsko.«



Josip Konjevac iz Zagreba: »Prišel sem obiskat sina. Človek se vedno boji za svojega otroka, pa naj gre v vojsko ali kam drugam. Vendar sem vesel, da je na Ptuj, saj grem poslovno večkrat v Maribor in ga bom lahko obiskal.«



Mama Miodraga Milosavljević iz Petrovca na Mlavi: »Z avtobusom sva šla do Beograda, nato z vlakom direktno do Ptuja. Sina sem morala priti pogledat, da vidim, kako je, ali je dobro. Vaš kraj mi je všeč. To je prvi sin, čez tri leta pa bo tudi mlajši vojak. Ne bojim se ničesar, zakaj bi se bala?«

MeZ

ODGOVOR NA ČLANEK DRUGA PLAT RESNICE O PERUTNINI PTUJ (TEDNIK 39, 4. OKTOBRA 1990)

Naša (tretja) plat resnice

Podružnica Slovenske kmečke zveze Ptuj je že 28. junija 1990 sklicala sestanek, ki smo se ga prvič udeležili tudi kooperanti Perutnine Ptuj, z nami pa tudi Franc Zupanič, direktor Kooperacije, in dr. Roman Glaser, podpredsednik PO Perutnine. Janez Žampa, ki je vodil sestanek, je našo točko dnevnega reda najavil z besedami: »Kooperanti se Perutnine bojuje«, dal potem besedo obema gostoma iz Perutnine, nakar smo tudi kooperantje, bilo nas je med 25 in 30, povedali, kaj nas v naših odnosih s Perutnino najbolj teži. Že takrat smo nameravali ustanoviti iniciativni odbor perutninarjev pri ptujski podružnici Slovenske kmečke zveze, s čimer sta se strinjala tudi Zupanič in Glaser. Ker smo kooperantje menili, da nas je premalo, ki bi odločili o za nas pomembnem odboru, smo predstavnikoma Perutnine naložili, da Perutnina skliče vse svoje kooperante, in to v roku enega meseca. Franc Zupanič in Roman Glaser sta sama menila, da lahko to store že v 14 dneh. Ker pa obljube nista izpolnila niti do srede septembra, smo kooperantje sami sklicali sestanek, in to s pomočjo podružnice SKZ Ptuj.

Čeprav nam Roman Glaser v svojem odgovoru očita majhno udeležbo, smo mi z njo zelo zadovoljni in se tudi ne strinjamo z njegovim mnenjem, da smo se sestanka v Dornavi udeležili v prvi vrsti le slabi kooperanti: bili so med nami tudi taki, ki dosegajo pri vzreji piščancev najboljše možne rezultate. Odgovor na vprašanje, zakaj se dvesto (od vseh 316 kooperantov) ni udeležilo sestanka v Dornavi, je možno iskati v že omenjenih žampovih besedah in dogodku, starem kakih deset let. Takrat je pet naših kooperantskih kolegov sklicalo podoben sestanek, pa so zaradi samovoljne posledice takoj čutili — Perutnina je z njimi takoj prekinila vse pogodbe.

Strah pred delodajalci je med nami čutili še danes. Obenem pa se mnogi kooperantje ne ukvarjajo le s perutninarstvom, temveč se morajo zaradi preživetja ubadati tudi z drugimi kmetijskimi dejavnostmi in jim delo enostavno ni dopuščalo, da bi prišli v Dornavo. Mnoge pa je Perutnine dejansko strah.

Rezultati vzreje, na katere v svojem odgovoru kaže dr. Roman Glaser, so resnično zelo dobri, vedeti pa moramo, da je prav september najprimernejši mesec za rejo. Leto pa ima dvanajst mesecev in štiri letne čase, ki z vročino ali mrazom še kako vplivajo na rast piščancev in porabo krmil.

Prav poraba krmil, ki pa je pisec odgovora ne omenja, na kilogram piščanca je v zadnjih mesecih osem dekagramov prevelika na kilogram teže piščanca in breme nosi kooperant.

Vprašanje kvalitete krme in s tem povezana poraba krmil je bistveno vprašanje, ki ga postavljamo kooperantje.

Kooperantom bi bilo vseeno, piščance katere provenience redimo, a ker so naši rezultati pri Arbo-Acers tudi za 10 tisoč kilogramov mesa slabši pri enem turnusu in ker delamo z enako tehnologijo in (menda) z enakimi krmili, pač iščemo vzroke slabšega prirastka na različnih koncih. Obstaja tudi naš sum, da s kvaliteto krme ni tako, kot nam zagotavljajo naši predpostavljeni. Analiza krme, ki jo je dal narediti eden izmed nas, je v treh različnih institutih pokazala tudi tri različne rezultate. Pa se zanesi na neodvisnost raznih institucij?!

Nad zdravstvenim stanjem jat bdi res sedem specializiranih veterinarskih strokovnjakov, a je dva od njih »povožil čas«. Vemo, da imamo naj-sodobnejšo laboratorijsko opremo, a ker ta ni republiško potrjena, rezultati, ki jih od tam dobimo, za nas niso verodostojni. Ob tem pa kooperantje nikoli nismo seznanjeni z rezultati, ki jih našemu podjetju posredujejo zunanje institucije (Institut za perutninarstvo Veterinarske fakultete Ljubljana, Zagreb), in se sprašujemo, kaj se v njih skriva. Verjamemo, da nad vsemi vhodnimi surovinami za pravo krmo bdi Jugoinspekt, v praksi pa to pomeni velike stroške, ki jih nismo mi kooperantje, Perutnina pa se je tako zavarovala v primeru morebitne tožbe s strani kooperantov zaradi slabe kvalitete krme.

Objekti kooperantov so premalo ovrednoteni in nimamo nobenega vpogleda in moči vplivati na razporeditev porabe sredstev. Riznični sklad je za kooperante, v primeru nezgod, zmeraj prazen, se pa ta danes nameinja za kritje škod, ki nastajajo po krivdi in napakah Perutnine.

Kooperantje imamo v delavskem svetu Perutnine svojega predstavnika, ki pa nas ne more zastopati (je preglasovan). Tudi direktor Kooperacije Franc Zupanič, ki je v prvi vrsti naš direktor, ne zagovarja naših stališč, kar je po svoje razumljivo, saj se pojavlja v nevalezni dvojni vlogi.

V našem interesu je, da dobro zaslužijo kooperantje in drugi zaposleni v Perutnini, ki pošteno in dobro delajo.

Kooperantje se v poslovne odločitve podjetja, ki niso vezane v prvi vrsti na naše delo, nečemo vpletati, vendar se sprašujemo, kako pametne so posamezne poteze vodilnih glede razdelitve trgovsko-gostinskih objektov.

Strinjamo se s trditvijo, da proizvodnja zahteva strokovni pristop, vendar je neizpodbitno, da strokovnjaki zapuščajo naše podjetje, namesto njih pa prihajajo politiki.

Odbor perutninarjev



Avstrijski in ptujski podjetniki med sklepanjem pogodbe za mešano avstrijsko-jugoslovansko firmo GHZ Center. (Foto: M. Ozmeč)

Prodaja tujih avtomobilov tudi v Ptuj

V poslovnih prostorih zasebnika Gomiška v Krčevini pri Ptuj so v četrtek, 4. oktobra, podpisali pomembno poslovno pogodbo, s katero so tudi praktično potrdili ustanovitev mešane avstrijsko-jugoslovanske firme GHZ Center. Podjetnika iz Gradca Josef Absenger in Franc Obenhaut, ki sta lastnika velikejše mednarodnega trgovskega koncerna za prodajo osebnih avtomobilov in kmetijske mehanizacije, sta namreč sklenila pogodbo za poslovno sodelovanje z Zdenko Gomišek-Hrupič, hčerko znanega zasebnika, ki naj bi v kratkem v Ulici 25. maja v Ptuj v svoji trgovini pričela prodajo osebnih vozil, kmetijske in druge mehanizacije.

Kot so povedali, bo v novem GHZ Centru v Ptuj v kratkem možno kupiti vsa vozila iz programa Daihatsu, Chrysler, Ford in Citroen, po želji pa še kakšno drugo vozilo. Poleg tega bo na voljo tudi različna kmetijska mehanizacija, od traktorjev do raznih kombajnov, ter delovnega orodja in pripomočkov. Prodaja bo možna tudi na kredit.

—OM

POSVET O DENACIONALIZACIJI IN REPRIVATIZACIJI

V nedeljo, 14. 10. 1990, bo ob 10. uri v Narodnem domu v Ptuj POSVET O DENACIONALIZACIJI IN REPRIVATIZACIJI po vojni odvzete lastnine. Posvet bo vodil dr. Ludvik Toplak.

DEMOS Ptuj



MOŠKO IN ŽENSKO FRIZERSTVO
OLGA KOLARIČ

FRIZER NA DOMU

Trg svobode 2, PTUJ
☎ (062) 776-051

MODNE PRIČESKE PO KONKURENČNIH CENAH

GRADIS

GRADIS-GRADBENO PODJETJE GRADNJE PTUJ na podlagi sklepa delavskega sveta razpisuje

GRADBENO PODJETJE GRADNJE PTUJ p.o.
Ormoška 22, 62250 PTUJ
Tel. (062) 771-761
Telex: 33395 GRAPT

JAVNO DRAŽBO

- za prodajo
1. dva električna motorja z ohišjem na krožno žago — izključna cena 2.000,00 din za kos,
 2. kombi ZASTAVA MB 217-720, letnik 1984, v voznem stanju — izključna cena 7.000,00 din,
 3. razni mizarški izdelki,
 4. razni gradbeni materiali.

Na dražbi lahko sodelujejo fizične in pravne osebe. Pred dražbo morajo poravnati varščino 10 % od izključne cene dražbenih osnovnih sredstev. Varščina se kupcu, ki bo uspel, vračuna v kupnino, drugim udeležencem pa se vrne brez obresti. Interesenti vplačajo varščino na dan dražbe z navedbo osnovnega sredstva, za katerega plačajo varščino. Ogled osnovnih sredstev je možen na dan dražbe. Prodaja se po sistemu VIDENO-KUPLJENO, zato ni možne poznejše reklamacije. Javna dražba bo v petek, 19. 10. 1990, ob 8. uri na sedežu podjetja, Ormoška 22, Ptuj. Kupec je dolžan kupnino s prometnim davkom poravnati v roku 8 dni po javni dražbi, v nasprotnem primeru mu varščina zapade.

DISKONT MARKET SOLID

Mezgovci
☎ 062/795-483, telefax 062/795-023

ODPRTO: vsak dan razen v nedeljo od 7.30 do 20. ure

VABI

CENJENE KUPCE NA PREDSTAVITEV POSODE IZ UVOZA — ITALIJA IN DEGUSTACIJO MESNIH IZDELKOV MESARIJE FINGUŠT S PRAGERSKEGA V SOBOTO, 13. OKTOBRA

pismo »od daleč«



Marković in Bush, boste rekli, nimata ničesar skupnega. Prvi vodi razpadajoči balkansko državico, drugi svetovnega policaja Ameriko. Toda Marković in Bush sta se vendarle našla na skupni točki — na proračunu. Predstavniki dom ameriškega kongresa je šele po svojevrstnem izsiljevanju Busha z zaprtjem ključnih državnih uradov uspel »kongresni grič« prepricati v kleščanje proračuna, da bi zmanjšali že kar kronični primanjkljaj v ameriški zvezni blagajni.

No, Marković se bo srečal s podobnimi problemi, saj hoče kar za 59 odstotkov povečati zvezni proračun. Takšen rebalans zveznega proračuna bo verjetno prav tako pripeljal do zaprtja ključnih državnih uradov v Beogradu, toda zdi se, da se ti uradi ne bodo več odprli. Celotni znani komentator Drago Buvač, ki so ga iz Markovičevega kabineta celo snubili, da bi postal minister za informacije, kar je sicer odklonil, vendar ni skrival simpatij do Markovića in njegovega programa, mu počasi obrača hrbet.

Njegova domislica, da bo Markovičev dinar trajal, dokler bo trajala Jugoslavija, in ko ne bo več notranje konvertibilnosti, tudi države več ne bo, je vredna zlata. Naj bodo za kolaps programa proti inflaciji še tako krivi zalivska kriza, suša in »predvolilne aktivnosti«, je Marković za pokop kriv tudi sam s svojimi popuščanjem in politično kombinatori-ko, ki nima kaj dosti skupnega z resno ekonomijo.

Zgodba je preprosta: Markoviću manjka nekaj bushvoskega ali pa malo »reaganomike in thatcherizma«.

Povečanje zveznega proračuna kaže, da ima poleg reformskih njegov kabinet tudi še kakšne dru-

gačne »cilje«, ki lahko ob 10 milijardah dolarjev deviznih rezerv ter »odličnih« odnosih Markovića z vojsko postanejo zelo nevarni. »Mehki državni udar papirnatega tigra«, kot imenujejo posredovanje vojske v Sloveniji domači komentatorji, zato ni asimptomatičen, temveč simptomatičen. Ugotovitve, da je vojska »papirnati tigr«, ki bi se sesul takoj, ko bi ugriznil, kar se utegne kmalu pokazati, so smešne in štetje ubite črede, četudi jo jo poklal Pink Panther, je lahko zelo žalostno.

Nasproh se nam obeta nemirno obdobje, četudi bi prevladovala še tako »pametne variante«, kot je konfederalni koncept Slovenije in Hrvaške. Zanimivo je, da je z objavo konfederalnega koncepta na dan prišel tudi afeta z objavo intervjuja Tudmana za Neue Kronen Zeitung, v kateri se domnevno zavzema za »mirovno konferenco« v Jugoslaviji ob posredovanju Francozov in Američanov ter Avstrijev. Če pustimo ob strani natolečevanja Neue Kronen Zeitung, ki ga sicer uvrščajo med rumeni tisk, me takšne izjave Tudmana ne bi niti presenetile.

Naši južni sosedje namreč imajo vedno pripravljeno rezervno varianto; to so pogovori recimo z Beogradom, kar bi Slovenijo postavilo v položaj političnega drobiža. To se je mnogokrat pokazalo v zvezni skupščini, ko sta se slovenska in hrvaška delegacija dogovorili, da bosta glasovali enako, vendar so si brez predhodnih dogovorov v hrvaški delegaciji premislili in tako presenetili naivne slovenske delegate. Kaj takšnega se ob situacijah, ko so se skupaj našli Slovenija in Srbija, ni nikoli zgodilo, če pa se je, so jih Srbi pravočasno »opozorili na sprememljene politične razmere«. Ob dejstvu, da je ne samo fizična svoboda, temveč tudi vsakdanji kruh v rokah Beograda, ne bi bilo dobro, da slovenska prihodnost postane odvisna od Zagreba.

Vladimir Vodušek

Ali devizna mrzlica pojenjuje

V zadnjem času, predvsem v tednu od 1. oktobra dalje, so tudi v ptujski enoti Kreditne banke Maribor priča vse večjemu odkupu deviz. Občani so zaradi nezaupljivosti in do sedaj še neupravičene bojazni hoteli kupiti vse šilinge in marke, ki so bile na razpolago. Zaradi tega so v četrtek, 4. oktobra, v banki sklenili, da občanom deviz ne bodo prodajali.

Za pojasnilo smo zaprosili Franca Lukmana, direktorja ptujске enote KB Maribor, ki je povedal, da so do sedaj običajno vse nakupe deviz občanov pokrivali z deviznimi prilivi iz menjalnic in s pologi deviz drugih občanov. Ker pa je v zadnjih dneh odkup deviz s strani občanov skokovito narastel, priliva deviz iz menjalnic in vlog pa tako rekoč ni, se mora banka oskrbeti s potrebnimi deviznimi prilivi iz deponiranih sredstev narodne banke v tujini. Za to pa je očitno potrebno nekaj dni.

Kot so povedali, pričakujejo normalizacijo razmer ob koncu tega tedna, saj ni po njihovem mnenju razloga za devizno mrzlico. S prilivom deviz bodo v začetku pokrivali le potrebe deviznih varčevalcev oziroma njihovih vlog, če pa se bo stanje normaliziralo, potem lahko v kratkem ponovno pričakujemo tudi z zakonom zajamčen nakup deviz.

—OM

MILENA TURK

Življenje lukarjev

Ali poznamo svojo deželo? Prepričani smo, da boste ob branju nadaljevanke o življenju lukarjev ugotovili, da vse premalo. Pa čeprav mnogi živijo v osrčju Lukarije ali na njeni meji.

Odločili smo se, da vam v *Tedniku* od časa do časa podrobneje predstavimo kraje, v katerih smo se rodili, kjer živimo in delamo. Gradivo za predstavitev Lukarjev smo našli v diplomski nalogi Milene Turk, diplomantke na Oddelku za etnologijo Filozofske fakultete v Ljubljani. Koliko takšnih in podobnih nalog so že napisali študenti, pa jih nihče (ali skoraj nihče) ne bo bral, ker največkrat obležijo v predalih. Skoda...

Uredništvo

UVOD

1. Predmet moje naloge je raziskava načina življenja in kulture prebivalcev osrednjega dela Ptujškega polja, ki jih zaradi specifičnega načina preživljanja do druge svetovne vojne — intenzivnega gojenja in prodaje čebule — »lukarji«, kot domačini pravijo, še danes imenujejo »lukarji«, njihovo pokrajino pa »Lukarija«.

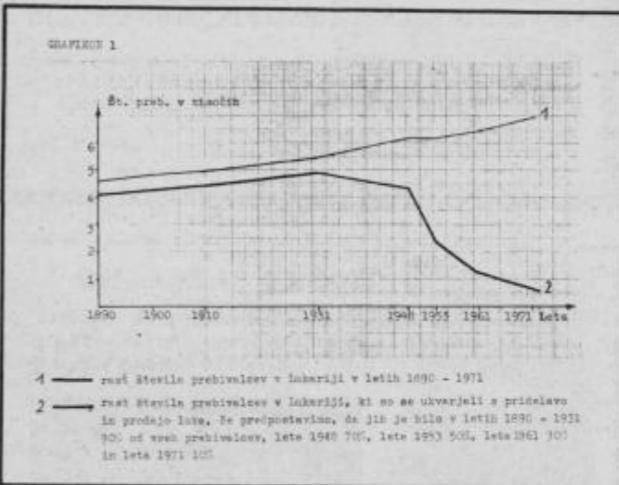
Zanimala me je ta posebna gospodarska dejavnost in vpliv le-te na življenjski stil te družbene skupine.

Posebnost te raziskave je v iskanju tistih potez v načinu življenja in kulturi lukarjev, ki jih je izoblikovalo intenzivno ukvarjanje z omenjeno gospodarsko dejavnostjo.

Posebno pozornost sem posvetila načinu priprave zemljišča za vzgojo te poljedelske kulture, načinu oskrbe med rastjo, shranjevanju, pripravi, prevozu in prodaji luka, prehranjevanju lukarjev in vsebini prehrane (posebna lukarska jedila), posebnostim v

skih pravin v razmerju s celotnim življenjskim ustrojem lukarjev in kritično analizo.

2. Raziskavo sem časovno omejala na 20. stoletje oziroma na čas od preloma stoletja do danes, in sicer zaradi dveh razlogov. V začetku tega stoletja, posebno v 20. letih, je prišlo do izrednega povečanja pridelovanja in prodaje luka na Ptujškem polju, takoj za tem, v času splošne gospodarske krize (leta 1929 do 1933), pa do začetka propadanja te gospodarske panoge. V družbenih razmerah povojne Jugoslavije se je nazađovanje zaradi mehanizacije kmetijstva, deagrarizacije vasi in urbanizacije močno stopnjevalo, in tako imamo v zadnjih 20. letih opravka le še s prežitki pojaja. Tako lahko v kratkem obdobju tega stoletja spremljamo vzpon, višek in razkroj pridelovanja in prodaje luka, ker se je tudi odražalo v korenitih spremembah v načinu življenja in



oblačenju in lukarski obleki, lukarskim navadam in šegam. Zanimala me je tudi značajska podoba posameznikov in skupnosti, odmiranje tradicionalne lukarske kulture, opuščanje nekdanje gospodarske panoge in spreminjanje načina gospodarjenja — kmetovanja v povojnih družbenih razmerah, še posebej pa nova družbena vloga tradicionalnih lukarskih navad in šeg oziroma sodobna aktualizacija in oživiljanje stare lukarske kulture na t. i. »lukarskih in kmečkih praznikih«.

Potrebno je poudariti, da s to nalogo šele odpiram etnološko problematiko lukarjev. Naloga je le splošna osvetlitev posebnega lukarskega načina življenja in njihove kulture, ki pa zahteva in zasluži še nadaljnjo, poglobljeno raziskavo posameznih življenj-

kulturni nosilcev te gospodarske panoge (glej grafikon št. 1).

Raziskava temelji na ustnih informacijah, ki ne segajo dlje kot do preloma stoletja.

Sicer so se prebivalci osrednjega dela Ptujškega polja s pridelavo in prodajo luka ukvarjali že v začetku 19. stoletja. Neznani pisec' dela *Ansichten und Bemerkungen auf einer Reise durch den südlichen Teil von Steiermark* piše leta 1821, »da so si ljudje na Ptujškem polju izbrali za svojo najljubšo kulturo čebulo — luk, ki odlično uspeva in ga gojijo s pozornostjo in skrbjo predvsem na osrednjem delu Ptujškega polja med Dornavo in Murenci. To je t. i. Lukarija ali Lukova dežela«.

Nadaljevanje prihodnje

OPOMBE

— Nekateri avtorji trdijo, da je čebula iz Indije in da so jo v Evropo prinesli prek Italije. Drugi trdijo, da je čebula iz Afganistana in Perzije. Znano je, da so jo stari Egipčani in Kaldajci gojili že pred 4.000 leti. Da so čebulo že takrat poznali, je videti po tem, da je večkrat upodobljena na freskah v egiptovskih grobnicah. Tudi s klinopisom so opisali čebulo kot zdravilo. Stari Grki in Rimljani, prav tako pa tudi naši predniki v srednjem veku so čebulo uporabljali zelo pogosto. Danes gojimo veliko sort čebule, od zelo velike, blagega okusa, ki jo gojijo v Španiji, do drobnoglavih sort, ki jih vzgajajo in nato vlagajo v kis.

Najpomembnejše sorte čebule so: rdeča čebula, bela čebula, pračebula, pekoči kozjak, zimska čebula in drobnjak. Ostajajo še nekatere manj pomembne sorte.

Ker na P. polju gojijo posebno sorto rdeče čebule, si ogledimo zgodovino le-te. Prihaja iz Srednje Azije. Obstajajo podatki, da so jo gojili v Mezopotamiji in Egiptu pred 6.000 leti. Na Balkan je bila prinesena še v starem veku. Sorte rdeče čebule se razlikujejo med seboj po barvi in oboju mesnatih listov, po dolžini vegetacije, čvrstosti čebule, po obliki in velikosti, po številu in barvi listov, po okusu (sladkem, polpekočem, pekočem). Deli se tudi po načinu gojenja: s čebuljčkom, neposrednim sejanjem semen in z razzasadom. Zadnje čase se vse več gojijo hibridi.

V Jugoslaviji so najbolj znane te sorte: domači pogačar, ki ima ime po mestu, kjer se goji (beograjski, pirotski, prizrenski idr.), makovski, to je sorta madžarskega porekla, je najvažnejši v Vojvodini, ptujski — ima čvrsto čebulico, dobro obločeno, ploščato, okrogle oblike in srednje težko (80 do 140 gr), ovojna lupina je bakreno rdeča, meso pa belo z vijolično nianso. Zelo je sočen in pekoč. Dobro se ohrani čez zimo. Domače sorte so še: turpoljski, gostivarski, bučinski.

Pri nas je proizvodnja velika in kaže težnjo po povečanju. Pod rdečo čebulo je bilo v Jugoslaviji v letih od 1956 do 1965 26.000 ha (proizvodnja 16.100 t vagonov) in leta 1966 32.000 ha (proizvodnja 20.400 t vagonov). Goji se v vseh republikah, največ v Srbiji, okrog 51 % od skupne proizvodnje. Najbolj znani predeli proizvodnje v Jugoslaviji so: severni Banat in Bačka, Podrinje, okolica Prizre, Pirota, Beograda, Skopja, Prilepa, Tetova, Ohrida, Mostarja, Trebinja, Turropolje, Ptujsko polje, Imotsko polje idr.

Za prehrano služi čebulica: sveža, kuhana, pražena, marinirana ali sušena. Uporablja se tudi cele mlade rastline s sočnim listjem in lažnim stebelom (pri pračebuli ne nastane čebulica, ampak cilindrična oblika z zadrževanjem celih rokváčkov — lažno steblo). Specifičen okus in vonj rdeče čebule pomaga pri teku in prebavi. Ima bakteriocidno lastnost in se uporablja v medicini, posebno v ljudski. Zaradi svoje uporabnosti in trajnosti se uporablja celo leto. (LUKOVIČASTO POVRČJE, Poljoprivredna enciklopedija 2, Zagreb 1985, str. 117-123).

V. Bračić, Ptujsko polje, Maribor 1975, str. 95-101.

NASVETI ZA VSAK DAN

Preživimo prosti čas v naravi

OMAKE K JEDEM, PEČENIM NA ŽARU

Pri mesu, pečenem na električnem žaru ali žaru na oglje, ne moremo pripraviti omake iz lastnega soka kot pri pečenju v ponvi ali pečici. Zato ponudimo posebej pripravljene atraktivne omake.

Prilagodimo lahko omake z majonezo, pikantne hladne omake in tople omake.

MAJONEZA IN MAJONEZNE OMAKE

Doma pripravljena majoneza

Rumenjake damo v s toplo vodo oplaknjeno posodo za stepanje. Z električnim mešalcom stepamo rumenjake 2-3 minut. Dodamo 1 jedilno žlico limoninega soka, gorčico, sol, poper in premešamo. Med enakomernim stepanjem prilivamo po kapljicah olje. Ko porabimo polovico olja, lahko preostalo olje prilijemo nekoliko hitreje. Na koncu še počasi po čajnih žličkah umešamo preostali limonin sok ter vročo vodo. Tako dobimo bolj penasto in kompaktnije majonezo. Po potrebi še dosolimo in popramo.

Naredili smo jo iz:

3 rumenjakov
2-3 jedilnih žlic limoninega soka
1/2 čajne žličke gorčice
1/2 čajne žličke soli
1 ščepeca belega popra
3 dl olja
2 jedilnih žlic vroče vode

Remuladna omaka

Majonezo premešamo s sladko smetano in dodamo ostro gorčico, nasekljano čebulo, kapre, kisle kumarice, zeleni peteršilj, krebuljico (manj znana začimba iz družine peteršilja, ima podoben okus kot janež, uporabljamo vedno le sveže liste — kot peteršilj) in nasekljan sardelni filet. Dobro premešamo, po potrebi dosolimo in popramo (biti mora

mešamo ter izboljšamo okus z omako worcester in tabasco, mletu ostro rdečo papriko, nasekljanim zelenim peteršiljem, nasekljanim ostrim feferonom, sladkorjem, s curryjem in soljo (omaka mora biti pikantna, vendar ne preveč pekoča). Ponudimo jo k pečenemu mesu na žaru.

Naredimo jo iz:

10 dag majoneze
3 jedilnih žlic paradižnikovega ketchupu
2 jedilnih žlic kondenziranega mleka
2 brizgov omake worcester
1 brizga omake tabasco
1/2 čajne žličke ostre rdeče paprike
1 čajne žličke nasekljanega peteršilja
1 nasekljanega feferona
1 ščepeca sladkorja
1 ščepeca curryja soli

Nasvet za pripravo majoneze z različnimi dodatki

Majonezo lahko razredčimo z jogurtom, kondenziranim mlekom, ki se posebej dobro podaja k jedem, pečenim na žaru.

Paradižnikova majoneza

10 dag majoneze, 2 jedilni žlici paradižnikovega ketchupu, 1 jedilna žlica kondenziranega mleka, sol, poper, ščepec sladkorja, 1 brizga konjaka.

Kumarično-kaprna majoneza

10 dag majoneze, 2 jedilni žlici paradižnikovega ketchupu, sol, poper, ščepec sladkorja, manjša nasekljana kumarica, 1 jedilna žlica nasekljanih kaper.

Majoneza s curryjem

10 dag majoneze, 3 jedilne žlice kondenziranega mleka, sol, beli poper, 1 čajna žlička curryja, 1 žlička nasekljanega peteršilja.

Jajčno-zeliščna majoneza

10 dag majoneze, 3 jedilne žlice kondenziranega mleka, sol,



pikantnega okusa). Ponudimo k mesu in ribam.

Za pripravo smo porabili:

2,5 dl majoneze
1,25 dl sladke smetane
1 čajno žličko ostre gorčice
1 manjšo nasekljano čebulo
1 čajno žličko nasekljanih kaper
4-5 manjših drobnih nasekljanih kislih kumaric
1,5 čajne žličke nasekljanega peteršilja
1,5 čajne žličke nasekljane krebuljice
1 nasekljan sardelni filet
sol
poper

Če dodamo remuladni omaki drobnost nasekljano trdo kuhano jajce, dobimo tatarsko omako.

Penasta gorčična omaka

Smetano trdo stepemo. Majonezi dodamo ostro gorčico, nariban hren, drobnost nasekljano ali naribano čebulo, premešamo in previdno umešamo v stepeno smetano. Takoj serviramo. Ponudimo k mesnim jedem z žara.

Za pripravo potrebujemo:

1,25 dl sladke smetane
5 dag majoneze
4 čajne žličke ostre gorčice
1 čajno žličko naribanega hrena
2 jedilni žlici nasekljane čebule
sol

Omaka Tony

Majonezi dodamo ketchup in kondenzirano mleko, dobro pre-

poper, 1 strok nasekljanega česna, 1 nasekljano trdo kuhano jajce, 1 nasekljana kisel kumarica, 1 jedilna žlica nasekljanih zelje-lice

Jabolčno-breskova majoneza

10 dag majoneze, 2 jedilni žlici kondenziranega mleka, 1 čajna žlička ostre gorčice, 1 nasekljano olupljeno jabolko, 2 polovički drobnost nasekljanih breskev, sol, poper

Paprična majoneza

10 dag majoneze, jedilni žlici kondenziranega mleka, 1 ščepec sladkorja, sol, beli poper, paprika in 2 olupljena paradižnika, narezana na manjše rezance

Hrenova majoneza

10 dag majoneze, 3 jedilne žlice hrana (iz kozarca), 2 čajni žlički ostre gorčice, 2 ščepeca sladkorja, sol, beli poper, 1 jedilna žlica kondenziranega mleka, 2 čajni žlički nasekljanih kaper.

Zelim vam dober tek ter obilo zadovoljstva pri pripravi omak.

V naslednji številki *Tednika* boste spoznali nekaj novih receptov za pripravo omak k jedem, pečenim na žaru, pod geslom »Preživimo prosti čas v naravi«.

Dušan Bombek, tehnolog iz Kmetijskega kombinata — Haloški biser Ptuj



DELEGAT

Lujzek

Dober den, gospe in gospodje, tovarišice in tovariši! Tak, na našen Suhen bregi smo zaj te končno čista s trgovijo grozdja likof naredili. Samo v enih por goricah se še teste ta najbolj pozne sorte v sunci in dežeki namočejo ter škorice in druge državne škodljivce razveseljivljejo. Tudi mi ja z Mico sma si enih por trsekov pustila, da boma naredla posebno vrhunsko polnitev, saj bomo drugo leto okrogli zakonski jubilej praznuvala, te pa je še treba nekaj boljega in žmahnejšega v dušo in srce natan-kati.

Vete, imamo pa v naši vesi tudi enega toksnega vinogradnika, ki ma zlo malo gorico in dosti vina. Tak neuradno se zdaj guči, da je bija letošjo jesen specializirani za nočne tregatve pri polni luni, pa tudi v čista črni temi... Ponoči je grozdeke bra in kra, podnevi pa preša in se zgovorja, da je grozde na Ptuji od nekšnih preprodalcev kupa. Te pa se je eno noč le vloga v nastovleno past: jegov ta tretji sosid, ki je sumil, da mu v gorici malo prehitro letino vrag jemle, je ponoči lovsko pukšo na ramo obesa in ša dvonožnega lisjoka čakati. Čaka je in čaka, tak ke ga je že malo začela hladna nočna koza lizati. Gdo je vura v vašken turni pulnoč odbila, je začujva v spodnjem toli nekšno šumatjaje. Najprej je misla, da je jozbec, lisica ali kokšna druga živolca. Na gverji je napeja petelina in čaka, da je ti-sto šumatjaje skoro čista proti jemi prišlo. Stoooj! se je zadržja in spusta v luft en šus. Pa je vloga lisjoka na dveh nogah, ki je v večken koši že precik grozdekov meja... Nič neje pomagalo zgovorjanje, prošje tudi ne. Tri po hrbiti, dve p glovit, dve med noge, tri po riti... tak ke se je začelo v črni noči svetliti. Drugo jutro se je po celen bregi razvedlo, od kod našemi sovaščani teko grozđja in mošta...

Tak sen van opisa, kako se eni lidje znajdejo. Pet prstov, malo stroha, pa je problem rešeni. Jaz pa vam priporočam; rajši pridno in pošteno delajte, pa bote tudi preživeli. Vaš LUJZEK.

AFORIZMI BY FREDI

Žide je skozi zgodovino spremljala židana obleka dosti bolj pogosto kot židana volja.

Če še velja, da je politika kurba, potem so nove politične stranke zgolj novi zvodniki, davkoplačevalci pa seveda še naprej ostajamo (ne)prostovoljni klienti.

Tudi nezaposlenost zaposluje. Zavode za zaposlovanje.

Ljudje, ki nasedejo najcenejši demagogiji, plačajo najvišjo ceno.

Časopisi postajajo v zadnjem času tako hitro neodvisni, da se je bati abstinencijskih sindromov.

Zanimivo je, koliko jih je pripravljeno nadomestiti — nenadomestljive.

Razlika med navadnimi in državnim aparatom je v tem, da državni aparat deluje tudi, če je popolnoma pokvarjen.

V vrtu

V SADNEM VRTU pričneimo oktobra opravila, s katerimi bomo občutljivejša sadna vrsta primerno pripravili za prezimitev in jih obvarovali pred zmrzaljo.

Jagodni nasadi so po večini sortni in na zimsko mrazovje odpornejši. So pa tudi sorte, ki so glede na starost ali lego občutljivejši in jih je zato potrebno primerno obvarovati, da ne bi pomrzile. Jagodam vsekakor odstranimo prtilike, ki so pričele odganjati konec poletja. Rast prtilik v jeseni ni v korist niti rodnosti v prihodnjem letu, niti ne morejo te prtilike več služiti za razmnoževanje, saj običajno ne dorastejo in pozimi pozebejo.

Sorte jagod, ki so občutljivejša na zimsko mrazovje, pokrijemo z vsaj 5 cm debelo plastjo šote. Takšna zastirka bo prek zime rastlino obvarovala pred zmrzaljo, spomladi, ko jo bomo odgrnili, bo služila za humifikacijo tal, zrele plodove pa bo obvarovala pred zablatenjem.

Če so nam v domačem vrtu ali pri sosedu posebno všeč kakšne vrste ribeza in kosmulje in si jih želimo razmnožiti, potem je oktobra primerno čas, da si narežemo potaknjence. V ta namen uporabljamo izključno enoletne poganjke, iz katerih narežemo 12 do 15 cm dolge potaknjence. Prvih par oces pri osnovi poganjka in vršička poganjka za potaknjence ne uporabljamo. Potaknjence na spodnjem koncu odrežemo tik pod brstom, na zgornjem pa tik nad njim. Potisnemo jih poševno v zemljo v vrste 20 cm vsaksebi tako globoko, da gleda iz zemlje le zgornji brst. Po sajenju gredo izdatno zalijemo in prekrijemo s 3 cm debelo pokrovno plastjo šote ali preperlega hlevskega gnoja.

ČE V OKRASNEM VRTU nameravamo saditi živo mejo, moramo pričeti pripravo tal za njeno sajenje. Živica ostane na istem mestu desetletja, zato moramo tla dobro pripraviti. Zemljišča, na katero nameravamo posaditi živo mejo, je treba prerahljati najmanj dve lopati globoko. V zgornjo plast tal zakopljemo precej šote in hlevskega gnoja ter ne preveč poravnano zemljo tako pustimo mesec dni, da se nekoliko sesede. Sadili bomo šele novembra, dokler zemlja ne zmrzuje. Ko bomo odgrnili le toliko zemlje, da bo vanjo mogoče nasipati za dve ali tri lopate komposta in vanj posaditi sadiko.

Medtem ko za daljše še ni potrebno, da bi hiteli z izkopom gomoljev, pa je to pred jesenskimi slanimi potrebno opraviti z gladiolami. Od vseh gomoljnic je potrebno najprej izkopati gomolje gladiol. Če čakamo, da bi nadzemni deli do kraja strohneli in odmrli, pride hitreje do okužbe z boleznimi, ki so se po cvetenju pojavile na listih. Gladiole izredno pazljivo izkopljemo, da gomoljev ne poškodujemo, saj so ranjeni občutljivi na okužbe in vskladščeni kaj hitro prično gniti. Najprimernejši je izkop z vilasto lopato. Ko izkopamo gomolje, porežemo nadzemne dele 10 cm nad gomolji, v nobenem primeru pa ne smemo stebel lomiti ob dnu gomoljev, ker tako gomolje poškodujemo. Gomolje pred zimsko hrambo dobro posušimo na zračnem in suhem prostoru. Položimo jih v sadne platončke, največ v dveh plasteh, dokler niso suhi, pa jih vsak dan obračamo.

V ZELENJAVNEM VRTU avgusta sejano zimsko solato sadimo v razdaljo 20 x 15 cm. Če ni nevarnosti zamakanja, posadimo sadike zimske solate v plitve jarke, da so nekoliko zaščiteni od bušje zimske zmrzali, ko je zemlja brez snežne odeje. Septembrski setev zimske solate pa le prereditimo, da se bodo mlade rastline dovolj učvrstile za prezimitev in da bodo takoj po odtaji zadnjega snega sposobne za sajenje.

Po biokolektarju je priporočljivo sejati in saditi rastline, ki jih pridelujemo za plod, 7. in od 14. do 16. oktobra, rastline za korenino od 7. do 9. in 13. oktobra, rastline za list 11. in 12. oktobra in rastline za cvet od 9. do 11. ter 19. in 20. oktobra.

Miran Glušič, ing. agr.

Stališča aktiva sindikalnih aktivistov

V sredo, 26. septembra je bil v Ptuju zbor Aktiva sindikalnih aktivistov, ki deluje pri občinskem svetu ZSSS Ptuj. Najprej so izrekli čestitko dr. Jožetu Neudauerju, ki je pred kratkim praznoval 70-letnico rojstva, in se mu zahvalili za njegovo delo v sindikatih. Jubilant je zaradi izjemne strokovnosti iz toplega človeškega odnosa do bolnika med ljudmi izredno spoštovan in priljubljen, bil pa je dolga leta tudi preudaren sindikalni delavec.

Največ razprave so na zboru namenili sprotim nalogam Zveze svobodnih sindikatov Slovenije v ptujski občini. O tem jih je uvodoma seznanil Viktor Markovič, predsednik občinskega sveta

ZSSS Ptuj. V razpravi so podprli prizadevanja občinskega sveta, pa tudi stališča delavcev v TGA Kidričevo, da Miha Ravnik več ne ustreza za predsednika Svobodnih sindikatov Slovenije. Izrekli so tudi kritiko poslancem občinske skupščine, ki se niso mogli zediniti glede vrstnega reda zadev, ki naj bi bile na dnevnem redu, in je tako seja bila preložena, razmere v gospodarstvu pa so vse težje, vse več podjetij je pred stečajem in vse več delavcev bo ostalo brez dela. Tega bi se morali zavedati poslanci in ob tako pomembnem vprašanju pozabiti na svoje ozke strankarske interese.

Soglašali so tudi z delom pri ustanavljanju konzumne zadrug

v Ptuj in z drugimi aktivnostmi, ki potekajo v okviru občinske organizacije ZSSS Ptuj. Ta so predvsem v tem, da Ptuj ostane samostojno območje ne glede na stališča v Podravju, da sindikalna članarina ostane v občini in podobno. Posebej so pooblastili predsednika, da z vsemi pravnimi sredstvi skrbi za to, da premoženje, ki so ga ptujski sindikati ustvarili v 45 letih, ostane tudi njihova last.

Bili so tudi enotni v zahtevi, da se delavski dom še naprej imenuje po Francu Krambergerju, delavcu-železničarju, ki je padel 8. avgusta v Mostju, in da v tem domu ostane še naprej doprinski kip maršala Tita, ki je nesporna zgodovinska osebnost.

Kaj je koristno vedeti o služnostih

(I. nadaljevanje)

Nastanek zemljiških služnosti
Zemljiška služnost se ustanovi:
a) s pravnim poslom ali
b) z odločbo državnega organa ali
c) se pridobi s priposestovanjem

A Ustanovitev zemljiške služnosti s pravnim poslom

Najpogostejši način nastanka zemljiške služnosti je ustanovitev s pravnim poslom, to je s pogodbo med lastnikoma gospodujoče in služne nepremičnine ter z vpisom v zemljiško knjigo. Potrebno je torej dvoje: pravni naslov, to je pogodba ali pa tudi oporoka, in pridobitni način, to je vpis v zemljiško knjigo.

Priporoča se, da je v pravnih poslih vsebina in izvrševanje zemljiške služnosti čim bolj popolno in jasno določena ter pri tem upoštevamo splošno pravilo, da naj zemljiška služnost čimmanj obremenjuje služno zemljišče. Pri ustanavljanju zemljiških služnosti s pravnimi posli pa je potrebno tudi paziti na to, da zemljiške služnosti ne bodo v nasprotju z zemljiškimi, gradbenimi, vodnimi itd. zakoni. Pogodbenim strankam pa je prepričeno, ali in koliko bo potrebno plačati za služnost.

V primeru, da v pogodbi oz. testamentu ni zadevnih določb oziroma so pomanjkljive in neprecizne, potem v primeru spora o vsebini in izvrševanju zemljiških služnosti pridejo v poštev določbe že navedenih zakonov, med katerimi pa največ določb vsebuje ODZ iz l. 1811.

Ogledjmo si bistveno vsebino zadevnih določb.

Kdo trpi stroške za izvrševanje zemljiške služnosti

Ce je za izvrševanje kakšne zemljiške služnosti potrebna uporaba kakršne nepravice ali je potrebno kakšno dejanje, trpi stroške za vzdrževanje takšne nepravice in za tako dejanje lastnik gospodujočega zemljišča. Če na

MIRKO KOSTANJEVEC

pravo uporabljata tudi lastnik služnega zemljišča ali dejanje služi tudi njegovim interesom, trpita stroške vzdrževanja take nepravice in stroške takega dejanja oba lastnika v sorazmerju s koristjo, ki jo imata.

Kaj obsega pravica služnosti do okna

Ce npr. lastnik hiše (služne hiše) v pogodbi ali v testamentu zapiše, da dovoli vsakokratnemu lastniku sosedove hiše (gospodujoče hiše) služnostno pravico do okna, potem je tako besedilo razumeti tako, da je taka pravica dana le zato, da služnostni upravičenec dobi svetlobo in zrak, ki prihajata skozi to okno, ne pa da dobi razgled skozi to okno. Kdor pa nima pravice do razgleda, tega je mogoče prisiliti, da okno, ki jo napravi na tuji hiši, tudi zamreži. Pravica do razgleda se mora torej izrecno dovoliti.

Pravica do kapa

Kdor ima služnostno pravico do kapa, kar pomeni pravico odvajati kapnico (deževnico) bodisi po žlebovih bodisi brez njih z lastne strehe na tujo streho, sme povišati svojo streho, vendar le tako, da služnost ne postane nadležnejša. Vzdrževati mora za odtok namenjene žlebove in s strehe odstraniti visoki sneg.

Pravica dovajati deževnico in drugo vodo

Kdor ima služnostno pravico napeljati deževnico s sosedove strehe na svoje zemljišče ali kdor ima služnostno pravico dovajati vodo s tujega zemljišča na svoje zemljišče, mora trpeti stroške za napravo žlebov, kadi in drugih zraven spadajočih naprav.

Služnostna pravica odvajanja tekočin na tuje zemljišče

Ce je za odvajanje tekočin potrebno skopati jarke oz. prekope, mora to storiti lastnik

gospodujočega zemljišča, ki mora te jarke in prekope v redu pokrivati in zračiti ter s tem olajšati obremenitev služnega zemljišča.

Kaj obsega služnostna pravica do steze (pešpoti), gonjenja živali in kolo voza

Pravica do steze obsega pravico služnostnega upravičenca, da po tej stezi hodi, da ga lahko po tej stezi ljudje nosijo in da lahko po tej stezi pušča k sebi prihajati druge ljudi. Brez izrecnega dogovora oz. določila v testamentu se pravica hoje po stezi ne sme razširiti na pravico ježe ali pravico, da bi služnostnega upravičenca po stezi nosile živali.

K služnostni pravici gonjenja živali prek tujega zemljišča spada tudi pravica vožnje samokolnice, ne pa pravica vlačnja težkih bremen.

Služnost kolo voza obsega pravico voziti z eno ali več vpregami. Ta služnost pa se brez sporazuma in samovoljno ne sme razširiti na pravico gonjenja prosto spuščene živine čez zemljišče, niti ne na pravico vožnje z motornimi poljedelskimi stroji in podobno.

Ce postanejo steze in pota za izvrševanje omenjenih treh služnosti zaradi poplave in drugih dogodkov neuporabne, potem ima služnostni upravičenec pravico do drugih poti in stez, dokler so prejšnje neuporabne.

Služnost paše

Ta služnost obsega pravico pasti vprežno živino, govedo in ovce, ne pa tudi prašiče in perutnino, v gozdnatih krajih tudi ne koze. Pasti se ne sme nečista in nezdrava živina. Služnostni upravičenec ne sme pasti na tujem zemljišču več živine, kot jo more prezimiti s krmo, pridelano na gospodujočem zemljišču.

Uživanje pašne pravice ne obsega nobene druge uporabe pašnika. Zato služnostni upravičenec ne sme kveriti pašnega zemljišča, tam kositi trave itd. Lastnika služnega zemljišča pa praviloma ne sme izključiti od pravice do sopaše.

(Se nadaljuje)

Agronomi pri sosedih

Društvo kmetijskih inženirjev in tehnikov Ptuj posveča poleg osnovne društvene dejavnosti veliko aktivnosti dopolnilnemu izobraževanju svojega članstva.

Med oblike nudenja strokovnega znanja in seznanjanja z novimi dosežki vsekakor sodijo tudi ogledi proizvodnih obratov in kmetijskih strokovnih institucij različnih področij agronomске stroke. Društvo v ta namen je v okviru svojega programa že nekaj let prireja strokovne ekskurzije po domovini in tujini.

Večdnevni strokovni ekskurziji agronomov spomladi letos v Francijo je sledila še enodnev-

vna, ki je bila pod uspešnim strokovnim vodstvom kolega inž. Vlada Tumpeja 21. septembra k sosedom v Hrvaško.

Prvi ogled je veljal mlekmarni Vindija v Varaždinu. Kolegi so nam pokazali proizvodni proces v tej sorazmerno veliki mlekmarni.

Proizvodnja sira in številne mlečne ter sadne napitke, od katerih so mnogi med njimi dobro poznani tudi na našem trgu. Mlekmarna dnevno predela 120.000 l mleka, ki ga zbirajo na širšem rejskem območju, nekaj pa ga dobivajo iz Slovenije, med drugim tudi iz Ptuja, uvažajo pa ga tudi iz Češkoslovaške.

Kolegi iz Podravkininega instituta za raziskovanje in razvoj kmetijske proizvodnje iz Koprivnice so nam pod vodstvom mr.

Zanimiv je bil ogled novih plantažnih nasadov leske. Pridelujejo sorti istrska debeloplodna in rimska, nasad pa je vzgojen na nizkem deblu, saj je drevesna oblika primernejša za obdelavo od grmaste. Pridelavo lesnikov oziroma obnovo leskovih nasadov pospešuje živilska industrija Podravka, saj potrebuje velike količine te vrste sadja za proizvodnjo. Ob ogledu so nas povabili na sodobnejše pri proizvodnji lupinastega sadja; primanjkujejo jim strokovne izkušnje in selekcioniran sadilni material.

Koprivniška Podravina je znana po kulturno-zgodovinskih in turističnih objektih ter številnih muzejskih zbirkah in galerijah.

Organizatorji naše ekskurzije so dejali, da ta ne bi bila celovita in



V nasadu leske.

Srečka Ladišiča pripravili pester program strokovnih ogledov na območju Koprivnice.

Ogledu tovarne Podravka in njenega oddelka za proizvodnjo juh je sledil obisk poizkusnih polj semenske proizvodnje. Preizkušajo veliko število koruznih hibridov za območje Podravine, ukvarjajo pa se tudi s poizkušnjo, selekcijo in proizvodnjo vseh vrst semen vrtnin in zelišč, ki jih Podravka uporablja pri proizvodnji živil in svojega programa živilskih proizvodov.

Kmetija Alojza Paniča iz Koprivnice je s kapaciteto 80 krav molznic usmerjena v moderno mlečno farmo po samopostrežnem sistemu prehrane in je med drugim rezultat strokovnega sodelovanja z Obdravskim zavodom za živinorejo iz Ptuja.

uspela, če si spotoma ne bi ogledali svetovno znane galerije naivne umetnosti v Hlebinah. V galeriji razstavljajo najpomembnejši slikarji in kiparji hlebinskega krožka naivcev, vrhunec pa je stalna zbirka poklonjenih del Ivana Generaliča.

Pot nas je vodila iz prijazne Koprivnice prek Čakovca po Medjimurju do Gornje Radgone, kjer smo z ogledom šampanjskih kleti ekskurzijo končali. Enolog tamkajšnjih kleti inž. Alojz Filipič nas je obširno in strokovno poglobljeno seznanil z zgodovino proizvodnje francoskih šampanjcev in tehnologijo proizvodnje radgonske penine.

Miran Glušič, ing. agr.

V. R.

SPOMINI NA BORL

1941 — 1943

(51. nadaljevanje)

Maja 1942 so ustrelili nacisti v Mariboru v dveh skupinah 45 talcev, v prvi, 13. maja, deset in v drugi, 21. maja, petintrideset. Dva med njimi sta bila rojena v ptujskem okraju: Franc Majcenovič (22), čevljarski pomočnik v Mariboru, rojen v Ptuj, in Ivan Tobias (19), trgovski pomočnik v Celju, rojen v Pacinju pri Ptuj. Prvi je bil ustreljen 21. maja, drugi pa 13. maja. Morda sta bila tudi borska zapornika, a tega ne vemo, kakor tudi ne za druge, ustreljene v teh dveh skupinah.



Marta Deleja, ustreljena 23. junija 1942 v Celju.

Napočil je junij 1942, v katerem so nacisti pokončali v treh skupinah 128 talcev. Prva je bila ustreljena 3. junija in je štela dvaindvajset talcev. Drugo skupino s štirinštridesetimi talci so ustrelili 8. junija. Obe sta padli v Mariboru. Verjetno so bili med ustreljenimi tudi borski zaporniki, a zanje še ne vemo.

Tretja skupina talcev v tem mesecu je bila ustreljena v Celju. Bilo je 23. junija, ko je padlo zaradi smrtnih strelcev kar 62 talcev, med njimi šest borskih talcev in en borski talec. Za to skupino je okupator ustrelil v Celju še tri skupine talcev. Skupaj je ustrelil v Celju leta 1942 v petih skupinah 364 talcev.

Marta Deleja

V skupini talcev, ki so bili ustreljeni v Celju 23. junija 1942, so bile najprej odkrite tri borske talke: Marta Deleja, Štefka Irman, Lojzka Primožič in talec Mihael Sattler. Da so bile odpeljane tri borske jetnice v Celje, kjer so jih ustrelili, sta povedali tedaj na Borlu zaprti Milena Štampar in Milena Bokša. Imen se nista prav dobro spominjali. Na pomoč je priskočil kustos v celjskem muzeju NOB Jože Vurčer in smo se dokopali do polnih imen in

življenjepisov. Pred kratkim pa je sporočila Fanika Podvratnik, sedaj Brezovnik, iz Skornja pri Šmartnem ob Paki, da je okupator ustrelil 23. junija 1942 še tri borske zapornice: Cilko Ježovnik, Antonijo Hramec in Alojzijo Puncer.

Marta Deleja se je rodila leta 1916 v Gorenju v Zgornji Savinjski dolini, kjer so imeli njeni starši posestvo, trgovino in gostilno. Izučila se je za trgovsko pomočnico in delala nato v domači trgovini.

Njo in njenega tri leta mlajšega brata so pritegnili v osvobodilni boj prvi partizani v Paških vrhah. Najtesneje sta so-



Štefka Irman, ustreljena 23. junija 1942 v Celju.

delovala z znanim partizanom Jožetom Letonjo-Kmetom. Ko so partizani likvidirali nekaj izdajalcev iz Skornega, so nacisti hitro za tem zaprli veliko domačinov, med njimi Marto in brata Konrada. Prijeli so ju 9. maja, zaprli v celjski zapor Stari pisker in oba hudo mučili.

Konrada so ustrelili že 21. maja v Mariboru, Marto pa so odpeljali iz Celja na Borl skupaj z mamo in očetom. Mamo Heleno so z Borla odpeljali v Auschwitz, kjer je umrla že 18. septembra 1942. Očeta so poslali v taborišče Lublin, kjer je umrl 18. marca 1943. Marta je izdihnila pod streli v Celju skupaj s šestimi talkami in tudi sodelavkami v osvobodilnem boju.

Marti Delejevi v spomin je napisal domačin Ivan Drevžaloigro, v kateri prikazuje njeno delo za osvoboditev, trpljenje in smrt. Uprizorili so jo na domačem odru.

Štefka Irman

se je rodila leta 1923 v Velikem Vrhu pri Šmartnem ob Paki (predvojni okraj Gornji Grad). Njen oče je imel posestvo, mlin in žago. Štefka je imela še sestro in štiri brate.

Jeseni 1941 jo je v osvobodilni boj povežala Marta Deleja iz Gorenja, ki je bilo kakor Veliki Vrh v občini Šmartno ob Paki. Od tedaj je Štefka zbiralala potrebščine za partizane. Ko so partizani likvidirali izdajalce v Skornju, je tudi Štefko zajel val aretacij. Nemci so jo zaprli z mnogimi drugimi domačini 9. maja 1942. Med njimi so bili tudi njen oče Franc (66), sestra Marija (28) in brat Ivan (21), ki so bili vsi zaposleni na domačem posestvu, v mlinu in na žagli.

Mamo Martijo (61) so Nemci zaprli čez nekaj dni, kakor tudi sinova Florjana (22) in Jožeta (29); prvi je bil zaposlen pri železnici v Beljaku, drugi pa pri železnici v Eisenertzu.

Pretresljiva je usoda Irmanove družine, kajti oče in mati ter



Pred stavbo sodnega zapora v Ptuj — kamion s talci, ki so jih odpeljali na morišče v Celje poleti 1942.

pet otrok so umrli nasilne smrti. Živ je ostal le sin Franc, ki je v času aretacij domačih peljal les v Bosno. O njem bomo več zvedeli iz pripovedi Fanike Podvratnik, njihove sorodnice, ki živi v Skornju pri Šmartnem ob Paki.

Štefko Irman so najprej so najprej zaprli v celjski zapor Stari pisker in jo po mučnem zaslisevanju poslali na Borl, iz borskega jetništva pa s sojetnicami na morišče talcev v Celju.

(Se nadaljuje)

DR. ADOLF ŽIŽEK, DIPL. ING.

O končnih sestavih

1. Pregovor

Beseda »sestav« je slovenska inačica grške besede »sistem«. Besede ne bom posebej definirala, saj poznamo šolske, politične, gospodarske, računalniške, tehnične in druge sisteme oziroma, sestave. Čeprav so na prvi pogled vsi našti sestavi različni, imajo kljub temu tudi dokaj skupnega. In s tem, kar je v njih skupnega, se ukvarja posebna veda, teorija o sistemih. Je mlada veja znanosti, saj je nastala šele po vojni. Sam se ukvarjam z njo kakšnih petnajst let in sem na tem področju napisal precej izvirnih znanstvenih člankov, ki so bili vsi, tudi ta, v katerem mislim pisati, ugodno sprejeti.

Pred tremi leti sem napisal pod naslovom »O končnih sestavih« znanstveni članek, v katerem sem na izviren način povezal teorijo o sistemih teorijo o končnih avtomatih (tudi računalnik je sestavljen iz končnih avtomatov). V članku je bilo mnogo zahtevne matematike pa tudi veznega besedila, zato sem se pred kratkim odločil, da spreobnem članek iz znanstvenega v poljudnoznanstvenega tako, da izpustim vso matematiko, vezno besedilo pa delno dopolnim. Ko sem tako spremenjeni članek dal prebrati znanu, mi je zardil, da so se mu ob njem odprla nekatera nova obzorja. Upam, da se bo podobno zgodilo tudi s katerim od bralcev. Zaradi splošnosti sistemske teorije ga lahko prebera ljudje raznih poklicev.

Teorijo o sistemih vpeljujejo v vse visoke šole (seveda v večjem obsegu, kot je v tem članku), saj je najsplošnejša od vseh ved in je splošnejša tudi od matematike (ki je »le« teorija o formalnih sistemih).

Zal članek zaradi opustitve matematike izgublja svojo izvirnost. Če bi koga zanimale matematične podrobnosti, najde izvirni članek v tretji številki Elektrotehniškega vestnika, letnik 1987, na straneh 37 do 40. Imajo ga tudi v ptujski študijski knjižnici.

2. Uvod

Sestav tvori, na primer, naselje s prebivalci, zgradbami, opremo, živalmi, rastlinami, raznimi napravami, potmi, vozili ter njihovimi lastnostmi in medsebojnimi odnosi. Vse te prvine se lahko s časom spreminjajo. Sestav je tudi gozd s svojimi živalskimi in rastlinskimi prebivalci, njihovimi lastnostmi in odnosi. Med sestave uvrščamo tudi vsak tehnični izdelek (stroj, zgradbo, vozilo, računalnik, robota itd.) z množico njegovih sestavin ter njihovimi lastnostmi in odnosi. Sestavi so tudi sistem diferencialnih enačb, delovna organizacija, družina, človek, žival, rastlina, električno omrežje itd.

Vsak stvaren sestav zavzema del prostora. Vsem prvinam prostora, ki niso vključene v sestav, pravimo »okolica sestava«. Okolice gozda tvorijo zrak, ki obdaja gozd, prst, talna voda ter zgradbe in drugi predmeti v okolici. Za sestav, ki skoraj ne vpliva na svojo okolico, niti okolica ne vpliva nanj, pravimo, da je »osamljen« (izoliran). Takih sestavov je sorazmerno malo, na primer naš sončni sestav ali tekočina v termovki.

Pri neosamljenem sestavu vstopajo nekatere prvine v sestav, druge pa ga zapuščajo, kar vpliva na stanje sestava. Če tak sestav opisujemo veličinsko, imenujemo veličine, ki pripadajo vstopajočim prvinam, »vhodi«, veličine, ki pripadajo izstopajočim prvinam, »izhodi«, veličine, ki ponazarjajo razmere v sestavu, pa »stanje«. Pri gozdu so vhodi intenzivnost sončne svetlobe, količina padavin, gladina talne vode itd., izhodi so količina oddanega kisika, vodnih hlapov itd., stanje pa je število predstavnikov živalskih in rastlinskih vrst, gostota naselitve njihovega sožitja itd.

Sestavina, ki je del sestava, je lahko: 1. osnovna, to je takšna, ki je ni mogoče razstaviti, ali 2. sestav, ki je podstavek prvotnega sestava, s svojim stanjem, vedenjem in razvojem. Pri dovolj kratkem opazovanju ali preizkušanju je vsak stvarni sestav mogoče obravnavati kot statičen, pri dovolj dolgem času obravnavanja pa kot dinamičen.

Nadaljevanje prihodnjič

V Rogoznici so se srečali starejši

V krajevni skupnosti Rogoznica so prejšnji petek pripravili pristočno srečanje starejših. V tej krajevni skupnosti jih živi 183. V dom Slovenjgorske čete jih je prišlo 49; nekaj so jih pripeljali gasilci. Že pred leti so se odločili, da sedemdesetletnike iz oddaljenih vasi pripeljejo z gasilskimi vozili. Tiste pa, ki se srečanja niso mogli udeležiti, bodo obiskali na domovih in jih obdarili.

V imenu sveta krajevne skupnosti je starejšim govoril predsednik Jože Tomažič. S prisrčnim programom pa so jih razveselili najmlajši iz vrta ter harmonikar Gorican.

Dvajseto srečanje starejših je vnovič pokazalo, da je potrebno tradicijo nadaljevati.

MG

Zeleni Ptuja predlagajo in zahtevajo

Zeleni Ptuja so ena najaktivnejših strank, predvsem na svojem strokovnem področju. Pri tem dobivajo energijo iz vedno večje ekološke osvobodnosti ljudi, pa v spoznanju, da je potrebno to osvobodnost izkoristiti in podpreti z organizacijskimi prijemi in vplivi na odločitve, ki se sprejemajo v občinskem in republiškem parlamentu.

Tako so Zeleni pripravili dva paketa konkretnih zahtev in predlogov. Prvi se nanaša na poslanice občinske skupščine, v ospredju pa je problematika zbiranja in odvoza komunalnih odpadkov v ptujski občini. Trenutno je odvoz odpadkov organiziran samo v mestu, stanje v zunanjih krajevnih skupnostih pa je kritično, na kar opozarja podatek, da je na območju občine kar tristo divjih odlagališč smeti, v teh pa je tudi vzrok za zastrupitve pitne vode in ljudi. Zeleni

lji. Predpisov imamo namreč precej, pa jih v glavnem ne izvajamo. Zelena policija naj bi bila organizirana v okviru organov za notranje zadeve.

KMETOM NA ZAŠČITENIH OBMOČJIH OMOGOČITI ZASLUŽEK

Zeleni vidijo težavo tudi v odloku o razširitvi varstvenih pasov ob črpalniških vode v Skorbi

čena organizacija, kršitelji pa morajo občutiti ostrino kaznovanih členov ustreznega odloka.

ODSTRANIMO EKOLOŠKE BOMBE

Drugi paket predlogov je namenjen republiški skupščini. V njem Zeleni opozarjajo na nujnost sanacije virov onesnaževanja pitne vode na Dravskem polju. Analize so jasno pokazale, da za zastrupitev vode ni krivo kmetijstvo, temveč skoraj v celoti Kozoderčeva jama pri Račah, ki je polna odpadkov Pinusa. Kljub republiškem zakonu o zbiranju sredstev za sanacijo Dravskega polja na tem območju razen gradnje vodovoda ni bilo nareje-

traliziranje vse svojo odpadno embalažo, trgovci pa naj bi vodili evidenco o kupcih strupenih snovi, ti pa bi bili dolžni prazno embalažo vrniti v trgovino. Če Republika Slovenija kupuje strupene snovi zunaj svojih meja, je dolžna sama poskrbeti za odpadno embalažo. Vse skupaj, tudi kazenska politika, mora zagledati luč sveta s prvim januarjem prihodnjega leta.

TGA NAJ IZPOLNI OBLJUBE

Pa še opozorilo na problem TGA Kidričevo. Njen vpliv je vse bolj občuten na širšem območju Dravskega polja. Pepel, rdeče blato in lužnate odplake v podtalnici so vse večji problem.

Zeleni zahtevajo, da republiška vlada zahteva od TGA takojšnje zaprtje elektrifike A, kar je tovarna obljubljala že pri iskanju sredstev za gradnjo nove elektrifike. Vlada naj tudi ustavi proizvodnjo glinice, saj TGA večino glinice že sedaj uvaža, ker je v tujni cenejša. Za ti nalogi so postavili rok december 1990, za zadnjo zahtevo — sanacijo odlagališča rdečega blata — pa je rok za začetek dela marec 1991.

Zelene skrbi tudi nestrokovno ravnanje z odpadnimi olji. Vse več ljudi namreč samostojno menja olje v motorju, odpadno olje pa izgine neznanu kam, torej v potoke, podtalnico, na njive. Republika Slovenija naj z zakonom preprosto prodajo motornih olj. Menjavo naj opravljajo le tisti, ki imajo organizirano zbiranje in prodajo proizvajalcu.

Republiška inšpekcija naj določi, kje in kako lahko kmetje shranjujejo pogonsko gorivo za stroje.

Tudi onesnaževanje zraka je v Sloveniji že več let velik problem, kljub temu pa še nihče ne ugotavlja, kako in koliko posamezni viri vplivajo na okolje. Zeleni Ptuja zato predlagajo izvedbo projekta ECORACIO. Gre za program, ki ga je pripravila skupina strokovnjakov in temelji na izkušnjah. Gre za popis vseh kurilnic in vodnogospodarskih inšpektorji Republike Slovenije ter občin Maribor in Ptuj. Tudi republiški skupščino opozarjajo na problem varstvenih pasov okoli vodnih zajetij in nujnost zagotovitve nadomestnih kmetijskih površin oškodovanim kmetom.

Če ne bo prišlo do spremembe načrtovane trase avtoceste od Sentilja do Zagreba, ki naj bi po sedanjih načrtih potekala prek vodnih zajetij Dravskega polja, Zeleni zahtevajo, da se 23 kilometrov dolg ceste od Miklavca do Podlehnikarja zgradi po zahod-



Ptjuja zato predlagajo: »Izvršni svet občine naj sprejme odredbo o razširitvi območja z obveznim odvozom smeti na celotno Dravsko in Ptujsko polje; odvoz smeti mora postati obvezen za vsa gospodinjstva, vsa gospodinjstva naj ga tudi plačujejo. Poiskati je potrebno najugodnejšega ponudnika za organiziranje odvoza smeti z javnim razpisom. Izvajalec mora poskrbeti za sortiranje smeti in ločeno odvažati steklo, papir, kovino, bio in druge odpadke. S takim pristopom bomo lažje rešili problem občinskega odlagališča, saj bo odpadkov zanj bistveno manj, obremen pa bomo industriji vračali dragoce ne sekundarne surovine, ki sedaj obremenjujejo občinsko odlagališče.« Zeleni zahtevajo, da mora biti postopek izveden tako, da bo izbrani zbiralec in odvoznik smeti pričel delati na celotnem območju občine s 1. januarjem 1991. Do tega datuma naj izvršni svet odloči način plačevanja odvoza smeti, občinska skupščina pa naj uredi kazensko politiko za vse, ki novega pristopa k varovanju človekovega okolja ne bodo vzeli dovolj resno.

V predlogu Zelenih je tudi **ZELENA POLICIJA**, ki naj bi skrbelo za dosledno izvajanje zakonov in odlokov o varstvu oko-

in Lancovi vasi. S tem odlokom, ki je bil sprejet letos spomladi, je lastnikom zemlje na teh območjih prepovedano intenzivno kmetovanje. Ker so le-ti odvisni od kmetijske dejavnosti, Zeleni sprašujejo, koliko kmetijskih zemljišč je v okviru splošnega ljudskega premoženja in kje so ta področja, kolikšne so površine kmetijskih zemljišč v varstvenih pasovih in koliko teh je v privatni lasti. Na osnovi teh podatkov bi bilo mogoče odločiti o odkupu zemljišč v varstvenih pasovih, o zamenjavi te zemlje za tisto v splošnem ljudskem premoženju, obremen pa razmišljati tudi o tretji varianti — plačevanju rente kmetom, ki zaradi prepovedi intenzivnega kmetovanja izgubljajo dohodek.

In še ena pobuda občinski skupščini: ker imamo v mestu le štiri prostore za lepljenje plakatov, mesto pa neorganizirano preplepljeno, bi bilo nujno pričeti kaznovati vse, ki ne upoštevajo odloka o plakatiranju; če je ta pomanjkljiv, ga je potrebno dopolniti. Mestni arhitekt naj pripravi projekte za izdelavo reklamnih panojev, ki naj jih uporablja komunalno podjetje ali druga zainteresirana organizacija. Plakate lahko lepi le pooblaš-



noevropskih standardih. To pomeni, da mora biti cesta gradena vodotesno, s svojo kanalizacijo in čistilnimi napravami. Okolje mora biti zavarovano pred hrupom in izpušnimi plini, kar pomeni 50 metriki zaščitni pas na obeh straneh ceste, zasajen izključno z iglavci.

Problemov se ni konec in enega velikih predstavlja neodgovorno odlaganje embalaže zaščitnih sredstev v kmetijstvu. Večina embalaže konča v komunalnih deponijah ali na divjih odlagališčih. Republiška skupščina naj bi po hitrem postopku sprejela zakon o obveznem zbiranju take embalaže. Po tem zakonu naj bi proizvajalci zaščitnih sredstev bili dolžni poskrbeti za nev-

Seznam pobud in zahtev Zelenih Ptuja je dolg. Tudi na področju varovanja človekovega okolja pa je prišel čas, ko se moramo strežiti in ukrepati ali pa se zadržati v navidezni udobnosti. V skupnem interesu upajmo, da boista občinska in republiška skupščina ter njuni vladi čimprej in čimbolj prisluhnili zahtevam Zelenih. Vsi zahtevani ukrepi za marsikoga ne bodo prijetni, saj se je težko navaditi na red in pozabiti stare in škodljive razvade. Toda kazalci na uri, ki bo sprožila vse ekološke bombe hkrati, se nevarno pomikajo proti dvanajsti!

Postati pismen — ni lahko!

Letošnji mednarodni TEDEN OTROKA je pospremlj na pot UNICEF s svetovnim Kongresom za otroka pod naslovom **DAJMO OTROKOM BODOČNOST**.

Mednarodni zavod za mladinsko knjigo (IBBY — The International Board on Books for Young People) je poslal v svet-POSLANICO:

»Leto 1990 naj vse vlade sveta proglasijo za **MEDNARODNO LETO PISMENOSTI**. Vsem otrokom omogočimo, da se nauče pravilno brati. Čas je, da prenehamo govoriti o nepismenosti in njenem zavirajočem učinku na našo sedanjost in prihodnost, in začnemo konkretno ukrepati. Otroci in knjige morajo postati prijatelji. Noben narod ni močan, če otroci ne poznajo njegove zgodovine in običajev, če se ne znajo pisno izražati in ne razumejo osnovnih načel znanosti in matematike. Branje pa je eden najpomembnejših načinov, s katerim otrok pridobiva znanje, si oblikuje nazor in se razvija v zrelo, odgovorno osebnost, ki bo v prihodnosti sposobna nadaljevati delo.

Vzgojati otroka na pravi način — pomeni v današnjem svetu učiti ga, kako naj bere.

(Poslanico je prevedla Breda Mahkota)

Tako po svetu! In kako pri nas? V TEDNU OTROKA smo namenili en dan PRVOŠOLCEM, kajti ob zveličavnosti

trenutka — začetka šolanja — smo se pričeli zavedati težavnosti potovanja »kratkohlačnikov« (kot so jim šegavo rekli nekoč). Pred njimi je največja in najpomembnejša naloga, ki jo je treba opraviti: NAUCITI SE BRATI IN PISATI.

Zeljam staršev, da bi njihov otrok to umetnost osvojil čimprej in brez težav, se pridruži neučakanost (saj bi bilo zelo pomembno, da bi bil naš mali učenjak boljši in večji od sosedovega).

Prav tu pa je tudi izvor pogostih težav, ki spremljajo opismenjevanje.

V želji, da del svetovnih parol o otroku in za otroka, ki te dni obkrožajo svet, vsaj delno osvojimo tudi mi, pozivam starše k razmišljanju, kako težko je postati pismen.

Učenje branja in pisanja je zelo zahteven proces. Z njim se ukvarjajo številni raziskovalci, da bi doumeli možganske funkcije, ki so angažirane v tem procesu. Toda tem raziskavam manjkajo praktične rešitve, saj je zaskrbljujoče spoznanje, da iz leta v leto narašča število učencev z neobvladano tehniko branja.

Zakaj? Številne so utemeljitve. Pedagog dr. S. Vladislavljevič poudarja, da sta branje in pisanje najzahtevnejši fiziološki dejavnosti človeških možgan, zato se mora njunemu usvajanju na-

meniti dovolj časa. Večino znanj si človek pridobiva z branjem. Zato ni niti psihološkega niti nevrološkega in ne pedagoškega opravčila, da bi se tako pomembna »umetnost«, ki jo človek uporablja celo življenje, usvajala h i t r o, površno itd. Brati in pisati se je potrebno učiti počasi ob pomoči odraslih (učiteljev, staršev), tako kot se otrok uči hoditi, potem pa ga še dolgo vodimo, da bi obvladal harmonijo gibov, preden začne teči. Če smo toliko pazljivi z otrokovimi nogami, moramo biti še toliko bolj pazljivi z otrokovo glavo.

V naši šolski praksi smo opismenjevanje »raztegnili« na dve leti (prvi in drugi razred), ponekod v svetu traja tri leta.

Torej v dobro naših prvošolčkov pozivam starše, da se znebijo neučakanosti. Zorenje je naravna zakonitost in je ni mogoče prehitevati brez škode. Mnogo problemov pa se poraja tudi zaradi postopka poučevanja branja in pisanja, zato velja staršem še dobrohotno povabiti v šolo k otrokovi učiteljici po strokovni nasvet.

Od začetka šolanja in predvsem od postopka opismenjevanja je najbolj odvisno, ali bo knjiga postala res otrokova »prijateljica« in ali bo otrok zares vedro zakoral v »bodočnost«, ki mu jo dajemo.

Postati pismen — ni lahko!
Pedag. svetovalka:
Zinka Bezjak

JANEZ ŽAMPA, PREDSEDNIK PTUJSKE KMEČKE ZVEZE IN POSLANEC
V ZBORU OBČIN

Čutim se odgovornega

Kmet iz Levancjev pri Velovleku. Predsednik Kmečke zveze. Poslanec v zboru občin. Okoli njegove 127 let stare hiše se razprostira več kot 20 hektarov zemlje, stojijo silosi, garaža s kmetijskimi stroji, tako imenovani cesarski hlev in sodobna hleva. Eden za lisasto pitano govedo, ki ga redi v sodelovanju s Kmetijsko zadrugo Ptuj, in drugi za črno bele plemenske mlekariče. Te so njegova doma vzgojena čreda, ki daje sedaj 5600 litrov v enem laktacijskem obdobju. »Se premalo,« meni Janez Zampa. »Čreda je stara komaj 7 let; naredil sem tudi napako, da sem prodal nekaj brejih telic, pa mogoče še katero. Vsaj 1000 litrov več morajo dati.« Janez Zampa želi vedno boljše. Sicer sam brez formalne izobrazbe že od leta 1965 oziroma 1969 tesno sodeluje z najvišjimi republiškimi strokovnjaki s Kmetijskega inštituta. Veliko so v začetku pomagali tudi ptujski inženirji Tumpej, Vrečko in takrat mladi Vidovič.

Sicer pa Janez ni prvi v svoji družini, ki upošteva nasvete najvišjih strokovnjakov. In tako sva prišla do družinske zgodovine.

Prapraded je bil Slovák, rojen blizu Bratislave. Leta 1803 je bil namenjen iskat delo v Trst, kjer so ravno takrat gradili luko. Pot ga je peljala tudi čez naše Slovenske gorice in tako je v Bišu srečal lepo dekle. Trsta ni videl, pač pa se poročil in dobil dva sina. Eden se je priženil na majhno kmetijo — imeli so 4 krave — v Levancje. Pa je tudi njega želja po boljšem življenju pognala v svet — najprej je bil voznik pri bogatih kmetih, nato pa postal samostojen furman. Z denarjem, ki ga je prisluzilo na voznjah med Dunajem in Trstom, sta z ženo nakupila zemljo (ob koncu blizu 25 hektarov), zgradila sedanjo hišo in nato leta 1867 še hlev. Tega še danes imenujejo »cesarski«, saj so dobili takrat od A-O monarhije nepovratna sredstva za izgradnjo pod pogojem, da so v ta hlev sprejemali par vojaških konjev in do 5 vajakov. V bližini je bil namreč hipodrom, na katerem se je urila A-O vojska. Nasploh je A-O pospeševala vzrejo plemenskih kobil in žrebet. Tudi pri Zampovih.

»Moj praded je dobil za eno žrebe toliko, da je plačal vse davke za eno leto, oblekel in obul družino za čez zimo, pa še mu je ostalo,« pove sedanji gospodar. »Franc Jožef II. je imel izrek: Močen kmet, močna država. Seveda pa vsem kmetom ni šlo tako dobro.«

Posvesto je prevzel ded Jakob, ki je imel 5 sinov in 3 hčere. Vsi so se oženili drugam, le Janez ni imel volje ne za ženitev ne za kmetijo. To je bil oče našega so-govornika. Pa se je le odločil. Vzel je Toplakovo z bogate kme-

tije iz Mostja. Dobro sta gospodarila, celo dokupila sta zemljo. Do avgusta 1942, ko ga je ubila Lackova skupina. Trinajstletni edinec Janez in mama pa sta ostala.



Janez je prevzel kmetijo leta 1949 in se poročil z Marico iz Velovleka. Za kmeta restriktivni povojni zakoni jih niso kaj dosti prizadeli. Že 1953 so se od konjereje preusmerili na prašiče in govedo. Odkar je njegova kmetija »vzorčna«, je cilj marsikatero delegacije.

»Tako nas je leta 1973 obiskala delegacija FAO — vodja je bil Anglež, asistenta pa Francoz in Kanadčan. Šli smo na Pesnico, za katero so ravno takrat načrtovali melioracije. Razkopali so krtovali in segel v mulj, nato pa ocenili, da je Pesniška dolina primer-na predvsem za živinorejo, le če državi obupno manjka krušnih žit, naj se kmetje posvetijo tudi njim, a le 50-odstotno. Menil je tudi, da bomo z melioracijami pridobili 150 novih hektarov. Zmotil se je za 5 hektarov.«

Že dobrih 40 let kmetujete. Katero je po vašem mnenju največja napaka v našem kmetijstvu?

»Država je ubrala tehnološko doktrino, ki ni bila ekonomsko obračunana. Izhajali so iz marksistične teorije. Vendar če ni lastnine, ni odgovornosti. Že leta 1951 je kmetijska proizvodnja padla za 40 odstotkov. Zato smo iskali mednarodno pomoč. Leta 1952 je bilo jasno, da ne bo šlo. Vendar so pripravili zakon o maksimumu. Država je dobila in nakupila zemljo. Leta 1988 so državne posesti porabile 3,5-krat več denarja kot zasebne.«

Bomo lahko v prihodnjem obdobju to popravili?



»Previdno moram odgovoriti. Če bi napako popravili v 5 letih, bi bilo dobro. Tu bo imela veliko vlogo šola. Otrok je bil do sedaj državni, ne pa družinski kapital.

Naša šola naj bi oblikovala podjetne ljudi z velikim znanjem.

Vsak, ki posega v naravo — kmet — mora imeti goro znanja. Tako lahko dobre kmetije v najugodnejših družbenih razmerah pričakujemo v Sloveniji šele čez 10 do 15 let. To bo odvisno tudi od industrije. Najprej mora država dati na trg intelektualni potencial, ta bo dal delo delavcem, šele delavci z visokim standardom bodo omogočili razvoj kmetijstva. V vseh razvitih državah je tako.«

Ste zadovoljni s svojim delom poslanca in predsednika?

»Nisem. Zakaj ne? Tako v občini kot v republiki se poslanci ne zavedamo, da moramo najprej skrbeti za lastno ljudstvo. Slovenija je ena od dežel Jugoslavije in naš dohodek neznosno odteka. Ne glede na strankarsko pripadnost se moramo vsi zavzeti, da to zaustavimo. V tej mandatni dobi se moramo postaviti na svoje noge ali pa bomo vedno služabniki. Imam pa občutek, da nekateri poslanci vidijo le svoj materialni interes, ne pa interesov ljudstva. V politične vode se mora spustiti le tisti, ki se je že uresničil na materialnem ali znanstvenem področju. Takrat šele ima izkušnje in moč. Do sedaj so bili politiki nastavljeni iz centrov. To ni bilo v redu. Država mora omogočiti razvoj vsem, a imeti tudi pregled nad vsem.«

Od kdaj ste v politiki?

»Za to mizo sem pred nekaj leti odgovarjal sedanjemu predsedniku Peterletu za časopis Družina. Rekel sem mu, da ne bom nikoli član nobene stranke. Vendar se je moja stanovska organizacija, ki mi veliko pomeni, 6. decembra 1989 prevrnila v politično stranko. Nisem nameraval kandidirati, nato pa sem v zadnjem trenutku pristal misleč, da bom izpadel. Sedaj se čutim izredno odgovornega tudi za tiste, ki me niso volili. Vse vabim, da me obveščajo o svojih potrebah in željah, da se pridejo pogovarjat z menoj, jaz pa bom v slovenski skupščini napravil, kar bo mogoče. Čim več volilcev bo dalo svoje predloge, tem lažje bo za mene in za naše občinsko vodstvo.«

Pravzaprav niste več kmet, saj ste predali kmetijo sinu in se upokojili. Imate kaj več časa?

»Prevzela sta Tonček in njegova žena. Trudim se, da nimam glavne besede. Včasih se kaj zatakne, vendar gre. Mladi imajo svoje poglede in prav je tako. Seveda pa še delam. Hobija nisem imel nikoli nobenega, pač pa sem izredno rad potoval. Ogle-dal sem si kmetijstvo po evropskih državah. Pred leti sem vodil ustanovitev kmečkega zdravstvenega in pokojninskega zavarovanja. Sedaj razmišljam, da bi svoje spomine dal na papir, vendar zaenkrat še nisem imel časa...«

Milena Zupanič

Kočno — vas muzej

Na nadmorski višini 483 metrov leži 4 km od Polskave na južnem, sončnem pobočju Pohorja vas Kočno, ki ima 18 družin s 85 preivalci.

Vas — muzej so uredili pred nekaj leti in je danes zgledna slovenska pohorska vas z lepo urejenimi domačijami, ki so na starih podstrešjih skrivala veliko predmetov, ki sodijo v muzej. Te predmete so uredili in očistili ter jih nanizali po napuščem urejenih kmetij. Do vsake kmečke hiše je z glavne ceste smerokaz, da lahko hitro najдете, kar iščete.

Vas, ki je med številnimi drugimi turističnimi priznanji prejela tudi TURISTIČNI NAGELJ, so uredili Imont iz Dravograda, Florina iz Maribora, Slovenijales iz Ljubljane in družina Slavič, ki je dala pobudo za ureditev kraja.

Nekatere kmetije se ob delu na polju ukvarjajo s kmečkim turizmom.



Pohorska kovačija.



Pripomočki za peko kruha.



Orodje za obdelovanje zemlje.



Pohorska brunarica.

Tekst in foto: Vida Topolovec

Razstava dragocenosti iz fonda dr. Štefke Cobelj

Lanskega maja je umrla na Golniku dr. Štefka Cobelj. V svoji zapuščinski oporoki se je med dediči znašla tudi Ljudska in študijska knjižnica Ptuj. Pokojnica ji je darovala svojo bogato strokovno knjižnico z namenom, da služi v študijske namene strokovnjakom in drugim uporabnikom knjižnice. Ker je bila dr. Cobljeva brez tega pomembna za ptujsko domoznanstvo, saj je ta Slovenjgorkanka mnogo pisala tudi o Ptuj in njegovi okolici, zlasti z vidika umetnostne zgodovine ter narodopisja in je s teh dveh strok tudi doslegla doktorata, je že lani ob njeni smrti pripravila Ljudska in študijska knjižnica spominsko razstavo o njenem življenju in delu. Ko pa smo uspeli pregledati njen darovani fond, ga vpisati ter tako delno obdelati, smo čutili potrebo, da iz te bogate zapuščine izberemo zanimivejše primerke ter jih razstavimo na vpogled širšemu občinstvu. Tako smo iz

fonda, ki šteje okrog 3100 del (nekaj smo ga sprejeli že od nje osebno — okrog 250 knjig — vpisali smo nato še 2550 knjižnih enot, a nas čaka še vpis okrog 400 del iz njenega beograjskega stanovanja, ki jih je knjižnica prav tako sprejela po njeni testamentni volji), izbrali okrog 120 značilnih knjižnih enot za samo predstavitev. Knjige so razstavljene sistematsko po strokah in verjetno bi eksperti za posamezne veje naredili drugačen izbor, toda naš namen ni bil znanstveno določiti njen okus, temveč le opozoriti na zanimiv knjižni izbor, ki ga je v svojem življenju in strokovnih ter študijskih potovanjih sama izbirala in ki po svoji kvaliteti ter časovni aktualnosti še vedno služi bralcem oziroma strokovnjakom, zlasti z omenjenih področij etnologije in likovne umetnosti.

Ob otvoritvi razstave, ki bo v četrtek ob 18. uri v prostorih študijskega oddelka, bomo

pripravili tudi manjši katalog, v katerem je bistveno »Gradivo za bibliografijo Štefke Cobelj«, ki šteje čez 270 bibliografskih enot, kar kaže na njeno obsežno znanstveno in publicistično delovanje. Ta bibliografski pregled je razdeljen na:

A. njeno avtorsko, prevajalsko ali uredniško delo v samostojnih publikacijah, katalogih ali prospektih

B. publicistično delo v zbornikih in periodiki.

Seveda moramo ob tem še opozoriti, da je zaradi prostorske stiske knjižnice ter že večletne problematike prostorov ves fond zaenkrat spravljn v kartonastih škatlah in le delno dostopen. Se bodo knjižnici tudi kdaj odprla svetla obzorja in bo lahko postala »prijazna« sodelavec ter bralcem?

E. J.



Jubileja Vinka Rojca

od njenega nastanka — več kot petintrideset let. Nič čudnega torej, če si je v tem obdobju nabral toliko znanja in izkušenj, da ga danes ne uvrščamo zgolj med strokovnjake snemalce, temveč tudi med izredne poznavalce narodnozabavne glasbe in njenih akterjev. Ob koncu letošnje 21. ptujske glasbene prireditve je takole izrazil svoje mnenje:

»Še danes se spomnim začitkov tega festivala. To so bili časi, ko so na Ptuj prihajali ansambli zelo skromnih izvajalskih kvalitet, da ne rečem popolni začetniki. Njihova pozitivna lastnost pa je bila, da so se predstavljali z dobrimi, logičnimi vižami in v večini primerov tudi z dobrimi pevci. Tokrat, po toliko letih pa je podoba ravno obratna ali pa se vsaj meni zdi, da je tako.

Danes namreč prihajajo na festival ansambli s šolanimi glasbeniki in celo s takimi, ki se ponašajo z akademsko izobrazbo. Izvajalska plat ansambla je zato izredno korektna, perfektna, a preveč stroga. Menjkajo pa dobre viže, čedalje bolj pogrešam dobre aranžmaje in dobra besedila. Ta so, kot vse kaže, še vedno boleč problem ne le v narodnozabavni, temveč v vsej zabavni glasbi na sploh! Najbolj pa me zadnje čase skrbijo pevci oziroma petje.

Čedalje bolj je, razen v redkih izjemah, povprečno, neizdelano, neizbrušeno. In da bo smola še večja, se v duet, tercet ali kvartet, kaj vem po kakšnih merilih, večinoma združujejo tisti mladi pevci, ki so povsem neenakih glasovnih sposobnosti in neustreznih glasovnih barv. All to pome-

ni, da nam v Sloveniji začenja primanjkovati dobrih pevcev?

Najbrž res, saj so nekoč domala vsi dobri pevci izključno izhajali iz družin, kjer je bilo družinsko petje utrjena navada. To pa je danes že redkost. Več kot očitno je, da današnji mladi pevci ne poznajo več ljudske pesmi niti ljudskega petja. Oboje pa je še kako trda podlaga vsakega petja; in prav ta jim tudi manjka! Kljub vsemu pa je festival, čeprav so od tod izšli tudi nekateri profesionalci, še vedno lepo druženje ansamblov amaterjev in zato vzrok, da se na Ptuj še vedno rad vračam!«.

Priredba in foto: I. C.

Iz oči v oči kulturi

ZKOS in ZKO Ptuj sta 25. in 26. septembra v treh različnih okoljih občine Ptuj organizirali okroglo mizo z naslovom Iz oči v oči kulturi. Izbrali sta si Kidričevo, izrazito delavsko naselje brez globljih korenin, Vitomarce v izrazito kmečkem okolju, s trdnimi koreninami, in mesto Ptuj, ki ima gotovo svoje posebnosti.

Kljub dovolj širokemu povabilu je povsod prišlo skoraj enako število ljudi, ki jim ni vseeno, kaj se dogaja s kulturo. V sproščnem pogovoru smo izvedeli, kaj »žulje« na področju kulture vsak posamezni kraj. Vseh sestankov se je udeležil tudi organizacijski sekretar ZKOS Tone Stefanec, ki je bil mnenja, da bi bilo vnašanje politike v kulturno življenje izredno slabo.

Kidričevo

Po mnenju sodelujočih na okrogli mizi je Kidričevo svoj čas doživljalo boljše in tudi na področju kulture bogatejše čase.

Branko Tonejc, ravnatelj osnovne šole Kidričevo, je povedal, da je ta kraj po vojni nastal skoraj iz nič, zato korenin v ljudeh ni. Dokler je bil v tovarni denar, je bilo vse v redu, ko pa ga je pričelo primanjkovati, pa so nastali problemi. Stanovalcem naselja Kidričevo v prejšnjih letih ni bilo potrebno združevati sredstev za asfalt, vodovod, kanalizacijo kot drugje, ker je bilo to zgrajeno vzporedno z gradnjo tovarne, zato tudi ni bilo težnj po kakršnekoli razvoju. Ko pa že imaš vse, seveda nimaš idej za kaj novega. Standard je bil nekoč v Kidričevem dokaj visok, tu so prebivali tudi ljudje z visoko in višjo izobrazbo, danes pa je ravno nasprotno. Vsi, ki so »kaj dali nase«, so se odselili, največ v Ptuj, v Kidričevem so ostali v glavnem delavci in upokojeanci, za vse pa je v današnji situaciji najvažnejše, da preživijo. Branko Tonejc je povedal še nekaj krepkih o udeležbi na posameznih kulturnih prireditvah. »Kidričevo je imelo vedno poseben odnos do kulture. Tu so godba na pihala, ki spada danes pod okrilje TGA, pevski zbor, knjižnica, ki deluje v okviru DPD Svoboda. Je pa seveda veliko ljudi, ki na področju kulture želijo kaj narediti. V okviru osnovne šole je vrsta interesnih dejavnosti, vendar ugotavljam, da so v trenutku, ko šolarji prestopijo prag osnovne šole, za kraj izgubljeni. Prireditve, ki jih tudi sicer ni preveč, so v Kidričevem slabo obiskane. Dogodilo se je že, da je Slovenski oktet poslušalo pet poslušalcev. Bolje so obiskane proslave krajevnega pomena, kjer nastopajo tudi šolarji. Potem pride ob tistih standardnih 10 do 15 gledalcih tudi nekaj staršev otrok.«

Tonja Seša, predsednika DPD Svoboda Kidričevo, med drugim zelo moti neenotnost med ljudmi, razdrobljenost v kulturi, ko

denimo skoraj nikoli ne pridejo do enotne, skupne programske usmeritve. Veliko reči bi lahko še našteali, mednje sodi tudi problem plačevanja najemnine za prostore, ki jim ima DPD Svoboda in kjer je tudi društvena knjižnica. Problem so tudi mladi oziroma prostor, ki ga imajo, ker jih menda nihče noče imeti za sosedo, predvsem kadar se grejo »disco«, kar pa je po svoje zopet zelo ozkosrčno od starejših ljudi, ki bi, tako pravijo, ponoči radi spali, menda pa pri tem pozabljajo na svoja mlada leta. Brez



Folklorna skupina, ki je pred 20 leti delovala v okviru DPD Svoboda Kidričevo v zlatih časih, ko je bilo denarja dovolj tudi v Kidričevem.

dvoma bi v prizidku doma upokojevec, za kar se zavzemajo tudi v krajevni skupnosti, počeli še kaj drugega, kot (po mnenju nekaterih) samo plesali, razgrajali in glasno vrteli »divjo« glasbo.

Ko je bila predlokacijska obravnava za prizidek, so zbrali kar 57 podpisov iz Njiverc, ki so proti gradnji, in tako vsaj za nekaj časa ne bo s prostorom za mlade nič, pa menda tudi kaj prida novih idej v kulturi ne bo, vsaj toliko časa, dokler se ne bodo sporazumeli vsi, ki jim je kulturna dejavnost blizu, in bodo z enotno akcijo dosegli svoje.

Vitomarci

Če bi pogledali, kaj vse deluje v Vitomarcih, vasi 18 km od Ptuja, v osrčju Slovenskih gor, in potem vse to primerjali s Kidričevim, bi bili lahko zadovoljni. Vida Toš je pri predstavitvi dejavnosti prosvetnega društva med drugim omenila, da so se starejši pri tej dejavnosti že dokaj upehali. Omenila je tudi gradnjo prizidka h gasilskemu domu, kjer danes deluje prosvetno društvo v neprimerno boljših razmerah kot v prejšnjih časih, ko je gledališka skupina delala v nekdanji preši. Posebno hudo je bilo pozimi. Peč v sredini je resnično žarela, vendar se je toplota izgubljala po kotih.

Kraj kaže potrebo po kulturni dejavnosti, fantje mogoče nekaj več za telesno kulturo. Lanska sezona, ko so igrali komedijo *Kam iz zadreg*, je bila dobra. Tri predstave, ki so jih igrali v domačem kraju, so bile popolnoma razprodane, kljub temu da se že tudi na podeželju vidi vpliv televizije.

V Vitomarcih je bilo tisti večer veliko mladih, ki so povedali kaj želijo. Tisti, ki sodelujejo pri gledališki skupini, so povedali, da bi radi več gostovali, dekleta, ki pojejo pri dekliškem zboru, pa bi rade odšle na srečanje zborov v Stično. Vsi bi se radi s tem, kar naredijo v prostem času pri kulturni dejavnosti, postavili tudi druge. Sami pravijo, da bi jim bilo to plačilo in vzpodbuda za nadaljnje delo. Nekoliko manj optimistična je bila glede kultur-

Pri konferenci sindikata TGA Boris Kidrič Kidričevo sta pihalni orkester in moški pevski zbor. V okviru DPD Svoboda Kidričevo je knjižnica, ki dela dva krat tedensko, upokojevski ženski pevski zbor in recitacijska skupina. Pri Prosvetnem društvu Vitomarci delujejo gledališka in recitacijska skupina, knjižnica, tamburaški orkester in dekliški pevski zbor.

ne dejavnosti v kraju Vida Toš, ko je omenila, da so se pričeli slabi časi tudi v šoli, ki je bila baza za kasnejšo kulturno dejavnost mladih.

V kraju je tudi bogastvo kulturne dediščine, tako materialne kot duhovne.

Prihodnjič bomo pogledali, kako je potekal pogovor Iz oči v oči v kulturi v Ptuj.

Vida Topolovec
Foto: M. Ozmec

Se vam zdi, da živite varno?


**ŽIVLJENJSKO
ZAVAROVANJE**

Če lahko mirnega srca obkrožite teh sedem točk, ste na dobri poti:

1. Vaša varnost so zavarovani in prihranki pred inflacijo.
2. Vsako leto se povečujejo.
3. Z vašim partnerjem življenjskim si vzajemno zagotavljata varnost skupnega življenja.
4. Ko se vam rodijo otroci, dobite dodatna sredstva za novorojenčka.
5. Zagotovili ste sredstva za otrok.
6. Starost vas ne skrbi, da boste uživali varčevalne sadove razumne odločitve.
7. Tudi, če bo šlo kaj narobe, prebrodili z v življenju kdaj boste krizo manjšimi težavami.

Z izpolnitvijo zavarovalne police, Življenskega zavarovanja pri Zavarovalnici Triglav z enim podpisom lahko izpolnite vseh zgornjih sedem točk.

 **zavarovalnica triglav**
KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

Šum na srcu

Minulo soboto je bilo ob pisateljskem srečanju na Štatenbergu živahno tudi drugače. Svojo novo videokaseto je snemal naš znanec Andrej Šifrer. Naslov njegove nove kasete je Šum na srcu, prva skladba pa ima naslov Hiti počasi.

Zanimivo je bilo videti številno snemalno ekipo TV Slovenija, številne gledalce (zijala), ki so postajali naokoli, in belo-sivega konja, ki ga je Andrej Šifrer poskušal po grajskem parku pripraviti do pokorščine.

Ker se je vsa ekipa — zelo glasna, seveda — z dvorišča preselila v eno izmed soban, smo prodajali zijala tudi mi. V živo smo si ogledali, kako poteka takšno



Eden izmed kadrov pri snemanju videa Šum na srcu.

snemanje in koliko časa porabijo za en sam kader. Pozno popoldan so prišli še drugi gostje, med

njimi Mateja Svet in Janez Hočvar-Rifle. Vida Topolovec
Foto: Aleš Gačnik

STERNTHAL — POVOJNO TABORIŠČE

Spomin, poln grozot

PIŠE: DARJA LUKMAN

Takoj na začetku moram zapisati, da pisnih virov, na osnovi katerih bi bilo mogoče brez skrbi povzemati podatke o poveljnem taborišču v Sternthalu (današnjem Kidričevem), ni oziroma niso dostopni. O tem, koga bodo zaprli v taborišče, so povečini odločali partizanski voditelji, ki so vkorakali v te kraje kot osvoboditelji. To velja predvsem za ljudi, ki so bili zaprti v maju. V začetku junija 1945 pa so že bila ustanovljena sodišča narodne časti; natančneje: imenovani so bili člani sodišča za posamezna okrožja. Za ilustracijo naj zapisem, da je drugi člen Zakona o kaznovanju zločinov in postopkov zoper slovensko narodno čast vseboval določbo, da za stopke zoper slovensko čast štejejo vsa dejanja, ki so škodovala ali bi utegnila škodovati ugledu in časti slovenskega naroda. Ravno to ohranilo je seveda dopuščalo, da so ljudje s pomočjo tega zakona osebnost obračunavali, da so prijavljali drug drugega in sodišče je imelo polne roke dela, o čemer pričča dejstvo, da so bili spodnji prostori ptujskega gradu polni ljudi, ki so jih s tovornjaki vozili iz vseh krajev ptujske občine. Kmalu pa je bilo polno tudi taborišče v Sternthalu, ki je, po približni oceni, sprejelo do 12 tisoč ljudi.

SODIŠČE NARODNE ČASTI

O sodnikih tega sodišča pišem zato, ker menim, da je po maju ravno to sodišče odločalo o tem, koga bodo poslali v Sternthal. Iz Uradnega lista Slovenskega narodnoosvobodilnega sveta in Narodne vlade Slovenije je mo-

sestev in kmetij, pozneje pa tudi vsi tisti, ki so se »upirali« obvezni oddaji.

Zapisniki in dokumenti tega sodišča, ki bi bili lahko ključ za resnico o delovanju sodišča do natančnejših podatkov o zapornikih, so bili v oktobru 1945 prenešeni v Ljubljano. Zgodovinarji

vezno sledi zgodba o tem, kako so ponoči iz spanja vrgli množico moških, predvsem mladih.

Morali so se sleči do pasu, ležati na trebuhu, zloglasni grbasti Miha pa se je vozil po njihovih hrbtih z motorjem. Pri tem seveda ni bil sam, a ljudje se spominjajo nje ravno zaradi okrutnosti. Večinoma se je v spominu ljudi ohranil kot »taglavni« v taborišču.

Velikokrat pa kot glavnega omenjajo ljudje tudi Tineta, znanega partizana iz naših krajev.

Ljudje so v taborišču na veliko umirali. Veliko jih je umrlo že pri zasliševanjih in pretepanjih v »sprejemni pisarni«, ki je bila takoj ob vhodu v pritličju nekdanje kidričevske pošte.

Poleg nočnih maltretiranj, ki sem jih omenila, so se pričele spominjale tudi tega, da so morali v poletni vročini ves dan stati na soncu, da so tiste, ki niso vzdržali, ob zmerjanju in pretepanju metali v bunker, v katerem so umirali od lakote.

Nekega moškega so do glave zakopali v zemljo in vsi so slišali, kako se je noči in noči umirajoč mučil.

Posebno poglavje pa je način morjenja večjega števila ljudi nenkrat. Potem ko so počistili jame, nastale zaradi min, so jih postavili ob njihov rob in jih pomorili ali pa so se morali med seboj uničiti zaporniki sami...

Zelo neprijetno je opisovati ta grozodejstva, še bolj neprijetno pa jih je najbrž prebirati. A take stvari najbolj živo ostanejo v ljudeh.

GROBOVI UMORJENIH

Po pripovedovanju več domačinov iz Apač in Lovrenca je gotovo, da so grobovi zapornikov v gozdičku ob južni strani Tovarne glinice in aluminija. V njih so jeseni leta 1945 domačini ob grabljanju listja našli štiri večje gomile, ki so široke od 4 do 6 metrov in do tri metre globoke. V njih so si lišice naredile številne rove, ljudje pa so na lastne oči videli človeške kosti.

Tudi na lovrenško pokopališče so odpeljali nekaj zapornikov. Ponoči so jih z vozovi pripeljali v 15 krstah, v katerih pa je bilo po več trupel.

Resnici na ljubo moram zapisati, da je bilo v tem taborišču veliko žensk in otrok oziroma da so v njih bile zaprte cele družine.

V taborišču je umrlo predvsem veliko otrok in žensk, saj je ob maltretiranjih povrh vsega razhajal še tifus.

Prihodnjič bom opisala zgodbe posameznih zapornikov, predvsem pa njihova razmišljanja o tem, zakaj so bili pravzaprav zaprti, kdo je držal v rokah niti njihovih življenj...

(se nadaljuje)



- 1 — meje taborišča Sternthal
- 2 — sprejemnica in mučilnice
- 3 — stražarski stolp
- 4 — domnevni grobovi
- 5 — odlagalnišče pepela

goče izvedeti, da so sodniki narodne časti v Ptuj bili: Zinka Sagadin, kmetica iz Ptuja, Franc Belšak, kmet iz Ptuja, Terezija Čuček, gospodinja iz Ptuja, Janez Prevoršek, kmet iz Žetal, Leopold Voda, železničar iz Nove vasi, in Marko Korošec iz Zgornjega Brega pri Ptuj. Na terenu so tem sodnikom pomagali še številni terenci.

Ker je bilo v Sternthalu civilno taborišče, lahko sklepamo, da so obsojene pošiljali ravno tja, pridružili pa so se jim ljudje z nemškimi priimki, ljudje, ki so bili premožni in je njihovo premoženje mikalo, gospodarji večjih po-

vedo povedati, da dostopa do teh dokumentov nimajo, verjetno pa je tudi, da so ti dokumenti v Beogradu.

Kakorkoli, dokler ni pisnih virov, seveda lahko gradimo le na pripovedih ljudi, ki so bili zaprti v Sternthalu, bližnjih sosedov, ki so skozi močno zastraženo bodečo žico uspeli, kaj videti, zelo težko pa je dobiti pričevanja ljudi, ki so »po delovni dolžnosti« morali v taborišču stražiti, zasliševati, izvrševati kazni...

ŽIV SPOMIN NA OKRUTNOST

Prav osupljivo je, da so si vsi, govorila sem vsaj z dvajsetimi pričami dogodkov, najbolj zapomnili podivjano ravnanje grbastega Mihe, o katerem bom obširneje pisala v enem naslednjih nadaljevanj. Prve besede večine prič, ko sem prišla do njih, so bile: »Veste, zelo hudo je bilo, saj ne vem, če bi vam pravil, kaj so vse počeli...« In potem ob-

NAŠE VASI POD DROBNOGLEDOM

Juršinci v stari in novi podobi

Tokrat nas je naša akcija očejevanja vasi peljala v Slovenske gorice — v Juršince. O vasi smo veliko vedeli že pred obiskom, saj so to znani trsničarji in drevesničarji, dober glas se širi tudi o tamkajšnjih gostilnah, poleg tega pa Juršinci ležijo ob vse bolj prometni cesti proti Gornji Radgoni. Promet se je povečal potem, ko so ptujsko in radgonsko občino povezali z asfalтом. Če je to za vas prednost ali ne, kraja-

je. Ker je ne znajo uporabiti v dobre namene, se znesejo nad znakom in del »Juršincev« že manjka.

V starem delu vasi se človek počuti domače med starimi domacijami. Poloti se ga tudi malce nostalgije, saj pogled kaže, da so



Lep pogled na Juršince.

nov nismo spraševali, saj to tudi ni bil naš namen, nas je pa le nekoliko motil precej gost in kljub omejitvenim znakom zelo hiter promet. Toda to je povsem nova zgodba.

V lepem jesenskem dnevu je prvi pogled na Juršince s cerkvijo nad vasjo pravi balzam za oči. Okoli cerkve, prvič omenjene že leta 1322 in dograjene 1540. leta, je jedro vasi, tam je tudi šola, ki pravkar dobiva prizidek. Človek pa vendarle dobi občutek, da se težiče dogajanja iz nekdanjega centra seli v novi del vasi, ki nastaja ob spodnjem križišču cest, in navzgor proti Ptuj.

Kot radovedni turisti se podamo enkrat, dvakrat skozi vas na eno in drugo stran. Stari del vasi leži desno od ceste proti Radgoni, vendar tudi ta cesta nekaj časa v svojem levem zavoju še pelje skozi Juršince. Sli smo torej po njej, do konca vasi, natančneje do tam, kjer prometni znak označuje konec Juršincev. Pa smo ugotovili, da tudi tu živijo ljudje z neizkoriščenim presežki energij-

hiše tam precej zapuščene. Nekateri počasi, a vztrajno propadajo, videti je precej zaraščenosti z dokaj staro travo. Da je na nekaterih dvoriščih še življenje, pričra razna navlaka, ki odbija. S tega

Če ima vas pokopališče, ga nikakor ne zaobidemo. Do tistega v Juršincih pelje vzpenjajoča se cesta. Pokopališče leži položeno v strmino. Ob vhodu na desni je kup smeti, ki ležijo tam načrtno: gre torej za urejeno odlagalnišče, ki ga občasno počistijo. Pred vhomom je tudi opozorilna tabla, kako naj bi se lastniki grobov obnašali. Marsikaj je prepovedanega, toda malo upoštevanega. Tako v živi meji ob pokopališču, ki ni povsem strnjena, najdemo nekaj ostankov sveč, pa kakšen drug odpadek. Všeč nam je nova mrtvašnica. Pokopališče se z levim robom izteguje v gozd, kar je prav tako lepo pogledati. Pa ne bi smeli stopiti do tega roba, če bi hoteli oditi s pokopališča še z dobrimi vtisi. Gozd namreč skriva v sebi globok prepad, pa nastlano strmino. Na njej leži v senci drevce precej tistega, kar je na pokopališču odsluzilo, od plastičnih ostankov sveč torej do dela spomenika. Pokopališče ni posuto s peskom, ker bi le-tega verjetno odplavila voda, je torej zaraščeno s travo, ki pa ni bila previsoka, prej urejena. Nekateri spomeniki, predvsem starejši, že visijo, kar je verjetno posledica ugrezjanja ali drsenja tal. Tudi cerkvena na vrhu je, vsaj kar se vrta tiče, nekako vegasta.

Pa še pogled v novi del vasi. Ta daje občutek novega življenja: vas torej ne izumira, temveč se širi. V novi center sodijo Zdravstvena ambulanta, gostilna, trgovina, pošta, sedež krajev-



Lepo urejen prostor pred pošto in krajevnim uradom.

nega urada in krajevne skupnosti. Pozornost je pritegnila prednja stran stavbe, kjer je sedež pošte. Čudovito pokošena trava, urejeno parkirišče, cvetoče rože, koš za smeti, ki jih je sicer v Juršincih več. Ker pa smo (preveč) radovedni, pokukamo še za to stavbo. Pa boljše, da ne bi, saj je senčna stran v primerjavi s prednjo zanemarjena. Stanovalec se ne da pokositi trave, tudi ploščice ob vhodu odstopajo. Ob stavbi stoji zabojnik za smeti, pa je kljub temu ob njem nekaj njemu namenjene vsebine. Morda je bil kdo premajhen ali pa so bile smeti pretežke.

Na poti proti Ptuj se še enkrat ozremo po novih hišah na levi: lepo so urejene, tudi nekatere nove, še v gradnji, že imajo urejeno okolico. Navšenje, Juršinci. Ko vas takole od daleč gledamo, bi vam pripisali najvišjo oceno. Ker pa smo pobliže spoznali vašo notranjost, vas ocenjujemo s šest in pol (6,5).

Jože Bračić
Marija Samec



Pokopališče.



Prometni znak se je srečal z objestneži.

vidika Juršinci v starem delu nimajo možnosti turističnega razvoja. Drugo so seveda okoliški griči, polni lepih hiš. Do nekaterih seže pogled tudi iz vasi in veseli smo bili bogatih cvetličnih okraskov, kar je dokaz srčne dobrote, želje po urejenosti in lepoti.

V prejšnji številki smo ocenili Grajeno. Ker vas nima vseh elementov za ocenitev, smo prišli do ocene 6,8. Zgodilo pa se je nekaj nepričakovanega. Poklicala nas je starejša prebivalka te vasi in nas pokarala, češ da smo dali njeni vasi previsoko oceno. Potožila je, da je bila vas nekoč bolj urejena, predvsem okolica šole in krajevnega doma, da se je v vasi marsikaj dogajalo, da pa je danes tudi na kulturnem področju veliko zatišje. Obvestila nas je tudi, da kmetje spuščajajo gnojnico v Grajeno, in menila, da je tudi to vzrok za pogoste pogine rib v ptujski Grajeni.

Spoštovana bralka, hvala za vaše mnenje. Vsakega odmeva smo veseli, tudi takega, ki nas kritizira in izhaja iz ogorčenja zaradi prestroke ocene. Ocenio Grajeno smo še dali in je sedaj ne bomo popravljali, bomo pa ob drugi priložnosti še bolj natančno in kritično pogledali v njeno »notranjost«.



Mojster Anton Krajnc med popravilom motorne žage. Foto: JOS

ANTON KRAJNC POPRAVI IN TUDI SVETUJE

Mojster za malo mehanizacijo

V sedanjem času pospešenih pobud zasebnega podjetništva so se posebej dobrodošle delavnice in obratovalnice, ki zapolnjujejo vrzeli na področju tako imenovanih deficitarnih storitvenih dejavnosti: mednje sodi tudi Servis za malo kmetijsko in gradbeno mehanizacijo, ki ga je v Črtkovi ulici v Ptuj (vhod iz Maistrove ulice po novem lesenem mostičku prek potoka Grajena) odprl Anton Krajnc, mlajši. Mladi mojster je bil več let zaposlen v toznan Tehnoservisu KK Ptuj, kjer je bil prav tako specialist za popravilo in servisiranje motornih žag, kosilnic, škropilnic, črpalk, kulti- vatorjev in drugih malih motor- nih delovnih pripomočkov. Z

njimi se ukvarja zdaj kot zasebni obrtnik, ki svojim strankam tudi svetuje, kako naj ravna z njimi, da bo njihova delovna doba daljša, stroški za »zdravljenje« pa manjši.

Mojster Krajnc v tem času, ko se nekateri sezonski stroji selijo v strojne lope in skladišča, svetuje njihovim lastnikom, naj jih ustrezno konservirajo, pozimi pa je tudi čas za popravilo teh strojev. Hudo narobe namreč ravnajo vsi, ki se spominjo na popravilo pokvarjenega stroja šele takrat, ko bi ga že potrebovali na vrto, v vinogradu, gozdu, na njivi ali kje drugje.

JOS

Otroci, kaj bo z vami?

Letošnji teden otroka, katerega moto je bil *Otroku zdravo in varno okolje, je minil. Ali se bo kaj spremenilo?*

Občinska Zveza prijateljev mladine Ptuj je ob tednu otroka, to je od 1. do 8. oktobra, organizirala vrsto prireditev za otroke in njihove starše. Vključili so se Avto moto društvo Ptuj, glasbena šola, zveza kulturnih organizacij, svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, nekateri strokovnjaki centra za socialno delo in ustreznih občinskih služb ter Mercator kot pokrovitelj. Osrednja dogodka, namenjena predvsem staršem, pa sta bili javni tribuni, posvečeni ogroženosti otrok v prometu ter doživljanju stiska in stresov v družini.

OGROŽENOST OTROK V PROMETU

Letos so na območju ptujške

občinskega IS Vojteh Rajher in predstavniki ustreznih služb. Učenci so po predhodnih razgovorih v šolah našli črne točke v svoji okolici. In teh ni bilo malo. Hudo je, da so se pritoževali predvsem nad napakami, ki jih ob normalnem nadzoru in vzdrževanju tako ali tako ne bi smelo biti. Tako so na primer opozorili na slabo prebarvane prehode za pešce, na nerazsvetljenost cest v bližini nekaterih šol, na luknje v cesti in luže na njih ob dežju, pa na nekoliko večje zalogaje — skoraj nikjer v občini ni kolesarskih stez, ni pločnikov, problematičen je seveda ptujski železniški prehod, magistralna cesta Maribor—Zagreb... Zapisane pripombe so oddali predstavniki IS SO Ptuj, ki je obljubila hitro rešitev večine nevarnih točk, izvolili pa so tudi predstavnici, ki jih bosta zastopali v otroškem

služb, so se prireditve udeležile le tri mamice.

Okroglo mizo o ogroženosti otrok in varnosti v prometu nasploh so organizirali tudi na OŠ Franca Osojnika 4. oktobra.



Obravnavali so samo probleme v KS Franca Osojnika in ugotovili predvsem neustrezno označenost vpadnice Župančičeve ceste na

Potrčevo. Za siceršnjo splošno nediscipliniranost tako voznikov kot otrok so najbolj odgovorni starši, ki morajo v prvi vrsti vzgojiti sebe, šele nato opozarjati svoje otroke.

vedno večjega dela prebivalcev ter obremenjenost otrok z zahtevami šole in okolja peha tako starše kot otroke v vsakodnevne stiske. Kažejo se pri uspešnosti otrok v šoli, okrnjenem samozaupanju bodočih odraslih, nezaupanju staršev do otrok, pa celo pri čisto fizioloških motnjah pri otrocih, so ugotavljali strokovnjaki na javni tribuni v SŠC. Prišla je psihologinja Azra Kristančič iz Ljubljane, Irena Morel iz republiške Zveze prijateljev mladine, strokovnjaki občinskega centra za socialno delo in nekateri pedagogi iz pedagoških svetovnih služb v občini. Iz želje odločiti o lastni usodi, nezadovoljstva staršev nad šolskim sistemom, skrbjo družbe za otroke in vsakodnevnih težav so predlagali ustanovitev zveze družin.

Ptujška občina naj bi bila prva s tovrstno zvezo v Sloveniji. Ideja prihaja pravzaprav iz Francije, kjer deluje Nacionalna zveza družinskih asociacij že od leta 1945 in od leta 1975 skuša zaščititi interese družine kot skupnosti in njenih posameznih članov...

STISKE IN STRESI V DRUŽINI

Vedno slabši gmotni položaj

vedno slabši gmotni položaj

MZ

Jesen je prinesla krajše dneve in nič nenavadnega ni, da naš prva tema ujame na poti iz trgovine, celo iz šole ali službe. Blokovska naselja, kot sta ptujska okoli Zihelove ploščadi in Ulice 25. maja, v tem času mrgolijo. Tudi otroci se še žogajo pod svetilkami, s kolesi švigajo sem ter tja med parkiranimi avtomobili in od pločnika do pločnika, jaz pa se z avtomobilom peljem na javno tribuno v SŠC in se jezim: Niti en mlad kolesar nima prižgane luči, cesto prečkajo vsi po vrsti kjerkoli že, vidnost ni dobra, nasprotni vozeči oslepljujejo in tri minute že zamujam. Tema nocojšnje tribune je: »Ogroženost otrok v prometu«.

občine v prometu umrli tudi trije otroci.

... Če nam bo z našo akcijo uspelo ohraniti vsaj eno samo otroško življenje, bo njen namen v celoti uspel,« so v občinsko spominsko knjigo zapisali šolarji. Na magistratu je namreč 3. oktobra zasedal otroški parlament, sestavljen iz predstavnikov osnovnih šol in njihovih mentorjev. Prisoten je bil tudi predsed-

parlamentu v Ljubljani. To bosta Sonja Vidovič iz OŠ Videm in Špela Vodušek iz OŠ Ivana Spolenaka.

Istega dne naj bi se ob 18. uri pričela javna tribuna o ogroženosti otrok v prometu. Kljub zelo dobri organizaciji in trudu zveze društev prijateljev mladine, saj se je v SŠC zbralo lepo število povabljenih strokovnih delavcev in predstavnikov posameznih

Lajajoči lepotci

V nedeljo, 30. septembra, je bila v Mariboru mednarodna razstava psov vseh pasem. Prijavljenih je bilo 1030 psov 160 pasem iz devetih držav. Na razstavi je bolj ali manj uspešno sodelovalo tudi dvajset ptujskih kinologov, ki so bili dovolj pogumni, da so sodnikom in javnosti predstavili svoje ljubljence štirinajstih različnih pasem.

Najbolje so se odrezali psi naslednjih pasem: basset hound, bradati koli, chow-chow, nemški ovčar, prilikavi pinč in rotweiler, ki so prejeli tudi ustrezne nazive za prvake in lepote.

Chow-chow Argosz je na mariborski razstavi v konkurenci 20 psov zmagal tokrat že tretjič zapored. K svojem nazivu prvaka v lepoti in številnim CACIB-om je torej dodal še enega in BOB.

Samička Hexi je bila uvrščena na drugo mesto (R. CACIB) za predstavnico iz Italije.

Veseli pa smo bili uspeha treh komaj petnajst mesecev starih psov iz domače vzreje, ki so bili odlično ocenjeni in prejeli nazive: 2 x CAC in 1 x prvak razreda mladih.

Jelka



Argosz je bil najlepši

Jože Skerlovnik — lovec s srcem in razumom

Življenje v Lovski družini Stoperce je v zadnjih desetletjih tesno povezano z Jožetom Skerlovnikom, ki živi sicer v Ptuj, toda nad 30 let je član LD Stoperce in je bil skupno nad 18 let njen starešina (z enim presledkom). Precej zaslug ima tudi za to, da v gozdovih Donačke gore kraljuje trop gamsov in da je bilo 28 ha gozda pod vrhom Donačke gore zaščiten kot pragozd — edini na našem območju.

Konec letošnje pomladi smo z Jožetom Skerlovnikom obiskali Donačko goro. Vodil nas je po lovskih bližnjicah in poteh, ki so jih shodili planinci, pa tudi po »kozjih stezah«, da bi kje na kak jasi presenetili čredo gamsev na jutranji paši. Novinar Martin Ozmeč je imel vedno v roki foto-grafski aparat, saj se je nadejal enkratnega posnetka. Žal ni bilo iz tega nič, ker smo bili nekoliko pozni, povrh tega pa je tisto jutro prihajalo na Donačko goro na stotine šolarjev — izletnikov, med njimi so bili tudi iz SŠC Ptuj. Manjše skupine izletnikov so kot »izvidnice« prišle na vrh, njihov prešeren smeh in pesem pa je opozarjala plašno divjad, da je bolje ostati v skriališču ali se umakniti v gozdove sosednjega hriba. Sklenili smo, da bomo poskušali dobiti stik z gamsi kdaj drugič.

Žal je uresničitev tega dogovora preprečila Jožetova bolezen; moral je oditi na zdravljenje in zato z reportažo o gamsih ni bilo nič. Pred dnevi sem obiskal Jožeta na domu v Ptuj, da bi povedal vsaj nekaj od tistega, kar je bilo dogovorjeno za reportažo.

Najprej me je zanimalo, kdaj je postal član LD Stoperce in zakaj se je včlanil prav tam?

Jože Skerlovnik: »Bil sem vodja gozdarstva revitja Majšperk, ki je spadal pod Okrajno gozdarsko zvezo Ptuj. Tako sem v LD Stoperce začel delati leta 1957, dve leti pozneje pa sem postal njen redni član. 15 let sem bil nepretrgoma starešina te LD in pozneje še tri leta. Ko sem postal član, je bilo v družini 18 lovcev, sedaj jih je nekaj nad 30, med njimi več lovcev — priprav-

nikov. Za naraščaj se tej lovski družini ni treba bati, saj se vključujejo mladi, med njimi sinovi lovcev, ki bodo ostali doma na



Najkakovostnejše trofeje LD Stoperce na razstavi.

kmetijah in tako skrbeli, da bo življenje v gozdnatih Halozah teko naprej. Tudi to je ena od dobrih poslanstev lovstva.

Kako pa so prišli gamsi na Donačko goro in zakaj so tu tudi ostali?

Jože Skerlovnik: »Kakšna manjša skupina gamsov je že prej večkrat začasno prišla v gozdove Donačke gore, vendar tu ni imela obstanka. Tako so tudi v letu 1961 lovci opazili skupino treh gamsev. Med katerimi je bila velika želja, da bi jih uvrstili med svoje trofeje. Proti temu smo odločno nastopili, poleg mene še Ivan Kolar iz LD Stoperce, iz LD Rogatec pa Avguštin starejši in njegov sin Roman Avgu-

štin in Dirnbek. Prišlo je do ustreznega dogovora med LD Stoperce, Rogatec in Zetale, da so gamsi na Donački gori nekaj let popolnoma zaščiteni. Sočasno s tem pa smo tudi dosegli, da je bil z zakonom zaščiten pragozd na Donački gori. S svojimi prizadevanji smo uspeli. Danes se na tem območju, kljub planiranemu odstrelu, redno zadržuje

da imajo kmetje veliko razumevanje za naravo in divjad. Če se prav spominjam, smo imeli v vseh letih na območju LD Stoperce eno samo tožbo, vse drugo se je dalo rešiti sporazumno.

Največ škoda je po divjem prašiču; zanj smo uvedli delni lovopust. Pri tem je treba imeti human odnos do živali, zato ne streljamo brejih svinj in svinj z mladiči.

Junija letos sva se srečala v Stopercah, ko si pripravil okusen lovski golaž za člane lovske družine, ki so se prav tedaj vračali s celodnevne delovne akcije. Kakšne?

Jože Skerlovnik: »V LD Stoperce skrbimo tudi za rekreacijo in šport svojih članov. Zato smo letos izključno s prostovoljnimi delom svojih članov v gozdu pod Staro grabo zgradili strelišče za streljanje na glinaste golobe in strelišče za streljanje s kroglo v tarčo bežečega divjega prašiča. Namen strelišča je tudi, da na njem vzgajamo in usposabljammo mlade lovce v streljanju. Naj k temu dodam, da smo 6. maja letos v Stopercah imeli tudi razstavo lovskih trofej za leto 1989 vseh lovskih družin z območja Halož, t. j. Zavre, Cirkulane, Leskovec, Videm, Podlehnik, Majšperk, Zetale in Stoperce.«

Kaj bi kot lovec bralcem še posebej priporočal?



Kljub boleznj se je Jože Skerlovnik urno vzpenjal na sklani vrh Donačke gore, ki je tudi meja pragozda.

Foto: M. Ozmeč

Sodelovanje ptujskih ribičev na svetovnem prvenstvu

O minulem svetovnem prvenstvu športnih ribičev v Mariboru je bilo že veliko rečeno in napisanega. Znano je, da je SPRIM (uradni naziv prvenstva) minil v znamenju skromnega ulova, zmag ekip iz zahodnih držav in slabe uvrstitve jugoslovanske reprezentance. Manj pa je znano, da so na tej veliki prireditvi sodelovali tudi ribiči iz Ptuja.

V programu prireditve SPRIM-a je bila organizirana tudi razstava o sladkovodnem ribištvi. Svoje eksponate so prispevali tudi ptujski ribiči, saj so pred nedavnim končali podobno razstavo. Ob ugotovitvi, da Mariborčani na razstavi niso imeli niti enega svojega razstavnega predmeta, se nehoti vsili primerjava s ptujsko, na kateri so večji del razstavljali samo Ptujčani. V središču pozornosti so bile zopet številne trofeje ptujškega ribiškega veterana Šilaka in stari zapisi o kaznovanju krivolovcev v prejšnjih stoletjih.

Mnogi menijo, da je bila mariborska razstava premalo obiskana zaradi slabe obveščeni. Glavno zastopstvo Ribiške družine Ptuj pa je bila sodniška ekipa. Ptujška RD je znana po kakovostni in številni sodniški ekipi, saj je na svetovnem prvenstvu sodelovalo kar šestinideset sodnikov iz Ptuja in svoje delo so dobro opravili.

Kljub vsemu pa so bili ptujski ribiči na minulem svetovnem srečanju ribičev rahlo razočarani. Znano je, da so že organizirali tekmovanje za jugoslovanski pokal, različna republiška prvenstva, tabor mladih ribičev itd. Organizacijskih izkušenj je torej dovolj in pričakovali so, da jim bodo Mariborčani ponudili del organizacije. Solidarnostna pomoč bi bila veliko zadovoljstvo za ribiške zanesenjake v Ptuj. Trdijo, da bi lahko del tekmovanja potekal na ptujski tekmovalni trasi, ki je med najbolj urejenimi v Sloveniji in tudi

najbogatejša z ribami. Pred odhodom v Maribor so na njej trenirale številne reprezentance in vsi so bili zelo zadovoljni, saj nobena ujeta podust ni tehtala manj kot pol kilograma. Na mariborskem prenapolnjenem Lentu pa je bil ulov izredno skromen. Med Ptujem in Mariborom ni velike razdalje. Prav tako imajo mariborski in ptujski ribiči »skupno« Dravo. Z malo povezanosti in zaupanja bi lahko industrijski Maribor in mesto muzej Ptuj bila predstavljena svetu tudi po sodelovanju med sosednjima ribiškima družinama.

Ptujčani bi ribičem iz vsega sveta rade volje razkazali svoje vodne potencialne in mesto z okolico. Tudi to bi bila svojevrstna turistična ponudba za ta del Slovenije. Mnogi Ptujčani, pa ne samo ribiči, še upajo, da bo Drava čistejša in da se bo kmalu našlo tudi kakšno prenočišče.

S. Vičar

Franč Fideršek

Rezultati občinskega krosa

Učenci, 6. raz.: 1. Levanič, Gor., 2. Turnšek, T. Z., 3. Metličar, Kid.; ekipno: 1. Gor., 2. T. Z., 3. F. O.; učence 6. raz.: 1. Kodrič, Podl.-Zet., 2. Habjanič, Kid., 3. Seliga, Vid.; ekipno: 1. Podl.-Zet., 2. Vid., 3. Kid.; učenci 7. raz.: 1. Majerič, T. Z., 2. Kelnar, F. O., 3. Jurič, F. O.; ekipno: 1. F. O., 2. O. M., 3. T. Z.; učence 7. raz.: 1. Vaupotič, Vid., 2. Sajnovič, Dor., 3. Hojnik, T. Z.; ekipno: 1. Vid., 2. Dor., 3. T. Z.; učenci 8. raz.: 1. Potočnik, Cir., 2. Vršič, T. Z., 3. Esih, O. M.; ekipno: 1. Podl.-Zet., 2. Z. T., 3. O. M.; učence 8. raz.: 1. Šegula, O. M., 2. Kovačič, T. Z., 3. Bigec,

Podl.-Zet.; ekipno: 1. Lesk., 2. Jur., 3. Podl.-Zet.; vseehipno učence: 1. Podl.-Zet., 2. Dor., 3. Vid.; učenci: 1. T. Z., 2. F. O., 3. O. M.; srednješolci 1. letnik: 1. Pralja, gimn., 2. Tomanič, kmet., 3. Sok, gimn.; srednješolke: 1. letnik: 1. Novak, kmet., 2. Valentin, Kid., 3. Prša, gimn.; srednješolci 2., 3. letnik: 1. Makovec, 2. Krajnc, 3. Kramberger, vsi str.-met.; ekipno: 1. str.-met., 2. gimn., 3. kmet.; srednješolke 2., 3. letnik: 1. Vršič, 2. Godec, 3. Petek, vse gimn.; srednješolci 4. letnik: 1. Svenšek, 2. Sladnjak, 3. Mohorič, vsi str.-met.

Mc Zupanič

Železničar zmagal v Središču

V območni nogometni ligi so igralci Središča na svojem igrišču izgubili z mariborskim Železničarjem, ki je s tem prevzel vodstvo na lestvici. Tekma se je končala z 2:0 za goste, katerih nasprotni napadi so bili uspešnejši od sicer tenenske pobude domačinov. Bistriški Impol je igral 1:1 v Račah, Boč pa je v Poljčanah z 2:3 izgubil z Dravinjo iz Slovenskih Konjic. Središče je peto, Impol osmi, Boč pa brez točk zadnji. V prihodnjem kolu (v nedeljo popoldan) se bo Impol v Slovenski Bistrici pomeril s Svobodo iz Brežic, Središče bo gostovalo v Slovenskih Konjicah, Boč pa v Mariboru.

V prvem razredu MNL so bili v soboto doseženi naslednji izidi: Gerečja vas—Hajdina 2:1, Hajdoše—Slovenija vas 1:1, Dornava—Drava 0:1, Skorba—Markovci 2:2, Stojnci—Pragersko 3:2 in Bukovci—Aluminij 1:2. V vodstvu je Aluminij z desetimi točkami, po osem pa jih imajo Drava, Gerečja vas in Stojnci.

Danes (četrtak) popoldan bo tretje kolo pokalnega tekmovanja. Ob 15. uri bodo srečanja Markovci—Središče, Gorišnica—Stojnci, Bukovci—Tržec in Gerečja vas—Impol.

V soboto popoldan (ob 15. uri) bo 7. kolo. Pari so naslednji: Aluminij—Gerečja vas, Pragersko—Bukovci, Markovci—Stojnci, Drava—Skorba, Slovenija vas—Dornava in Hajdina—Hajdoše.

I. k.

Poziv svetovni športni javnosti

Udeleženci 4. kongresa športnih pedagogov Jugoslavije in 1. mednarodnega simpozija s temo »Šport mladih«, zbrani na Bledu v Republiki Sloveniji oktobra 1990, ugotavljamo, da postaja šport področje, kjer se v vse večjem številu pojavljajo kršitve človekovih svobod in pravic ter drugih obče civilizacijskih vrednot in norm in to v vseh njegovih pojavnih oblikah: športni vzgoji, športni rekreaciji in selektivnem (vrhunskem) športu.

Upoštevač, da so v vsaki demokratični družbi človekove pravice njeno osrednje vprašanje, ne pa eno od obrobni, menimo, da so dozo-rele razmere, ko je tudi na področju športa potrebno storiti napore, da se zaščiti integriteta in dostojanstvo otrok, mladine in odraslih, ki se s športom ukvarjajo.

Zato sprejemamo obvezo, da bomo v svojih državah sprožili potrebne postopke za sprejem nacionalnih listin o zaščiti svobod in pravic športnikov, posebej otrok in mladine v športu. Prav tako se bomo zavzeli, da se v ta namen ustanovijo neodvisni odbori, ki naj bi bili praviloma sestavljeni iz strokovnjakov, ki so delovali ali delujejo v športu, bivših športnikov in aktivnih športnikov.

UGODNO! UGODNO! UGODNO! UGODNO!

UGODNO!

Mesnica in predelava mesa

Jože Fingušt

62331 PRAGERSKO, GAJ 9, ☎ (062) 817-156

- KRANJSKE 1 kg 49 din
- ŠUNKA (brez kosti) 1 kg 95 din
- PREKAJENA REBRA 1 kg 60 din
- PRAGERSKA 1 kg 65 din
- PREKAJENE KRAČE 1 kg 38 din
- ROLLŠUNKA 1 kg 75 din
- DOMAČA NAVADNA KLOBASA 1 kg 46 din
- NEZAČINJENA IN ZAČINJENA MASA ZA ČEVAPČICE 54 din

- PRODAJA VSEH VRST PREKAJENIH IZDELKOV
- LASTNO OBARJENE KLOBASE — PARIŠKA, DOMAČA ŠUNKARICA, HRENOVKE V NARAVNEM OVČJEM ČREVESU IN POSEBNA KLOBASA
- VSE VRSTE SVEŽEGA MESA
- VEDNO NA ZALOGI TUDI SVEŽA SVINJSKA REBRCA BREZ KOŽE IN MAŠČOBE (v neomejenih količinah)
- VSE VRSTE JUNCJEGA MESA TER VSAK TEDEN SVEŽA TELETINA
- DOMAČI PIŠCANC, GOSI, RACE, PURANI in DOMAČE KOKOŠI
- DELIKATESNI IN MLEČNI IZDELKI TER KRUH IN PECIVO IZ SLOVENSkih KONJIC
- PRODAJAMO TUDI SVINJSKE POLOVICE PO UGODNIH CENAH!

POJEM KAKOVOSTI — MESNICA FINGUŠT!

ROKOMET

Prekinitev tekme Ormož—Drava!

V soboto in nedeljo so odigrali tekme prvega kola v prvih republiških ligah.

Igralci Velike Nedelje, ki so se po nekaj letih znova uvrstili v višjo ligo, so v soboto zvečer v svoji dvorani pred 200 gledalci s 25:22 premagali solidno ekipo iz Dobove. Do odločitve o zmagovalcu je prišlo v zadnjih petih minutah, ko so domačini razliko enega povečali na tri zadetke. Domačini bi si zmago lahko zagotovili prej, vendar niso bili sproščeni. To je razumljivo, saj se pripravljajo že od začetka avgusta, ko naj bi jih čakale kvalifikacije. Te so odlagali iz tedna v teden, na koncu pa sploh niso bile potrebne.

VELIKA NEDELJA: Zorec, Sok 2, Zorli 3, D. Bokša, Gregorič 5, Krabonja, Ranfl, Hržič 6, Cvetko 4, I. Bokša, Mesarec 5, Vaupotič.

Nedeljski derbi med Ormožem in Dravo, ki je bil v Veliki Nedelji, pa sta sodnika Repenšek in Skubic v zadnji minuti prekinila. Takrat je bil rezultat 21:18 za Dravo, ki je bila po izenačenem prvem delu v nadaljevanju precej boljša od domačinov. V zadnji minuti je prišlo do incidenta, v katerega sta bila vpletena igralca Drave Sagadin in Vrtarič ter igralec Ormoža F. Šandor. Šlo je za fizično obračunavanje. Razmere so se na igrišču dokaj hitro uredile, vendar sta se sodnika kljub temu odločila za prekinitev, čeprav je do konca ostalo le 16 sekund. O usodi tekme bodo tako odločili organi Rokometne zveze Slovenije. Tekma je bila sicer zelo ostra, sodnika pa nista želela ali uspela preprečiti grobosti in nekaterih nešportnih potez. Očitno je to glavni vzrok za incident tik pred koncem tekme. Poudariti velja, da pred in po tem ni bilo problemov ne na igrišču in ne s strani gledalcev. Šlo je torej za osamljen izpad, ki bi ga sodnika morala med tekmo ustrezno kaznovati, ne pa tekmo enostavno prekiniti. To potrjuje

tudi izjava delegata, ki je bil za nadaljevanje tekme. Torej gre za, po našem mnenju, prenaplajeno odločitev. Vendar s tem nikakor ne želimo opravičevati incidenta omenjenih igralcev, nad katerim se morajo v vodstvih klubov zamisliti, da se kaj podobnega več ne bi primerilo.

ORMOŽ: Gaberc, F. Šandor 2, M. Šandor, Sabo 4, Rajh, Polak 1, Sekelj 6, Vinček 2, Potočnjak 1, Zabavnik, Hedžet 2, Valenko.

DRAVA: Koštomaj, Kramberger, Vrtarič 5, Habjanič, Terbut 1, Mikolič, Šimac 2, Ramsak 2, Kelenc, Sagadin 5, Hrpič 6, Matjašič.

Članice Drave so v soboto odigrale prvo tekmo v deljeni republiški ligi. V Novem mestu so tesno z 22:24 izgubile z domačinkami, ki so favoritinje te lige. Polovico zadetkov je za Dravo dosegla Katica Mumlek, vedno bolj pa gre tudi mlajšim igralkam.

V soboto bo ob 18. uri v Ptuju tekma članic Drava—ERA Šmartno, nato pa ob 19.30 še tekma članov prve republiške lige Drava—Dol. Ormožani bodo ob 19. uri v Veliki Nedelji začeli tekmo s Šeširjem iz Škofje Loke, člani Velike Nedelje pa se bodo v gosteh pomerili z Bakovci.

I. kotar

K TEKSTIL KETIŠ

ORMOŠKA CESTA, ☎ 776-715

PONUDBA TEDNA:

- PREŠITE ODEJE 130 x 190 427,00 din
- PREŠITE ODEJE 190 x 190 FR. 579,00 din
- MOŠKE SRAJCE — FLANELA — UVOZ 125,00 din
- KOČE 150 x 200 219,00 din
- TOPLI POD NAJUTI širina 200 cm m² 32,00 din

NOVA POŠILJKA PERILA
— ZENSKO, MOŠKO, OTROŠKO
— ZELO UGODNO

MOŽNOST PLAČILA NA DVA OBROKA! PRIDITE! CENIMO VAS IN VAŠ DENAR!

BIROSERVIS **Canon Olivetti TEC OLYMPIA ADS**
Bogdan Berlak

VAM NUDI:

VSE VRSTE BIROTEHNIČNIH STORITEV TER PRODAJO IN INSTRUKTAŽO NA REGISTRSKIH BLAGAJNAH.

62250 Ptuj, Jadranska 15 ☎ (062) 772-490

Privat ☎ (062) 797-182



moška in ženska galanterija, torbice, pasovi, denarnice ter razni drugi usnjeni dodatki

BOUTIQUE TORBICA — ZNAK KAKOVOSTI!

SAMO GLAVNIK *Odpiralni čas: od 9. do 12. in od 15. do 19.30, v soboto od 9. do 12. ure* 62250 PTUJ JADRANSKA ULICA 5 TEL.: 062/771-294

Rent-a Car »CAISSA«

Ptuj

UGODNO IZPOSLOJEVANJE NASLEDNIH TIPOV VOZIL:
R 4, R 5, SKALA 55, YUGO 55, GOLF JXD, KADETT 1.3 LS in 1.6 limuzina, DAHATSU CHARADE TD

BREZPLAČNA DOSTAVA DO 30 km IN SE RAZNE DRUGE UGODNOSTI
CAISSA — KORAK NAPREJ

INFORMACIJE:
DANILO POLAJŽER
☎ 062/774-813 (8.-13. uri)
062/775-032 (nonstop)

FORTUNA

Zagrebska c. 9, Ptuj 776-120
od 13. do 19.30 ure

- Najnoviji filmi z evropskih filmskih lestvic
- Izposojanje videokamer in videoplayerjev
- Komisijska prodaja in nakup: avdio — video, hi-fi, elekt. aparati
- Prodaja iger na srečo Loterije Slovenije (loto, SN, 3 x 3)

Modno šivanje ZDENKA KOROŠEC

Cankarjeva 16, 62250 Ptuj
Tel.: 062-776-494

Nudim blago in hitre storitve.

TRGOVINA S KONFEKCIJO VESNA

DRAGICA VODA, PTUJ,

Cankarjeva 2, ☎ 776-010

Vam v prenovljenih prostorih nudimo oblačila po ugodnih cenah.

MOŽNOST PLAČILA NA OBROKE!

»MITRA«

TRGOVINA IN POSREĐNIŠTVO AŠKERČEVA 5, PTUJ
TEL.: (062) 775-974

Potrošniki!
Za vas opravljamo prodajo uvoženega novega in rabljenega tehničnega blaga vsak delavnik od 9. do 14. ure ter v ponedeljek in sredo od 16. do 18. ure.

NUDIMO:
— ZABAVNO ELEKTRONIKO in AKUSTIKO
— GLASSILA
— s strokovno pomočjo posredniško prodajo NEPREMIČNIN
— POSREĐNIŠKE STORITVE za DRUŽBENI SEKTOR

TURISTIČNA AGENCIJA ANKA

SVETUJE

- CELOVEC, TRBIŽ 13. 10.
- RIM — 5 dni 20. 10.
- MEDUGORJE 23. 10.
- ORGANIZACIJA IZLETOV IN POTOVANJ ZA SINDIKATE

T. A. ANKA, Hrvatski trg 2, ☎ (062) 776-020, 776-030



DAN ODPRTIH VRAT

SOBOTA, 13. 10. 90. OD 14. ure

Ulica Šercerjeve brigade 22, Ptuj

STORITE NEKAJ ZA SVOJE ZDRAVJE, TELO IN LEPSI VIDEZ

Vključite se v program studia »POP AJ«, ki omogoča treniranje na visoko kvalitetnih specializiranih aparatih rekreativcem in profesionalcem.

Demus design

DEMUS DESIGN d. o. o. JADRANSKA 8, PTUJ

DELOVNI ČAS: vsak dan od 8. do 16., v soboto od 8. do 12. ure

- PONUJAMO VRHUNŠKO OBLIKOVANE STENSKE URE IZ LASTNE PROIZVODNJE
- ŽENSKE, MOŠKE IN OTROŠKE ZAPESTNE URE

Priporočamo se!



Ekspres optik Leo Pirc

izdeluje očala na zdravniški recept. Vsak ponedeljek od 15. ure dalje brezplačni okulistični pregledi. Naročila sprejema vsak dan. Tel.: 771-104.

10 LET ● 10 LET ● 10 LET

PRODAJALNA

Jadranska ul. 11, Ptuj (zraven Narodnega doma), ☎ (062) 771-639



VAM NUDI

- VARČNA SVETILA — 75% PRIHRANEK EL. ENERGIJE, NOVI DESIGNI SVETIL — VSE SKUPAJ PO UGODNIH CENAH
- STROJČEK ZA PRIPRAVO TESTA TER HKRATI PEKO KRUHA IN DROBNEGA PECIVA
- ELEKTROMATERIAL PO KONKURENČNIH CENAH TER SE VRSTA DRUGE DROBNE GALANTERIE

PRIDITE IN NAS OBIŠČITE!

KMETIJSKA ZADRUGA PTUJ

p. o. 62250 PTUJ, Titov trg 12

PTUJ, Titov trg 12
Telefon 062 / 770-001
Ziv. račun
SKB. Rač. 020000011007

Kmetijska zadruga Ptuj obvešča cenjene kupce in člane zadruge, da se lahko v vseh prodajalnah KZ Ptuj oskrbijo z gradbenim materialom po zelo ugodnih cenah.

Nudimo tudi organizirano prodajo mineralnih gnojil z odlogom plačila brez obresti, in sicer:

- KAN do 31. 12. 1990
- NPK 11:11:16 do 15. 11. 1990
- NPK 13:10-12 do 15. 11. 1990
- NPK 15:15:15 do 15. 11. 1990

NPK z dodatkom bora 7—20—30+3 za gnojenje sladkorne pese, vinogradov in sadovnjakov pa do 30. 11. 1990.

Nudimo tudi kvalitetno semensko pšenico iz A in B kvalitetnega razreda.

Obenem vam tudi sporočamo, da smo uvedli prodajo gradbenega materiala v centralnem skladišču na Rogozniški c. 27 v Ptuj po diskontnih cenah. Nudimo vam tudi prevoz.

Pričakujemo vas vsak dan od 7. do 14.30, v soboto od 7. do 12. ure. PRIPOROČA SE KMETIJSKA ZADRUGA PTUJ.

ČETRTEK
11. oktober

TV SLOVENIJA 1

8.50 Video strani
9.00 Grizli Adams, 26. del ameriške nanizanke
9.25 Šolska TV — oddaja za učitelje
9.40 Pustolovščina slikarstvo
10.05 Muzzy, angleščina za najmlajše, 4/20
10.45 Zakon v Los Angelesu, 19. del ameriške nanizanke
11.30 Video strani
14.35 Video strani
14.45 Muzzy, angleščina za najmlajše, ponovitev
15.30 Zarišče, ponovitev
16.00 Sova, ponovitev nadaljevanke Pulaski, 7/8
17.00 Tv dnevnik
17.05 Šolska TV, oddaja za učitelje, ponovitev, Pustolovščina slikarstvo
17.50 Spored za otroke in mlade — Teleski 90, pripravimo se na smučanje, 3/13
18.25 Čudežna leta, ameriška nanizanka, 17/18
18.55 Risanka
19.30 Tv dnevnik
20.05 L. G. Buchheim: Podmornica, nemška nadaljevanke, 1/6
21.05 Tednik
22.10 Tv dnevnik 3
22.30 Sova — Vse razen ljubezni, ameriška nanizanka, 6/13, Pulaski, angleška nanizanka, 8/8
23.50 Video strani

TV SLOVENIJA 2

17.30 Regionalni programi TV Slovenija — Studio Ljubljana 19.00 Alo, alo, angleška nanizanka, 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Zarišče. 20.30 Slovenija: Jesen (Štajerska, Koroška, Prekmurje), 4/6. 20.55 Koncert nagradjen XIX. tekmovalca učencev in študentov glasbe Slovenije: godalni orkester glasbene šole Celje 21.10 Afera prisluškovanja, dokumentarna oddaja TV Sarajevo, 6., zadnji del. 21.40 Svet na zaslonu. 22.10 Satelitski programi, poskusni prenosi.

HTV 1

9.15 Poročila. 9.20 Tv koledar. 9.30 Smrkci, nanizanka za otroke. 10.00 Šolski spored (do 14.25). 14.30 Poročila. 14.35 Ponovitev nočnega sporeda Program plus. 16.45 Poročila. 16.55 Smrkci, nanizanka za otroke. 17.25 Hrvaška danes. 18.25 Številke črke, kviz. 18.45 Znanstveni razgovori. 19.15 Risanka. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Spekter, politični magazin. 21.05 Enkri podvigi, zabavni spored. 21.50 Tv dnevnik. 22.10 Poročila v angleščini. 22.15 Program plus. 0.25 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Poročila. 9.05 Ferdy, risanka. 9.30 Dežela in ljudje. 10.00 Tv v šoli: En dan v hotelu. 10.15 Tv v šoli: Kiparstvo. 10.30 Pridi z menoj, mali, francoski č/b film, 1958 (Daniel Gelin, Dany Robin). 11.50 Raji za živali: Skrivnosti čebelnjaka. 12.15 Klub seniorjev. 13.00 Novice. 13.10 Me ženske. 13.40 Od infliacije do stabilnosti. 14.10 Risanka. 14.20 Policijska inspekcija, serija. 14.45 Angel na Zemlji, serija. 15.35 Perrine, risanka. 16.00 Am dam des: Pisma in paketi. 16.20 Uspešnice. 16.55 Mini Čas v sliki. 17.05 Zlati dež, danska kriminalna. 17.30 Mini leksikon. 17.55 Okoli sveta v 80 dneh. 18.00 Mi. 18.30 Gozdarski inspektor Buchholz, nova serija. 19.22 Današnje znanje. 19.30 Čas v sliki. 1. 19.53 Vreme. 20.00 Šport. 20.15 Vesele zgodbe iz Avstrije. 21.05 Enotavno in okusno. 21.10 Parada skečev (Otto Schenk). 21.35 Pogledi od strani. 21.45 Denar je v banki, kriminalna (Fritz Mulliar). 23.35 Bellamy, kriminalna. 0.20 Novice.

RTL PLUS

6.00 Halo, Evropa. 10.10 Dva. 11.10 Tv butik. 11.35 Tveganje! 12.05 Cena je vroča. 12.35 Policijsko poročilo. 13.00 Bogat in lep. 13.25 Santa Barbara. 14.10 Springfieldova zgodba. 15.40 Poročila. 15.55 Murphyyev zakon. 16.45 Tveganje! 17.15 Cena je vroča. 18.00 Santa Barbara. 18.45 Poročila. 19.10 Moški za šest milijonov dolarjev. 20.15 Mombambo, ameriški pustolovski film, 1963 (Ava Gardner, Clark Gable). 22.10 Poročila. 22.20 Legenda o zlatem biseru, hongkonško-ameriški akcijski film, 1987 (Samuel Hui). 23.55 Poročila. 0.05 Najemniki smrti, italijanski film.

SAT 1

6.00 Dobro jutro s Sat 1. 8.35 Sosedje. Lada ljubezni, Kuhajte. 10.05 Teleshop. 10.30 Duki. 11.20 Kadeče pištole. 12.15 Kolo sreče. 13.00 Tv borza. 14.05 Perrine. Lada ljubezni, Naslednji, prosim. 15.55 Teleshop. 16.05 Kadeče pištole. 17.00 Poročila. 17.10 Sosedje. 17.50 Duki, serija. 18.45 Poročila. 19.05 Kolo sreče. 20.00 T. J. Ho-oker. 21.00 Veselje do umora, ameriški film, 1972 (Ann Sothern). 22.40 Poročila. 22.50 Peklenski krog strahu, serija (Sebastian Cabot). 23.40 Filozofija (Ursula Pia). 23.55 T. J. Hooker, ponovitev.

PETEK
12. oktober

TV SLOVENIJA 1

8.50 Video strani
9.00 Delfin Flipper, 9. del ameriške nanizanke
9.30 Slovenija: Jesen (Štajerska, Koroška, Prekmurje), 4/6
9.55 Afera prisluškovanja, dokumentarna oddaja TV Sarajevo, 6/6
10.25 O. Osetinski—I. Nehorošev: Mihailo Lomonosov, sovjetska nadaljevanke, 8/9
11.50 Video strani
14.00 Video strani
14.10 Svet na zaslonu, ponovitev
14.40 Zarišče, ponovitev
15.10 Slovenija: Jesen (Štajerska, Koroška, Prekmurje) 4/6, ponovitev
15.35 Sova, ponovitev nadaljevanke
17.00 Tv dnevnik 1
18.10 Gradovi: Kako so bili zgrajeni, 5/13
18.35 Woolf, angleška nanizanka, 3/11
19.00 Risanka
19.30 Tv dnevnik 2
19.59 Zrcalo tedna
20.20 Nebu naproti, ameriška dokumentarna serija, 3/12
21.25 Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka, 22/42
22.15 Tv dnevnik 3
22.35 Sova: Družinske vozi, ameriška nanizanka, 6/22, Ciklus filmov J. Frankenheimerja: Črna nedelja, ameriški film
1.15 Video strani

TV SLOVENIJA 2

17.30 Regionalni programi TV Slovenija — Studio Manjor: Tele M. 19.00 Ptujski videomeh, oddaja o letošnjem Ptujskem festivalu narodnozabavne glasbe. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Slavnostni koncert ob proglasitvi Galusovega leta, prenos. 21.20 Pogledi — znamenja na Slovenskem. 22.15 Vprašajte Zis. 23.15 Video-čoč.

HTV 1

9.15 Poročila. 9.20 Tv koledar. 9.30 Kapetan Grom in vojaki bodočnosti, nanizanka za otroke. 10.00 Šolski spored (do 14.25). 14.30 Poročila. 14.35 Ponovitev programa plus. 16.45 Poročila. 16.55 Tudi letos... izobraževalna oddaja. 17.25 Hrvaška danes. 18.25 Številke in črke. 18.45 Taxi, filmska nanizanka. 19.10 Risanka. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Popolni špijon, filmska nanizanka. 21.05 Zabavnoglasbena oddaja. 21.50 Tv dnevnik. 22.10 Magazin kulture. 23.10 Poročila v angleščini. 23.15 Program plus, nočni spored. 1.25 Poročila. 1.30 Ekstra program plus.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Poročila. 9.05 Fery, risanka. 9.30 Ruščina. 10.00 Tv v šoli: Toleranca. 10.15 Tv v šoli: Izvoz. 10.30 Bosonoga grofica, ameriški film, 1954 (Ava Gardner, Humphrey Bogart). 12.40 Reportaže iz Avstrije. 13.30 Novice. 13.40 Mi. 14.10 Risanka. 14.15 Dobrodošel in ječi, angleški č/b film, 1958 (Michael Redgrave, Robert Morley). 15.35 Inspektor Gadget, risanka. 16.00 Športna abeceda: Orientacijski tek. 16.40 Pregled sporeda. 16.55 Mini Čas v sliki. 17.05 Otroci iz doline mlinov, serija. 17.30 Mini kviz. 17.55 Okoli sveta v 80 dneh. 18.00 Mi. 18.30 Gozdarski inspektor, serija. 19.22 Današnje znanje. 19.30 Čas v sliki. 1. 19.53 Vreme. 20.00 Šport. 20.15 Derrick, kriminalna. 2. del: Proglazen za mrtvega. 22.15 Pogledi od strani. 22.25 Trailer, oddaja za prijatelje filmov. 22.55 Zakopljite volkove v prepadu, ameriški western, 1973 (Gregory Peck). 0.30 Novice. 0.35 Bellamy, kriminalna. 1.20 Poročila.

RTL PLUS

6.00 Halo, Evropa. 10.10 Dva. 11.10 Tv butik. 12.05 Cena je vroča. 12.35 Policijsko poročilo. 13.25 Santa Barbara. 409. nadaljevanje. 14.10 Springfieldova zgodba. 14.55 Zdravje. 15.55 Oče Murphy. 16.45 Tveganje! 17.15 Cena je vroča. 18.00 Santa Barbara. 18.45 Poročila. 19.15 Boragora, serija. 20.15 Boj proti mafiji, serija. 21.05 Loterija. 21.15 Umor je njen hobby. 22.10 Poročila. 23.15 Rekruti, ameriška komedija, 1986 (Steve Osmond). 0.50 Še so skozi pekel, vestern, 1966.

SAT 1

6.00 Dobro jutro s Sat 1. 8.35 Sosedje. Lada ljubezni, Kuhajte. 10.05 Teleshop. 10.30 Duki. 11.20 Kadeče pištole. 12.15 Kolo sreče. 13.00 Tv borza. 14.05 Hostbusters. Potovanje, Lada ljubezni, Naslednji, prosim. 15.55 Teleshop. 16.05 High Chaparral. 17.00 Poročila. 17.10 Sosedje. 17.50 Družina Addams. 18.15 Mini Max. 18.45 Poročila. 19.05 Kolo sreče. 20.00 Trije angelčki za Charlja. 21.00 Romanca Charlesa in Diane, ameriški ljubezni film, 1982 (Catherine Oxenberg, Christopher Baines). 22.45 Poročila. 23.00 48 ur, ameriška kriminalna, 1982 (Nick Nolte, Eddie Murphy).

SOBOTA
13. oktober

TV SLOVENIJA 1

8.20 Video strani
8.30 Nemščina, 16. lekcija
9.00 Muzzy, angleščina za najmlajše, 3/20
9.15 Radovedni Taček: Želva
9.25 Lonček kuhaj: Biskvitna rulada
9.40 ZBIS: F. Bevk: Pesterna, 1. del
10.15 Čebelica Maja: Maja in obad
10.40 Čudežna leta, ameriška nadaljevanke, 17/18
11.05 Zgodbe iz školjke, 29. oddaja
11.35 Naša pesem
12.05 Video strani
12.45 Video strani
12.55 Karavana zapravljujčkov — Portorož, zabavnoglasbena oddaja, 8/5
13.35 Rock kompas, ponovitev
14.20 Ciklus filmov W. Disneya: Me-sečev pilot, ameriški film
15.55 Zarišče, ponovitev
16.45 Sova, ponovitev
17.00 Tv dnevnik 1
18.40 Zdravila, izobraževalna oddaja, 5/7
19.10 Risanka
19.30 Tv dnevnik 2
19.59 Utrip
20.20 Zrebanje 3 x 3
20.35 Tribute to Benny Goodman, 1. del
21.50 Tv dnevnik 3
22.10 Sova: Zlata dekleta, ameriška nanizanka, 6/25, Studio 5 B, ameriška nadaljevanke, 1/10, Kamenje za Ibarro, ameriški film
1.10 Video strani

TV SLOVENIJA 2

17.00 Satelitski programi, poskusni prenosi ali šport. 19.00 Jugoslavija, dober dan, oddaja TV Skopje. 19.30. Tv dnevnik. 20.15 Filmske uspešnice — Miza za pet, ameriški film. 22.15 Satelitski programi, poskusni prenosi.

HTV 1

9.25 Tv koledar. 9.35 Čebelica Maja, ponovitev risane nanizanke. 10.00 Izbor iz šolskega sporeda. (do 11.30). 11.35 Poročila. 11.40 Dirka za srečo, filmska nanizanka. 12.30 Televizijski družinski magazin. 14.30 Nikini doživljaji, film o psu Lassieju. 16.00 Operne zgodbe. 16.50 Poročila. 17.00 Tv aukcija, prvi del. 17.30 Kukavičeva ulica, filmska nanizanka. 18.20 Sedmi čut. 18.30 Tv aukcija. 2. del. 19.15 Risanka. 19.30 Tv dnevnik. 20.15 Hobsonov izbor, ameriški film. 21.50 Tv dnevnik. 22.05 Športna sobota. 22.25 Poročila v angleščini. 22.30 Program plus, nočni spored. 0.40 Poročila. 0.45 Ekstra program plus.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Poročila. 9.05 Ferdy, risanka. 9.30 Angleščina za začetnike. 10.00 Francoščina. 10.30 Ruščina. 11.00 Upomnik iz Samare, italijanski film (John Forsythe). 12.20 Muzikanti iz Avstrije. 12.30 Spomini (dr. Hans Igler). 13.30 Novice. 13.40 Angel s pozovno, avstrijski č/b film, 1948 (Paul Hörbiger, Hans Holt). 15.55 Hiša v Jeruzalemu, sveto pismo za otroke. 16.00 Spored za otroke po željah. 16.55 Mini Čas v sliki. 17.05 Čudovita dežela glasbe. 17.30 Kapitan Sodeček, serijska risanka. 17.15 Muppets Show. 18.00 Sestane. 18.30 Nogomet. 19.00 Milijonsko kolo. 19.30 Čas v sliki. 1. 19.53 Vreme. 20.00 Šport. 20.15 Za dolžino nosa, zabavna oddaja (Frank Elstner). 22.05 Mike Hammer, uvodni film za novo serijo. 23.35 Novice. 23.40 Sročanje za dve pištoli, ameriški western, 1964 (Yul Brynner, Janice Rule). 1.05 Poročila. 1.10 Ex libris.

TV AVSTRIJA 2

17.00 Ljuba družina. 17.45 Kdo me hoče? Živali iščejo dom. 18.00 Cesarčin sel, serija. 18.30 Podoba Avstrije. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki. 1. 19.53 Vreme. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Pozdravljen, Bombaj!, indijski film. 22.05 Novice. 22.10 Srčce (Rudi Carrell). 22.35 Union Gala 90. 23.35 Športna reportaža: Jadrnice. 0.05 Gandalf, glasba in slike. 1.25 Poročila. 1.30 Ex libris.

RTL PLUS

7.35 Tammy. 8.00 Za otroke. 9.35 Mladinski magazin. 10.15 Gadget. 10.45 Promet. 11.00 Akcija RTL plusa za Romunijo. 11.15 Risan film. 12.35 Hem. 13.00 P. S. 13.50 Teenage Mutant Hero Turtles. 14.15 Ragazzi. 15.05 Daktri. 16.00 High Mountain Rangers. 16.55 Angel se vrača. 17.45 Sledge Hammer. 18.15 Nori hotel. 18.45 Poročila. 20.15 Tri tisoč milj dolgi lov, ameriški akcijski film, 1977. 22.00 Vse ali nič. 23.15 Krčmarica ima nečakinjco, nemški erotični film, 1986. 0.55 Desideria, nemški erotični film, 1980.

SAT 1

13.05 Zgodbe iz Shillingburyja, serija. 13.55 Sherlock Holmes. 14.20 Kuhajte. 14.30 Naše malo gledališče. 16.00 Sedmi kontinent, prvi del dokumentarca. 16.30 Znanost. 16.40 Kino. 17.05 Sanjska potovanja. 17.35 Poročila. 17.50 Fantazijski otok. 18.45 Poročila. 19.05 Frank. SAT 1 klub s Frankom Laufenbergom. 20.00 Stingary. 21.00 Jake in McCabe. 21.55 Poročila. 22.05 Topovi za Cordobo, ameriški akcijski film, 1969 (Raf Vallone). 23.55 Smrt v L. A., ameriški film, 1988 (Aldo Ray). 1.20 48 ur, ponovitev ameriškega filma.

NEDELJA
14. oktober

TV SLOVENIJA 1

8.05 Video strani
8.15 Živ žav
9.10 Hov!, angleška nanizanka, 3/11
9.35 Gradovi: Kako so bili zgrajeni, 5/13
10.10 Zgodba o Hollywoodu, angleška dokumentarna serija, 2/10
11.00 Alo, alo, angleška nanizanka, ponovitev
11.30 Domači ansambli — Ansambel Slovenija
12.00 Kmetijska oddaja TV Beograd
13.00 Video strani
13.15 Kriz kraž, ponovitev
14.45 M. Brauttgam: Rosowski, nemška nadaljevanke, 4/8
15.35 Sova ponovitev nadaljevanke
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 Barnum, angleški film
18.50 Risanka
19.30 Tv dnevnik 2
20.05 M. Materič—E. Kusturica: Strategija srake, nadaljevanke TV Sarajevo, 2/3
21.10 Zdravo
22.30 Tv dnevnik 3
22.35 Sova — Dr. Doogie Howser, ameriška nanizanka, 7/13, Studio 5 B, ameriška nadaljevanke, 2/10
23.50 Video strani

TV SLOVENIJA 2

10.00 Oddaja za JLA in igrani film. 13.00 Šortno popoldne. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Čudežna čutila, angleška poljudnoznanstvena serija. 5/7. 20.30 Popotovanje ob reki Zali, 2., zadnji del dokumentarne oddaje. 21.15 Zabavnoglasbena oddaja. 21.50 Športni pregled. 22.35 Reportaže z nogometnih tekem Partizan: CZ, Dinamo: Hajduk.

HTV 1

9.05 Kronika Čehov in Slovakov. 9.25 Poročila. 9.30 Smrkci, ponovitev risane nanizanke. 9.55 Nedeljsko dopolnilo za otroke. 11.00 Brazde, kmetijska oddaja. 12.00 Oddaja resne glasbe: Prix Italia. 13.00 Daktri, filmska nanizanka. 13.50 Poročila. 13.55 Gornjegradski akvarel, glasbena oddaja. 14.45 Svet narave, poljudnoznanstvena nanizanka. 15.35 Človek, ki ni znal ljubiti, ameriški film. 18.00 Spomenik Bana Jelačića, dokumentarna oddaja. 18.45 Smrkci, risana nanizanka. 19.10 Tv fortuna. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Strategija srake, domača nanizanka. 20.55 Trideset minut z Josipom Lisac, glasbena oddaja. 21.25 Tv dnevnik. 21.45 Športni pregled. 21.15 Poročila v angleščini. 22.20 Program plus, nočni spored. 0.30 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

14.10 Winnetou, nemško-jugoslovanski film, 1966 (Lex Barker, Pierre Brice). 15.35 Helmi, otroški prometni klub. 15.40 Smrkci, serijska risanka. 15.55 Domožojce po Budibambamu, lutkovna igrlica. 16.25 Mini Čas v sliki. 16.35 Muppet Babies, serijska risanka. 17.00 Parada uspešnic. 17.50 Mladinski magazin. 18.30 Gozdarski inspektor, serija. 19.15 Zrebanje lota. 19.30 Čas v sliki. 1. 19.48 Šport. 20.15 Schiller: Wilhelm Tell, drama. 22.40 Vizije. 22.45 Verdi: Falstaff, opera v dveh dejanjih (Donald Maxwell, Susanne Murphy). 0.40 Novice.

TV AVSTRIJA 2

9.00 Poročila. 9.05 Kulturni tednik. 9.30 V iskanju popolnosti. 2. del: Rimski imperij. 10.00 Edita Gruberova — kraljica kolorature. 11.30 Jubilejni koncert dunajskih filharmonikov, Bruckner; Simfonija št. 3. 12.45 Tisoč mojstrovin. 12.55 Računalniška animacija. 13.00 Tuja domovina, spored v več jeziki. 13.30 Podobe iz Avstrije. 14.30 Športno popoldne: kolestarstvo, jahanje. 17.15 Klub seniorjev. 18.00 Cesarčin sel, serija. 18.30 Podoba Avstrije. 18.55 Kristjan v času. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki. 1. 19.48 Šport. 20.15 Ugrabitve Achilla Laura, italijanski tv film, 1990 (Burt Lancaster, Eva-Marie Saint). 21.50 Novice. 22.10 Moj intimitni dnevnik, ameriški film, 1986 (Blythe Danner, Boy Dishy). 23.55 Bellamy, kriminalna. 0.40 Šport. 0.45 Poročila.

RTL PLUS

6.00 Zivalski vrt. 7.30 Scooby Doo. 8.00 Za otroke. 9.40 Gospa Holle, otroški film. 11.00 Tednik z Gertom Müllerjem. 12.05 Klasika. 12.35 Sledge Hammer. 13.05 Moj oče vesoljec. 13.30 Munsterji. 13.55 Otroška hit parada. 15.00 Clivia. 16.45 Narodna glasba. 17.45 Volitve 14. oktobra 1990. 18.45 Poročila. 19.10 Potovalni kviz. 20.15 Kdor se zadnji smeje, nemška komedija. 1971. 21.45 Volitve. 22.00 Spiegel Tv. 22.35 Tutti Frutti. 23.25 Kriminalistične zgodbe. 0.25 Pulaski, serija. 1.10 Nori hotel.

SAT 1

14.35 Hokej: Schweninger ERC—Düsseldorf. 17.10 Fuzzy tekila, vestern, 1973 (Roberto Camardiel). 18.45 Poročila. 19.05 Najboljše narodne pesmi. 20.00 Nežnost, francoski film, 1981 (Madeleine Robinson). 21.35 Šport. 22.00 Pogovor. 23.15 Simon in Laura, angleška komedija. 1955 (Peter Finch). 0.40 Tennis, Sydney, Toulouse, Atene.

PONEDELJEK
15. oktober

TV SLOVENIJA 1

8.50 Video strani
9.00 Miti in legende islamskih ljudstev, 4/13
9.15 Mačkon in njegov trop
9.40 MPF Celje 83: Mednarodno tekmovalstvo, 1. del, ponovitev
10.10 Utrip
10.25 Zrcalo tedna
10.40 Tv mernik
10.55 Video strani
15.25 Video strani
15.35 Sova, ponovitev nadaljevanke
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 Zdravo, ponovitev
18.30 Radovedni Taček: Gnezdo
18.50 Čebelica Maja: Maja in deževnik Maks, 7/18
19.15 Risanka
19.30 Tv dnevnik 2
20.05 F. Tissi: Kaos na Gotthardu, švicarska drama
21.25 Osmi dan
22.15 Tv dnevnik 3
22.35 Veliki koreografi — Carolyn Carlson
23.30 Sova: Alfred Hitchcock vam predstavlja, ameriška nanizanka, 7/16, Studio 5 B, ameriška nadaljevanke, 3/10
0.20 Video strani

TV SLOVENIJA 2

17.30 Regionalni programi TV Slovenija — Studio Ljubljana. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Zarišče. 20.30 Po sledeh napredka. 21.00 Sedma steza, športna oddaja. 21.20 Karavana zapravljujčkov Novigrad, zabavnoglasbena oddaja, 6a/8. 21.55 Camel Trophy, 3. del dokumentarne oddaje. 22.25 Satelitski programi, poskusni prenosi.

HTV 1

9.15 Poročila. 9.20 Tv koledar. 9.30 Rock bajke: EP PEPELKA. 10.00 Šolski spored (do 14.10). 14.15 Poročila. 14.20 Ponovitev nočnega sporeda Program plus. 16.30 Poročila. 16.35 Luka Sorokobevič, klasika. 17.05 Številke in črke, kviz. 17.25 Hrvaška danes. 18.25 Ban Jelačić, dokumentarna oddaja. 19.15 Risanka. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Ne pošiljaj mi pisma, drama Gorana Gajčca. 20.55 Argumenti, zunanje-politična oddaja. 21.25 Tv dnevnik. 21.45 Poročila v angleščini. 22.50 Program plus, nočni spored. 0.20 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Poročila. 9.05 Ferdy, risanka. 9.30 Podoba Avstrije. 9.55 Dobro glej. 10.00 Tv v šoli: Poleti na druge planete. 10.15 Tv v šoli: Šport je zdrav. 10.30 Pozdravljen, Bombay!, indijski film. 12.20 Diagnosta: Izpuščaji. 13.05 Novice. 13.10 Ljudski odvetnik. 13.40 Tednik. 14.05 Risanka. 14.15 Policijska inspekcija, serija. 14.40 Linija Onedin, serija. 15.35 Zelena zvezda, lutkovna igrlica. 16.00 Am dam des: Ježek. 16.20 Mini oder. 16.30 Mini serije: SA3716.55 Mini Čas v sliki. 17.05 Pirati in Spreju, berlinska zgodba. 17.30 Kaj in kako. 17.55 Okoli sveta v 80 dneh. 18.00 Mi. 18.30 Gozdarski inspektor, serija. 19.22 Današnje znanje. 19.30 Čas v sliki. 1. 19.53 Vreme. 20.00 Šport. 20.15 Šport v ponedeljek. 21.08 Mojstrsko kuhanje. 21.15 Mike Hammer, kriminalna serija. 22.00 Pogledi od strani. 22.10 Zametnitet na Dunaju, angleški film, 1980 (Art Garfunkel, Therese Russell). 0.05 Novice. 0.10 Bellamy, kriminalna. 0.05 Novice. 0.10 Bellamy, kriminalna. 0.55 Poročila.

TV AVSTRIJA 2

16.55 Leksikon umetnikov. 17.00 Evropske univerze: Jena. 17.30 Lipova cesta, serija. 18.00 Cesarčin sel, serija. 18.30 Spored po željah. 19.00 Lokalne novice. (Gradec). 19.30 Čas v sliki. 1. 19.53 Vreme. 20.00 Kulturni dnevnik. 2.15 Kako dobro. d. imamo Manjše, serija. 21.08 Mojstrsko kuhanje. 21.15 Šiling, gospodarska oddaja. 22.00 Čas v sliki. 2. 22.25 Havel — Pisatelj kot predsednik republike. 23.10 Linz — glasba med nebom in zemljo. 0.10 Novice.

RTL PLUS

6.00 Halo, Evropa. 10.00 Dva. 11.10 Tv butik. 11.35 Tveganje! 12.05 Cena je vroča. 12.35 Policijsko poročilo. 13.00 Bogat in lep. 13.25 Santa Barbara. 14.10 Springfieldova zgodba. 14.55 Bogat in lep. 14.40 Poročila. 15.55 Politika v času. 16.45 Tveganje! 17.15 Cena je vroča. 18.00 Santa Barbara, ponovitev. 18.45 Poročila. 19.15 Prva skupina. 20.15 Airwolf. 21.00 Otok dr. Moreau, ameriška grozljivka. 1976. 22.45 Poročila. 22.55 Kulturni magazin. 23.2

FIBAK

ORMOŽ

D.O.O. ZA GRADBENIŠTVO
USLUGE IN TRGOVINO
Kolodvorska 6 - tel. 062/701 161

- GRADNJA GOSPODARSKIH POSLOPIJ, INDUSTRIJSKIH HAL IN ZASEBNIH HIŠ
- ORGANIZACIJA PROJEKTIRANJA
- GRADBENA DOVOLJENJA
- KOMUNALNA UREDITEV GRADBIŠČ IN ZEMLJIŠČ
- IZVEDBA PROJEKTOV DO IZROČITVE KLJUČEV
- UVOZ-IZVOZ, TRGOVINA NA VELIKO IN MALO
- SMO 20 % CENEJŠI

FIBAK — CENEJE DO URESNIČITVE VAŠIH SANJ



boutique
sonja

Vošnjakova 10, Ptuj
(pri starem RIBIČU)
tel. (062) 775-257

Odperto: vsak dan od 9. do 12. in od 14. do 19. ure, v soboto od 9. do 12. ure

**MODNO — LEPO — UGODNO
MODA E'BELLO**

Odveč so vsi napor potovanja v Italijo — ITALIJA je že pri nas. Ponužamo bogato izbiro oblačil **MADE IN ITALY** za mlade in supermlade po **NAJUGODNEJŠIH CENAH!**



NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO!

ZLATARNA

Emil Ogrizek
Jadranska ulica 6, Ptuj

Popravilo, izdelava, predelava in emajliranje ZLATEGA in SREBRNEGA nakita

ZAGOTOVLJENA KAKOVOSTNA IN HITRA IZDELAVA!



Novo Novo Novo

V čistilnici in pralnici Marjana Frangeža opravljamo tudi vsa **KROJAŠKA DELA** in **POPRAVILA** — V **EKSPRESNEM ČASU!**



NOVO — RIMLJAN!

NOVO — RIMLJAN!

TRGOVINA GRADBENEGA MATERIALA

Spuhlja 101, Ptuj, tel. 776-891, odprto od 7. ure do 16.30, ob sobotah od 7. do 12. ure

Nudimo vam vse vrste gradbenega materiala po najugodnejših cenah

- Za člane Stanovanjske zadrage Žabjak dajemo ugodni 4-mesečni kredit
- PRI NAKUPU NEKATERIH PROIZVODOV VAM NUDIMO BREZPLAČEN PREVOZ

PRIDITE. NE BOSTE RAZOČARANI — OD NAS NE BOSTE ODŠLI S PRAZNIMI ŽEPI!

**NAJCENEJŠI KAMNITI AGREGATI
NA PTUJU!**

Prometno podjetje

AVTOPARK

Ormoška cesta 31 ☎ 771-741, 771-789 in 771-293
odprto od 6. do 14. ure

PRODAJA POLJČANSKEGA PESKA IN OSTALIH KAMNITIH AGREGATOV ZA POTREBE GRADBENIŠTVA, ZA OMETE, FASADE, ESTRIHE, VSE VRSTE BETONOV, ZA VZDRŽEVANJE CEST TER ZA POSIPE POKOPALIŠKIH POTOV PO KONKURENČNIH CENAH.

— frakcija kamnitih agregatov	0—4 m ³	194,60 din
— frakcija kamnitih agregatov	0—8 m ³	176,20 din
— frakcija kamnitih agregatov	0—16 m ³	158,30 din
— frakcija kamnitih agregatov	4—8 m ³	150,80 din
— frakcija kamnitih agregatov	8—16 m ³	150,10 din
— frakcija kamnitih agregatov	16—32 m ³	147,20 din
— frakcija kamnitih agregatov	32—60 m ³	147,20 din
— tampon	m ³	141,50 din

POOBlašČENI
NISSAN OPEL
EUROSERVICE
SERVIS HVALEC

Kidričevo, Lovrenška cesta 3, tel.: (062) 796-333

- SERVISIRAMO VOZILA OPEL IN NISSAN
- KLEPARSKA IN LIČARSKA DELA
- MONTAŽA IN CENTRIRANJE GUM
- AVTOPRALNICA
- POSREĐUJEMO PRODAJO AVTOMOBILOV OPEL IN NISSAN
- REZERVNI DELI PO KONKURENČNI CENI



ARHITEKTONSKI ATELJE
FRANJO ČIŽEK, PROF. DIPL. ING. ARCH.
MARIBOR, POD GRADIŠČEM 26 ☎ 062/23112

**V OKTOBRU ZARADI POLETNEGA
DOPUSTA NE POSLUJEMO!**

SALON POHIŠTVA

INTERDOM

KUHINJE KUHINJE KUHINJE

- vseh barv
- različnih materialov
- 1500 različnih elementov
- brezplačno svetovanje, izdelava načrtov po meri vaše kuhinje
- pridemo na izmero domov

USTREŽEMO VSAKI VAŠI ŽELJI!

UGODNO * UGODNO * UGODNO

NUDIMO VAM SE: 12 tipov spalnic, regale za dnevne sobe, otroške, mladinske sobe, sedežne garniture iz blaga in usnja, kosovno pohištvo, ogledala, predsobe, kovaške izdelke, svetila, jedilnice, stole, mize, vitrine, lovske sobe, kopalnice, francoske postelje, kavče, jogije, pohištvo za pisarne in še kaj!

PREŠERNOVA 1, 62000 MARIBOR, TEL.: (062) 222-450, 222-289

Dežurstvo živilskih trgovin
Sobota, 13. oktobra: Živila in Potrošnik.



KREVS
STROJNI OMETI
TERMOIZOLACIJSKE
FASADE

62230 LENART, LACKOVA 10 ☎ 062/724-123

AVTO ŠOLA »OTTO«
MOŠKANJCI 2 d

ORGANIZIRA TEČAJ CESTNOPROMETNIH PREDPISOV ZA VOZNIKE MOTORNH VOZIL KATEGORIJE A, B TER TRAKTORJEV V KS GORIŠNICA IN KS DORNAVA. VPIS V TEČAJ BO POTEKAL DO 21. OKTOBRA.

ORGANIZIRAMO TEČAJ IZ PRVE POMOČI V KS IN SKUPINSKI ZDRAVNIŠKI PREGLED.

CENA TEČAJA JE 300,00 DIN, URA VOŽNJE 135,00 DIN, ZA DIJAKE IN ŠTUDENTE PA SAMO 130,00 DIN — MOŽNOST OBROČNEGA ODPLAČEVANJA.

VPIS IN VSE INFORMACIJE DOBITE NA SEDEŽU V MOŠKANJCIH ALI PO TELEFONU 750-019 VSAK DAN OD 17. DO 20. URE — TUDI V SOBOTO IN NEDELJO.

PRIPOROČA SE AVTO ŠOLA »OTTO« IZ MOŠKANJCEV!



Stanko & Terezija Vindiš
62230 Lenart, Cmureška 2,
☎ 062/724-074, 721-021

PONUJAMO:

- ribje in druge specialitete ob izbranem vinu
- prostore za večje prireditve (poroke, seminarji...)
- možnost prenočitve v prijetnih sobah za goste



MOTEL VINDIŠ — ZA LJUDI Z IZBRANIM OKUSOM!



IZDELOVANJE GUMIJASTIH PEČATOV IN KOVINSKE GALANTERIJE

BOJAN TOFANT

62250 PTUJ, Krempljeva 3, tel.: 773-214

- Graviranje na steklene in kristalne površine
- Izdelava in popravilo vseh zlatarskih izdelkov



OTROŠKA TRGOVINA
MIŠKOLIN

PTUJ, Potrčeva 14 (PRI SEMAFORJU)

ODPRTO: vsak dan od 8. do 12. in od 15. do 18. ure, v soboto od 8. do 12. ure

OBVESTILO IZ MIŠKOLINA

- PROSIMO STRANKE, KI IMAJO PRI NAS BLAGO V KOMISIJSKI PRODAJI, DA GA TAKO DVIGNEJO
- VELIKA IZBIRA OBLAČIL ZA VAŠE NAJMLAJŠE
- TUDI ŠOLARJE LAHKO OBLEČETE MODERNO IN LEPO

OBIŠČITE NAS, V MIŠKOLINU JE ZARES POCENI!

SINDIKALNA PRODAJA IZJEMNO UGODNO



VSI NA
GORSKO KOLO

18 prestav

shimano-sachs-beretta MOUNTAIN BIKE

ZA SAMO 3.700 din BREZ OPREME

ALI 3.900 din Z OPREMO

na 3 obroke

in HOLLAND LOOK (ženski) 2.950 din

Informacije **BESS - PRO MARKET**
in naročila : tel & fax : 061 310 935

TISOČI NAM ZAUPAJO, ZAUPAJTE NAM ŠE VI!



Jeruzalem
ORMOŽ

KMETIJSTVO, d.o.o.
OBRAT STORITVE —
— TRGOVINA

V ORMOŽU ZA VAS!
— PRODAJA VOZIL RENAULT
— REZERVNI DELI
IN DODATNA OPREMA



☎(062) 701-023
701-106



RENAULT

SAMOPOSTREŽBA
SREČKO ZEMLJARIČ
Stojnici 150, 62281 Markovci
prto: ob delavnikih od 7. do 19. ure, v soboto od 7. do 13. ure in v nedeljo od 8. do 11. ure

- PIVO: LAŠKO 9,50 din
GAMBRINUS 6,00 din
- TRENIRKE 900,00 din
- V NEDELJO SVEŽ KRAUH
- VELIKA IZBIRA SVEČ

MOŽNOST PLAČILA NA TRI OBROKE!

NOVO
D. O. HIŠNIK
Hajdoše 1 j, 62250 Ptuj
Hišni sveti, šole, podjetja, bolnišnice, ustanove!

ZA VAS OPRAVIMO:

- očistimo in uredimo prostore, opremo in okolico
- vzdržujemo vodovodne in toplovodne instalacije
- vzdržujemo elektroinstalacije
- opravimo manjša mizarska dela

Informacije po telefonu
062/774-635

VAŠ HIŠNIK

TAMES d.o.o.
ORMOŠKA 14, PTUJ

TRGOVINA—INŽENIRING—STORITVE
(062) 775-028
telefax (062) 775-286

Spoštovani kupci!
V TRGOVINI »ELEKTROMATERIAL« NA ORMOŠKI 14 VAM NUDIMO:

- material za centralno ogrevanje
- toplotno tehniko
- elektromaterial
- izdelke črne in barvne metalurgije
- oljne gorilnike THYSSEN
- solarno opremo
- vodovodni material
- razni material in opremo po naročilu

IZVAJAMO:
* montažo oljnih in plinskih gorilnikov za centralno kurjavo
* meritev emisije dimnih plinov in nastavitve gorilnikov
* elektroinstalacije jakega in šibkega toka
* meritve elektroinstalacij
* meritve strelovodnih naprav

PODJETJE TAMES — GARANCIJA ZA VARNOST IN TOPLOTO VAŠEGA DOMA.

Kje si, ljuba mati, kje je mili tvoj obraz, kje je tvoja dobra roka, ki skrbela je za nas?

ZAHVALA
Ob boleči izgubi drage mamice in ome

Marije Mlakar
roj. Zavec

se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, znančim in prijateljem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti in darovali cvetje in vence.

Zahvalujemo se tudi g. župniku, pevcem in g. Božu Šlehti za govor. Posebno pa sosedom za njihovo veliko pomoč.

Zalujoci: sin Franci in hčerka Ivanka z družinama

Kako je hiša strašno prazna, odkar tebe v njej več ni, prej bila tako prijazna, zdaj otožna, tuja se nam zdi. Ne mine ura, dan in noč, med nami vedno si navzoča.

V SPOMIN

Mariji Hentak
iz Podvincev 106

15. oktobra mineva leto, odkar nam je kruta usoda iztrgala našo drago mamico.

Hvala vsem, ki se je spominjate in ji prizigate svečke.

Vsi tvoji najdražji!

mali oglasi

FLORIDO, novo, rdeče barve, še ne registrirano, prodam. Telefon: 062/772-960.
PRODAM dva jogija 1,90 x 90. Kvedrova 1, stanovanje 11, telefon: 772-724.
UGODNO PRODAM salamoreznik in elektronsko tehtnico do 15 kg, 14 spominov, primerno za trgovino. Kamenski, Pobrežje 93, Videm.
PRODAM grozdje na brajda. Jože Obrab, Borovci 23/A, telefon: 795-384.
PRODAM dvostanovanjsko hišo z velikim vrtom 3 km iz Ptuja. Naslov v upravi.
PRODAM osebni avto ŠKODA 120 LS, letnik 1979. Zavovci 90.

FOTO CILKA Gorišnica (pri cerkvi) sporoča strankam, da izdeluje fotografije za dokumente v coloru takoj. Delovni čas od 8. do 12. ure in od 17. do 19. ure. Telefon: 795-169, stanovanje. Se priporoča!

GARAŽO v Ptuj prodam. Telefon: 775-128.
PREKLICUJEM člansko izkaznico št. 1399 Stanovanjske zadruge Žabjak na ime Samo-Ana Godec, Mihovci 32.
IŠCEM prijatelja za skupno gospodinjstvo v bloku. Naslov v upravi, telefon: 771-792.
VRTALNI stroj Iskra, z garancijo, za železo in beton prodam za 40% ceneje. Telefon: 772-308.
POCENI PRODAM trosed in dva fotelja. Telefon: 772-575.
PRODAM motor CTX — 80, dodatno opremljen, ohranjen. Dušan Slavinec, Strma ulica 11, Ptuj, telefon: 773-948.
IŠCEM sobo ali stanovanje v Ptuj ali širši okolici. Naslov v upravi.

Za dan mrtvih vam ponujamo **elektronske večne lučke**, ki se vstavijo v laterno in gorijo 180 dni. Javijo se lahko tudi akviziterji na tel.: (062) 512-038.

MR
VIDEM 44 DOK PRI PTUJU
(062) 774-615

V BOLEČIH TRENUTKIH VAM BOMO STALI OB STRANI Z NAŠIMI STORITVAMI:

- vzdrževanje pokopališč
- vzdrževanje grobov
- venci, cvetje in aranžmaji z dostavo
- oprema za na dom
- Tišina, pevski zbor, glasbena spremljava
- osmrtnice in zahvale za objavo v tisku
- osmrtnice za objavo po radiu
- urejanje dokumentacije
- fotografiranje
- sedmina po pogrebu
- razstavitev in postavitve spomenika
- prevoz pogrebcev z avtobusom

POGREBNO PODJETJE »MIR« — ZA TRENUTKE, KO POTREBUJETE POMOČ

Zaman je bil tvoj boj, zaman vsi dnevi hudega trpljenja, bolezen je bila močnejša od življenja.

ZAHVALA
Po kratki in zahrbtni bolezi nas je za vedno zapustila draga mama, babica, sestra, botra in teta

Katica Brmež
1930—1990
z Grajenščaka 82

Iskreno se zahvalujemo vsem sorodnikom, sosedom in znančim, ki so pokojnico pospremili k njenemu zadnjemu počitku, ji darovali vence in cvetje ter za sv. maše.

Iskrena hvala medicinskemu osebju internega oddelka v Ptuj, dr. Tropu, dr. Pernatovi. Hvala govorniku Antonu Zorcu, Maksu Vodi, gospodu župniku za opravljen obred in učencem srednje glasbene šole iz Maribora za odigrano Tišino.

Iskrena hvala vsem!

ZALUJOČI: hčerka Marjana z družino, Ida z družino, sin Jože z družino, sestra Marica z družino.

BOUTIQUE PINOCCHIO
OBLEKA JE ZRCALO ČLOVEKA
ZATO OBIŠČITE MODNO TRGOVINICO

»PINOCCHIO«
Cankarjeva 6

PRODAM JUGO 55, letnik 88-september, za 55.000 din ter nov hladilnik, 240 l, in hladilno omaro, 180 l. Telefon: 36-146.
PRODAM njivo v Brstju. Informacije: Peršonova 27.
PRODAM koruzo v storžih trbinka. Ivan Janežič, Mihalovci 61, Ivanjkovci. Ogled zvečer.

PRODAM mošt šmarnico in kvinton na brajda. Valenko Moškanjci 19, Gorišnica.
PRODAM staro zidno opeko, mali format, in staro ostreže. Pete prekomorske 19, Ptuj, telefon: 775-222.

FOTO ATELJE
LANGERHOLC Prešernova 2
obvešča, da izdelujejo EXPRESS barvne fotografije za dokumente
PRIPOROČA SE!

SERVIS ZAMRZOVALNIKOV. Vam skrinja toči, rosi ali se na njej nabira led? Delo opravimo takoj, strokovno in z uvoženimi materiali. Stroške popravila vam zavarovalnica povrne. Garancija 3 leta. Miran Zlahtič, Zagrebška 54, Ptuj. Pokličite: 062/774-806.

PRODAM 4 m² bukovih drv. Telefon: 773-884.
PRODAM ZASTAVO 750, delno obnovo, registrirano do 31. 5. 1991. Franc Kump, Senčak 11, Jursinci.
PREKLICUJEM člansko izkaznico Stanovanjske zadruge Žabjak na ime Marija Krajnc, Zamušani 83/A.
PRODAM traktor UNIVERZAL 445. Franc Šimenko, Zavovci 75, Markovci, telefon: 766-897.
PRODAM TV Grundig, super color C 2404, ekran 37 cm. Kotar, CMD 6, Ptuj, telefon: 773-308.
PRODAM dva telička, stara 5 dni. Janko Čeh, Podvinci 30, telefon: 774-851.
PRODAM dobro kravo mlekarico, tretje tele, brejo 9 mesecev (po roku), in nov štedilnik Kaloreks.
PRODAM starejšo, takoj vseljivo hišo z etažno centralno kurjavo, gospodarskim poslopjem, velikim vrtom in manjšim travnikom v Budini pri Ptuj. Informacije po telefonu 772-131, int. 307 — dopoldne ali na naslov Zuran, Volkmerjeva 7, Ptuj — popoldne do 18. ure.
PRODAMO 3—4 tope letošnje koruze v storžih po 1,80 za kg. Stojenci 22, Markovci pri Ptuj.
PRODAM karamboliran avto ZASTAVO 101, starejši tip ter krompir za svinje. Florjančič, Moškanjci 64.

UGODNO PRODAM rabljeno sedelno garnituro in črno-beli TV, star 5 let. Telefon: 775-423.
PRODAM črno-beli televizor, prenosni. Janžekovič, Kraigherjeva 31, stanovanje 12, telefon 775-510.
PRODAM peč na trdo gorivo za 2000,00 din in črno-beli TV, star 2 leti za 1500,00 din. Sužnik, Gregorčičev drevored 5, Ptuj.
ODDAM prostor okrog 60 m² v starem delu mesta za mirno obrt v Grajski ulici 2. Informacije v nedeljo popoldan.
VIDEOREKORDER, nov, prodam. Cena 4.700 din. Možnost plačila v dveh obrokih. Janez Gonza, Zavečeva 4, Ptuj.
PRODAM ZASTAVO 128 1/1 GX, letnik 1988, telefon: 775-263.
UGODNO PRODAM ZASTAVO 128, letnik 1986, registriran do 30. septembra 1991. Telefon: 776-562, popoldan.
PRODAM KORUZO NA NJIVI (60 arov) in dobro ohranjen črno-beli TV Gorenje. Majcen, Dolena 4, Ptujška Gora.

SAT PTUJ
SATELITSKI SISTEMI

SISTEMI, SESTAVLJENI IZ VEČ RAZLIČNIH VELIKOSTI ANTEN, Z ELEKTRONSKO OPREMO ZNAČENIŠA SVEŽIHNH DRUŽ, MOŽNOST SPREJEMA OD 60 DO 100 SATELITSKIH TV PROGRAMOV V STEREO TONU, TUDI VSEH RADIJSKIH PROGRAMOV.

CENA KOMPLETA OD 8.500.— DO 11.000.— DIN Z MONTAŽO IN GARANCIJO!

INFORMACIJE PO TELEFONU ALI NA NASLOVU VSAK DAN OD 7. DO 8. UR OD 15. DO 16. UR

MARJAN ŠERUGA
ROGOZIŠKA C. 16, 62258 PTUJ
Tel.: 062 775 328

PREHITITE PREHLAD!

Nudimo vam različne vrste medu, cvetni prah, matični mleček po ugodnih cenah.

Med že od 55 din dalje!

Čebelarstvo Pislak, Prešernova 15

sreda, petek: 8-12, 15-17
sobota: 8-12

S svojim nežnim nasmehom vsakega osrečiti si znala, pred usodo neizprosno sama nemočna si ostala.

ZAHVALA
Ob mnogo prerani izgubi ljube žene in drage matere

Kristine Golob
rojene Hriberšek

se iskreno zahvalujemo vsem, ki so našo pokojnico pospremili na zadnji poti k počitku.

ZALUJOČI: mož Franc, Petra, Tomas, otroci z družinami in drugo sorodstvo.

- Radi kupujete v solidno opremljeni prodajalni?
- Želite solidno postrežbo?
- Iščete solidno izbiro blaga?
- Vas privlačijo solidne cene?

Pridite v **DISKONT MARKET**

SOLID

v **Mezgovce**

☎ 795-483, telefax 795-411

Za Vas delamo **NON-STOP** od 7.30 do 20. ure vsak dan razen nedelje, naročila pa sprejemamo tudi po telefonu.

V OSEKU PRI LENARTU

Najboljši Čehi in Slovaki

V Centru za motošport v Oseku v Slovenskih goricah je bilo v nedeljo evropsko ekipno prvenstvo v motokrosu za tekmovalce, stare do 21 let. Presenetili so mladi Čehi in Slovaki, ki so v prvih dveh starih zasedli vsa prva štiri mesta, v tretjem pa jim je prvo mesto izmaknil Janez Sitar. Za Čehi in Slovaki so se uvrstili motokrosisti Madžarske, tretji so bili Italijani, ekipa Hrvaške je bila četrta, slovenska pa šesta.



Več kot tisoč gledalcev je uživalo ob mojstrovinah 42 motokrosistov iz 8 ekip. Slike: B. Mihelič, tekst d. l.

Poziv organizatorjem prireditvev

Prireditve pomembno prispevajo k turistični podobi nekega okolja. V ptujski občini jih vsako leto najrazličnejši organizatorji pripravijo več sto. Nekaj deset pa se jih tudi uvrsti v vsakoletni koledar oziroma pratiko prireditvev, ki ga izdaja Center za turistično in ekonomsko propagando pri Gospodarski zbornici Slovenije.

Za Ptuj, ki se želi čimbolj turistično uveljaviti in postati turistično središče, kamor bodo gostje radi prihajali, je še kako pomembno, da se postavlja tudi s prireditvami. Nekatere so že postale slovenske, vsaj dvehletno pa zanimivi za Turistično zvezo Jugoslavije in njene goste.

Dobri organizatorji že vedo, da je sedaj čas, da Turističnemu društvu oziroma njegovemu Turističnemu biroju sporočijo, kakšen program prireditvev pripravljajo v letu 1991. Podatke pričakujejo najpozneje do 25. oktobra. Predvsem jih zanimajo naslednji podatki: datum, kraj, naziv in opis prireditve ter popoln naslov s telefonsko številko organizatorja.

Od tega, kako pridni bodo organizatorji, je odvisen tudi turistični izkupiček v letu 1991. Če je v letošnjem koledarju s sejmami vred 36 ptujskih prireditvev, naj jih bo v prihodnjem letu še več! Sicer pa se bomo morali za goste tudi drugače potruditi, ne samo z vabilom na plakatih. MG

12. OKTOBRA '90, ob 18. uri, V AVLI SREDNJEŠOLSKEGA CENTRA PTUJ

Modna Revija



OBLAČILA VAM BO PREDSTAVILA PLESNA SKUPINA IZ MARIBORA Vabljeni!

M MERCATOR IZBIRA PANONIJA PTUJ

Uganke, zanke, zavozlanke

Uganke, zanke, zavozlanke je letošnja najuspešnejša predstava mariborskega Lutkovnega gledališča. Zveza kulturnih organizacij občine Ptuj jo podarja ob Tednu otroka otrokom ptujskega vrta. Predstava zanje bo danes dopoldne. Popoldne pa bo za izven, in sicer ob 17. uri v ptujskem gledališču. Vstopnina je 15 dinarjev. Starši, pripeljite otroke, saj je Jožica Roš zbrala slovenske ljudske uganke in zanke, jih povezala v gledališko predstavo, ki je prava miselna telovadba in otroci so jo povsod z navdušenjem sprejeli.

Predvidena predstava v okviru Ptujskih kulturnih srečanj Emila Filipiča Ljubljanska npravstvena (Butnskala, 3. del), napovedana za noč, odpade.

NaV

V Dravi našli zadavljeno Romko

V nedeljo, 7. oktobra, okoli 6. ure zjutraj so v Dravi pri ptujskem mestnem parku našli truplo 16-letne zdomke Z. O., ki je bila zadavljena. Preiskava je ugotovila, da je po vsej verjetnosti šlo za seksualni delikt in za uboj brez drugih motivov. Domnevnega storilca naj bi kmalu izsledili, vendar zaradi drugih interesov oziroma zaključka preiskave imena še niso sporočili. Predvidevajo pa, da je prišlo do uboja v noči od sobote na nedeljo. Več o tem gnusnem zločinu preberite v prihodnjem Tedniku.

OM

VOZNIKA IZSLEDILI, PEŠKA UMRLA

V torek, 2. oktobra, nekaj po 20. uri je 40-letna Svetlana Bezjak iz Ptujja hodila po Zagrebški cesti proti mestu. Ko je šla po desni strani cestišča, jo je malo pred dovozom do Perutninskega obrata dohitel voznik tovornjaka in jo zbil po cestišču, potem pa je s kraja nezgode odpeljal. Hudo poškodovano Bezjakovo so odpeljali v ptujsko bolnišnico, kjer pa je 8. oktobra podlegla poškodbam. Miličniki so takoj stopili v akcijo in že naslednji dan ugotovili, da je tovornjak vozil Franc Znidarič iz Gorišnice 100.

Zaradi ogrožanja javnega prometa in zapustitve poškodovane po prometni nezgodi utemeljeno sumijo, da je storil kaznivo dejanje, in bodo zoper njega napisali kazensko ovadbo. Zaradi smrti peške bo ovadba še bolj utemeljena.

POŠKODOVAN MOPEDIST

Po magistralni cesti skozi Pragersko je v torek, 2. oktobra, ob 13.35 vozil kolo z motorjem Ivan Otrič iz Podove 27. Na Ptujski cesti pri hiši št. 67 je zavijal v levo na lokalno cesto. Prav tedaj je iz nasprotna smeri pripeljal z osebnim avtomobilom Bojan Se-

ČRNA KRONIKA

tar iz Zgornje Bistrice 28. Kljub zaviranju je trčil v bok voznika kolesa z motorjem, ki se je pri tem hudo poškodoval in so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico.

MOPEDISTA VRGLO NA POKROV MOTORJA

Po cesti proti železniški postaji na Hajdini je v četrtek, 4. oktobra, ob 20.40 vozil osebni avto Franc Zupanič iz Gromove 3 v Ptuj. Pri hiši št. 14 mu je nasproti pripeljal na kolesu z motorjem Mirko Cajnko, Ul. Pohorskega bataljona 2 a, KS Turnišče. Čeprav je mopedist vozil pravilno po svoji desni strani, je Zupanič trčil vanj. Cajnka je vrglo na pokrov motorja in v vetrobransko steklo, od tam pa na cestišče. Hudo poškodovanega so prepeljali v ptujsko bolnišnico.

DVE NESREČI TOVORNJAKOV Z BIKI

Na regionalni cesti med Središčem ob Dravi in Ormožem sta se v minulem tednu zgodili dve prometni nezgodi tovornjakov s priklopniki, naloženimi z biki.

dober dan, Mercator vsak dan



EMO

AKCIJSKA PRODAJA! Mercator-Izbira Panonija, Ptuj
20% POPUST v Blagovnici **M**
praktična predstavitev 12.10.90
od 10-12 in od 14-16 pred Blagovnico

DEKLICA UMRLA PO PREVOZU V BOLNIŠNICO

Od Radehove proti magistralni cesti je v sredo, 3. oktobra, ob 15.35 vozila kolo 13-letna Janja S. Nekaj metrov je še vozila po magistralni cesti, potem pa zavila na levo proti hiši Radehova 10. Pri tem ni nakazala spremembe smeri vožnje, kar je bilo za deklco usodno. Po cesti od Lenarta je prav tedaj z osebnim avtom pripeljal Franc Bombek iz Gradišča 4. Ko je opazil kolesarko, je začel zavirati in je zapeljal na levi vozni pas, vendar pa trčenja ni mogel preprečiti. Kolesarko je odbilo v obcestni jarek, kjer je obležala. Prepeljali so jo v mariborsko bolnišnico, pa je zaradi hudih poškodb umrla.

UMRLA NA KRAJU NEZGODE

V nedeljo, 7. oktobra, okoli 9. ure se je od Ptujja proti Selom peljal z osebnim avtomobilom Viktor Majcen iz Litmerka 18 pri Ormožu. V naselju Draženci pri hišni številki 15 mm je z desne strani z neprednostne ceste pred avtomobil pripeljala kolesarka, 66-letna Terezija Topolovec iz Ilčeve 19 v Ptuj. Majcen je začel močno zavirati, vendar nesreče ni mogel preprečiti; kolesarko je zadel v levi bok in jo zbil po cestišču. Terezija Topolovec je umrla na kraju nesreče.

FF

TEDNIK

TEDNIK je naslednik Ptujkega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Okrajni odbor OF Ptuj leta 1948.

Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK PTUJ. UREDNIŠTVO: Franc Lačen (direktor in glavni urednik), Ludvik Kotar (odgovorni urednik), Jože Šmigoc (pomočnik odgovornega urednika in lektor), Štefan Pušnik (tehnični urednik); Jože Bračić, Ivo Ciani, Majda Goznik, Darja Lukman, Martin Ozmeč, Vida Topolovec, Nataša Vodusek in Milena Zupanič (novinarji). PROPAGANDA: Oliver Težak. NASLOV: Radio-Tednik, Raičeva 6, 62250 Ptuj, p.p. 99; tel. (062) 771-226; faks (062) 771-223. Celoletna naročnina 350 dinarjev, za tujino 600 dinarjev. ŽIROČUN pri SDK Ptuj: 52400-603-31023. Tisk: GZP Mariborski tisk Maribor. Na podlagi zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu je TEDNIK uvrščen med proizvode, za katere se temeljni davek ne plačuje.

GRADITELJI POZORI!



GRESIS d.o.o.
Novo selo Rok, R. Končara 18 - Čakovec,
tel.: (042) 811 685, podjetje za prola-
vodno in prodajo:
● stropni nosilci
● stropna ponila
● in ostali gradbeni material
Delovni čas od 7. do 15. ure.
● zelo ugodne cene ● dobava takoj ●
večje količine dostavimo na dom brezplačno